

T.C.
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
ARKEOLOJİ ENSTİTÜSÜ

Yüksek Lisans Tezi
Arkeoloji Anabilim Dalı
Arkeoloji Yüksek Lisans Programı

LAODIKEIA'NIN DEMİR ÇAĞI SERAMİKLERİ

Kübra BAŞYİĞİT

Danışman
Prof. Dr. Celal ŞİMŞEK

DENİZLİ
Aralık- 2024

YÜKSEK LİSANS TEZİ ONAY FORMU

Arkeoloji Anabilim Dalı, Arkeoloji Bilim Dalı öğrencisi Kübra BAŞYİĞİT tarafından Prof. Dr. Celal ŞİMŞEK yönetiminde hazırlanan “LAODIKEIA’NIN DEMİR ÇAĞI SERAMİKLERİ” başlıklı tez aşağıdaki jüri üyeleri tarafından 20.12.2024 tarihinde yapılan tez savunma sınavında başarılı bulunmuş ve Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Prof. Dr. Şükrü ÖZÜDOĞRU

Jüri Başkanı

Prof. Dr. Celal ŞİMŞEK

Danışman/Jüri Üyesi

Prof. Dr. Bahadır DUMAN

Jüri Üyesi

Pamukkale Üniversitesi Arkeoloji Enstitüsü Yönetim Kurulu’nun
.....tarih ve sayılı kararıyla onaylanmıştır.

Enstitü Müdürü

Prof. Dr. Celal ŞİMŞEK

Bu tezin tasarımı, hazırlanması, yürütülmesi, araştırmalarının yapılması ve bulgularının analizlerinde bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle riayet edildiğini; bu çalışmanın doğrudan birincil ürünü olmayan bulguların, verilerin ve materyallerin bilimsel etiğe uygun olarak kaynak gösterildiğini ve alıntı yapılan çalışmalara atıfta bulunulduğunu beyan ederim.

Kübra BAŞYİĞİT

ÖNSÖZ

“Laodikeia’nın Demir Çağı Seramikleri” başlıklı bu tez Laodikeia kent sınırları içerisinde ilk kez 2005 yılında keşfedilen ve Asopos Tepesi olarak adlandırılan höyük yerleşiminde ele geçen Demir Çağı seramiklerini ele almaktadır. İç Batı Anadolu’da bu dönem için sınırlı sayıda olan arkeolojik çalışmalar önemli yerleşim merkezlerinden biri olan Laodikeia’daki bu malzemenin tanıtılması bakımından oldukça önem arz etmektedir. Öncelikle bu malzemeyi çalışmaya izin veren ve uzun yıllardan bu yana Laodikeia çizim departmanında bana güvenerek mesleğimi yapma imkânı sunan, aynı zamanda tez danışmanım olan hocam Prof. Dr. Celal ŞİMŞEK’e tezin tamamlanmasında gösterdiği anlayış, destek ve yardımları için en içten teşekkürlerimi sunarım.

Laodikeia’da 2007-2012 yılları arasında Asopos Tepesi kazılarını gerçekleştiren ve bana bu çalışmada sağladığı yardımları için hocam Doç. Dr. Erim KONAKÇI ile kazılarda emeği geçen meslektaşlarıma teşekkür etmek isterim. Çalışmanın her aşamasında yanımda olan, tezi tamamlamam konusunda yüreklendiren ve yapıcı eleştirileriyle tezin son aşamaya gelmesinde büyük katkıları olan çok kıymetli arkadaşım Dr. Öğr. Üyesi Burcu TÜYSÜZ’e ne kadar teşekkür etsem azdır. Ayrıca seramik değerlendirmelerinde fikirlerine değer verdiğim ve tezimde ilerlemem açısından bana yol gösteren hocalarım Doç Dr. Umay OĞUZHANOĞLU AKAY ile Öğr. Gör. Dr. Özlem AYTEK’e çok teşekkür ederim. Teze başladığım ilk günden bu yana bana ilgi ve desteğini hissettiren Öğr. Gör. Dr. Yasemin İNCEELGİL’e çok teşekkür ederim. Çalışma ortamında ve akademik anlamda gösterdiği özverileriyle zaman zaman karşılaştığım problemleri çözmemde yardımcı olan Arş. Gör. Dr. Ayşem SEZGİN’e çok teşekkür ederim. Lisans, yüksek lisans ders ve tez aşamamda üzerimde çok emeği olan hocam Prof. Dr. Bahadır DUMAN’a da ayrıca teşekkür etmek isterim.

Uzun yıllar beraber çalıştığım ve geçirdiğim bu zorlu sürece şahit olan mesai arkadaşlarımdan sağladıkları destek için Uzm. Arkeolog Esra OKUNAK’a, Uzm. Arkeolog Fatma KIYAK’a ve Arkeolog Ayşegül ARIĞ’a çok teşekkür ederim.

Hayatıma girdiği ilk günden beri beni her zaman her konuda destekleyen ve tezi bitirmemde gösterdiği sevgi, ilgi ve anlayışından dolayı kıymetli eşim Hasan BAŞYİĞİT’e ne kadar teşekkür etsem azdır. Varlıklarını şans olarak nitelendirebileceğim abim ve ablama her zaman yanımda oldukları ve beni her zaman destekleri için minnet ve teşekkür borçluyum.

Bana hem anne hem babalık yapan kıymetli annemi ayrıca anmak ve teşekkür etmek isterim. Hayatımdan hiçbir zaman eksilmeyecek olan annemi hep ayrı tutacak ve sevgiyle anacağım...

ÖZET

LAODIKEIA’NIN DEMİR ÇAĞI SERAMİKLERİ

BAŞYİĞİT, Kübra
Yüksek Lisans Tezi
Arkeoloji ABD
Arkeoloji Yüksek Lisans Programı
Tez Yöneticisi: Prof. Dr. Celal ŞİMŞEK

Aralık 2024, 119 Sayfa

Laodikeia’da Asopos Tepesi olarak adlandırılan ve kentin prehistorik dönemlerinin tespit edildiği höyükte gerçekleştirilen kazı çalışmalarında IV. Tabaka Demir Çağı ile temsil edilmektedir. Bu tabaka içerisinde kısıtlı mimari öğeler tespit edilmiştir. Bununla birlikte tabaka içerisinde ve taban üstünden yoğun Demir Çağı seramikleri ele geçmiştir.

Bu seramikler bezemeli bezemesiz olarak iki gruba ayrılmıştır. Özellikle Demir Çağı seramiklerinin bezemeli örnekleri içinde en yoğun grubunu Black on Red tekniğinde yapılmış seramikler oluşturmaktadır. Bikrom adı altında bir adet çanak örneği tespit edilmiştir. Bezemesiz örnekler içerisinde ilk grubu Yalın Astarlı Seramikler başlığı altında değerlendirilen ince sulu bir astara sahip örnekler oluşmaktadır. Bezemesiz örneklerin ikinci grubunu oluşturan kaba mallar ise pişirme çömleklerinden oluşmaktadır.

Hamur astar ve bezeme özellikleri incelenen Demir Çağı seramiklerinin özellikle Black on Red grubundaki kapların birinci grubunun Laodikeia’nın yerel üretim seramikleri ile benzer kile sahip olması burada üretimin varlığına işaret etmektedir. Genel olarak değerlendirildiğinde bu seramikler hamur, astar ve bezeme özellikleri ile taban üstü buluntularının ele alınmasıyla birlikte değerlendirildiğinde MÖ 8.-7. yüzyıla tarihlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Laodikeia, Demir Çağı, Black on Red, Bikrom.

ABSTRACT

IRON AGE CERAMICS OF LAODIKEIA

BAŞYİĞİT, Kübra

Master Thesis

Archaeology Department

Archeology Master's Program

Adviser of Thesis: Prof. Dr. Celal ŞİMŞEK

December 2024, 119 Pages

In the excavations carried out on the mound called Asopos Hill in Laodikeia, where the prehistoric periods of the city were identified, Level IV is represented by the Iron Age. Limited architectural elements were found in this layer. However, a large amount of Iron Age ceramics were recovered from within the layer and from the floor.

These ceramics are divided into two groups as decorated and undecorated. Accordingly, the most dense group among the decorated examples of Iron Age ceramics consists of the ceramics made in Black on Red technique. ne example of a Bichrome bowl was identified. Among the undecorated examples, the first group consists of examples with a thin watery lining, which are evaluated under the title of Plain Lined Ceramics. The second group of the undecorated samples consists of coarse ware and cooking pots.

The fact that the first group of the Iron Age ceramics, especially the first group of the vessels in the Black on Red group, has similar clay with the locally produced ceramics of Laodikeia indicates the presence of production here. In general, these sherds are dated to the 8th-7th century BC based on their paste, slip and decoration characteristics as well as the above-ground finds.

Keywords: Laodikeia, Iron Age, Black on Red, Bichrome

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	i
ÖZET.....	iii
ABSTRACT.....	iv
İÇİNDEKİLER	v
GİRİŞ	1
Amaç-Kapsam.....	2
Yöntem.....	2

BİRİNCİ BÖLÜM LAODIKEIA ANTİK KENTİ

1.1.Konumu ve Tarihçesi.....	4
1.2.Araştırma Tarihçesi.....	7

İKİNCİ BÖLÜM ASOPOS TEPEŞİ

2.1. Konumu	9
2.2. Asopos Tepesi'nde Yapılan Araştırma ve Kazılar	10
2.3. Tabakalanma	11
2.4. Demir Çağ Yerleşimi	14

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM LAODIKEIA'NIN DEMİR ÇAĞI SERAMİĞİ

3.1. Bezemeli Seramikler	20
3.1.1. Black on Red.....	20
3.1.1.1. Hamur Astar Özellikleri	23
3.1.1.2. Bezeme Özellikleri.....	24
3.1.1.3. Formlar	27
3.1.1.3.1. Tabak (Lev. 1-2)	28
3.1.1.3.2. Çanak (Lev. 3)	30
3.1.1.3.3. Kâse (Lev. 4)	31
3.1.1.3.5. Testicik (Lev. 6- 8).....	33
3.1.1.3.6. Testi (Lev. 9-10)	34

3.1.1.3.7. Çömlek (Lev. 11-12).....	35
3.1.2. Bikrom (Lev.13:73)	37
3.1.2.1. Hamur Astar Özellikleri	38
3.1.2.2. Bezeme	38
3.1.2.3. Form	39
3.1.2.3.1. Çanak (Lev. 13: 73)	39
3.1.3. Kahverengi Krem Boyalı Seramik (Lev. 13: 74)	39
3.1.3.1. Hamur Astar Özellikleri	40
3.1.3.2. Bezeme	40
3.1.3.3. Formlar	41
3.1.3.3.1. Testi (Lev. 13: 74)	41
3.2. Bezemesiz Seramikler	41
3.2.1. Yalın Astarlı Seramikler (Lev. 13: 75- 77)	41
3.2.1.1. Hamur Astar Özellikleri	41
3.2.1.2. Formlar	42
3.2.1.2.1. Kapak (Lev. 13: 75)	42
3.2.1.2.2. Kâse (Lev.13: 76-77)	42
3.2.2. Kaba Mallar (Lev. 14: 78-83)	42
3.2.2.1. Hamur Astar Özellikleri	42
3.2.2.2. Formlar	43
3.2.2.2.1. Çömlek (Lev. 14: 78-83)	43
DEĞERLENDİRME VE SONUÇ	45
KATALOG	49
KISALTMALAR	90
KAYNAKÇA	91
FİGÜRLER LİSTESİ	97
RESİMLER LİSTESİ	98
LEVHA LİSTESİ	99
RESİMLER	100
LEVHALAR	105

GİRİŞ

Batı Anadolu'nun kıyı kesimlerinde yapılan kazı çalışmaları ve araştırmalar seramik buluntularının incelenmesine olanak sağlamış ve araştırmalar yeterli seviyeye ulaşmıştır. Kıyı kesimlerden iç kesimlere gidildikçe bu araştırmaların yeterli sayıda olmadığı görülmüştür. Son yıllarda yapılan kazı çalışmalarının artmış olduğu bilinse de Demir Çağı için yeterli veriler elde edilememiştir. Demir Çağı'nın iç Batı Anadolu'da yeterince bilinmiyor olması bu araştırmaların daha kapsamlı yapılmasını gerekli kılmıştır. Laodikeia gibi İç Batı Anadolu'da ana yolların kavşak noktasında bulunan bir kentin seramik buluntularının araştırılması ve bilim dünyasına sunulması bu bağlamda oldukça önemlidir.

Laodikeia'da Demir Çağı'na ait seramikler incelendiğinde “Bezemeli Seramikler” içinde yer alan Black on Red seramikleri en yoğun grubu oluşturmaktadır. Demir Çağı'yla özleşmiş olan Black on Red seramik grubuna ait profilli-profilsiz 244 adet seramik ele geçmiş olup bunlardan 72 adedi tez kapsamına değerlendirilmiştir. Bikrom olarak değerlendirilen seramiklerden sadece 1 adet seramik ele geçmiş ve tez kapsamında değerlendirilmiştir. Yine tek bir örnekle temsil edilen Kahverengi Krem Boya Bezemeli seramik de bu grup içerisinde yer almaktadır. Ayrıca “Laodikeia'nın İlk Yerleşimi: Asopos Tepesi”¹ adlı makalede yer alan 35 adet Black on Red ve 1 adet Bikrom seramikten toplam 18 adedi tez çalışmasına dahil edilmiştir. Çalışmada yer alan bir diğer grup ise “Bezemesiz Seramikler” başlığı altında değerlendirilen yalın astarlı seramikler ile pişirme kaplarından oluşmaktadır. Yalın Astarlı Seramikler kâse ve kapak formlarından oluşmaktadır. Kaba Mallar olarak adlandırılan grup ise pişirme çömlekleridir.

Tez çalışması toplamda dört ana bölümden oluşmaktadır. 1. bölümde Laodikeia'nın konumu, tarihçesi ile araştırma tarihçesine kısaca değinilmiştir. 2. bölümde Laodikeia'da Demir Çağı seramiklerinin daha iyi anlaşılması bakımından ele geçtiği Asopos Tepesi'nin kent içindeki konumundan, stratigrafisinden ve araştırma tarihçesinden bahsedilmiştir. 3. bölümde Laodikeia'da ele geçen Demir Çağı seramikleri ele alınmış ve bu seramiklerin hamur, astar, bezeme ve form özellikleri saptanmış olup

¹ Konakçı 2014, 87-122.

alt başlıklar halinde anlatılmıştır. 4. bölümde ise tezde yapılan değerlendirmeler özetlenerek sonuca bağlanmıştır.

Amaç-Kapsam

Çalışmanın amacı Laodikeia Antik Kenti'nde Asopos Tepesi'nde açığa çıkarılan Demir Çağı seramiklerinin teknik özelliklerinin belirlenmesi, sınıflandırılması ve malzemenin genel karakterinin ortaya çıkartılarak bilim dünyasına kazandırılmasıdır. Bu doğrultuda çalışmanın konusunu oluşturan Demir Çağı'na ait seramik grupları belirlenerek, bunların form repertuarları ile alt tipleri ele alınmıştır.

Kazılar sonucunda açığa çıkarılan mimari kalıntılarla, seramik buluntuların bağlantılı olarak değerlendirilmesi çalışmanın bir diğer amacını oluşturmaktadır. Bu yöntemle Demir Çağı seramiğinin stratigrafik gelişimi ve değişimi izlenmeye çalışılmıştır.

Yöntem

Çalışmanın ilk aşamasını depo ve laboratuvar çalışmaları oluşturmaktadır. Laodikeia Asopos Tepesi'nde ele geçen Demir Çağı seramikleri, mal gruplarına ve formlarına ayrılarak bunların içinden çizilecek ve kataloğu yapılacak örneklere çizim numarası verilmiştir. Formları belirlenen gruplardan tez kapsamına alınmayan profil ve profilsiz parçalar ise istatistiki veri olarak değerlendirilmiştir.

Tez kapsamına alınan seramiklerin ilk aşamada karakalem çizimleri yapılmış daha sonra bilgisayar ortamına aktararak Adobe İllustrator programında dijital çizimleri gerçekleştirilmiştir. Bu çizimler sonraki aşamada açık kaplardan kapalı kaplara doğru gruplandırılarak levha haline getirilmiştir. Kataloglama çalışmasında, parçanın hangi alandan çıktığı, form adı, buluntu ya da envanter numarası gibi bilgileri ile ölçüleri ve tanımı detaylı olarak verilmiştir. Hamur ve astar renklerinin tanımlanmasında ise Munsell Renk Kataloğu kullanılmıştır. Fotoğrafi çekilen parçalar Adobe Photoshop programında düzenlenerek katalogların sonuna eklenmiştir. Yukarıda bahsedilen karakalem ve dijital çizimler, levhalama, kataloglama ve Photoshop işlemlerinin tamamı tarafımda yapılmıştır. Kataloglar levhalarda yer alan seramik numaraları ile aynı sıralamada oluşturulmuştur.

Tezin yazım aşamasında Demir Çağı seramiklerinin araştırılması için yoğun bir kaynak tarama çalışması yapılmıştır. Tezin gelişim sürecinde, özellikle son yıllara ait

yayınlara ulaşabilmek amacıyla, Pamukkale Üniversitesi Kütüphanesi ve Laodikeia Kazısı Kütüphanesi'nden yararlanılmıştır.

BİRİNCİ BÖLÜM

LAODIKEIA ANTİK KENTİ

1.1.Konumu ve Tarihçesi

Günümüzde Denizli ovası olarak bilinen Lykos (Çürüksu) Vadisi, İç Batı Ege Bölgesi’de yer almaktadır. Vadinin kuzeyini Çökelez Dağı, güneyini Babadağ (Salbakos), güneydoğusunu Honaz Dağı (Kadmos) ile batısını ise Buldan Sazak Dağı sınırlandırmaktadır. Akarsuların beslediği vadinin Kuzeybatısında, Dinar’dan (Apameia) doğan Büyük Menderes (Maiandros) Nehri, Söke Ovası’ndan geçerek Ege Denizi’ne akmaktadır. Lykos (Çürüksu) Nehri ise Honaz Dağı eteklerinden doğarak, Sarayköy yakınlarında Büyük Menderes Nehri ile birleşmektedir² (Fig. 1).

Laodikeia Antik kenti; bu verimli Lykos Vadisi’nin ortasında, Denizli ilinin 6 km kuzeydoğusunda, Eskihisar, Goncalı ve Bozburun mahallelerinin kesişim noktasında, doğal bir tepe üzerinde yer almaktadır³ (Fig. 2). Strabon, kentin konumuyla ilgili şu bilgileri vermiştir; “...Burada Kapros Irmağı Maiandros ile birleşir. Keza büyük ölçüde bir ırmak olan Lykos da aynı yerde Maiandros’a katılır. Bu ırmağa izafeten kent Lykos yanındaki Laodikeia olarak adlandırılır.”⁴. Plinius ise kentin konumundan şu şekilde bahsetmektedir; “...Lykos nehri yanında kurulan kentin çevresini Asopos ile Kapros nehirleri yıkar”⁵.

Plinius’un aktarımına göre Hellenistik kent, önce Diospolis sonra da Rhoas adlı kutsal köy yerleşimlerinin üzerine kurulmuştur⁶. Diospolis Zeus’un kenti, Rhoas ise eski bir Anadolu adı olarak bilinmektedir⁷. Kentte yapılan yüzey araştırmaları sonucunda elde edilen bulgular, ilk iskân alanının kentin batısında yer alan Asopos Tepesi’nde olduğunu ortaya koymuştur⁸. Bir diğer prehistorik yerleşim ise Batı Nekropolü’nün bulunduğu alanda tespit edilmiştir. Erken Kalkolitik bulguların elde edildiği bu alanda kazılar 2009 yılında başlamış olup, “Laodikeia Kandilkırı Yerleşmesi ve Mezarlık Alanı” olarak adlandırılmış ve bu alan Laodikeia’nın en erken verilerini ortaya koymuştur⁹ (Fig. 3).

² Şimşek 2013, 35.

³ Şimşek 2013, 47.

⁴ Strabon, XII. 8.16.

⁵ Plinius, NH. V. 29.29.

⁶ Plinius, NH. V. 105-108.

⁷ Gagniers 1969, 1; Şimşek 2009, 411; Şimşek 2013, 27.

⁸ Şimşek 2007, 455-456, Res. 2.

⁹ Şimşek 2013, 27; Oğuzhanoglu Akay 2015, 21-23.

Hellenistik kent Laodikeia'nın, MÖ 3. yy'ın ortalarında (MÖ 261-253) kurulduğu ve Seleukoslar Kralı II. Antiokhos Theos'un (MÖ 261-246) eşi Kraliçe Laodike adına ithaf ettiği bilinmektedir¹⁰. Daha sonra MÖ 190'da Seleukoslar ve Roma desteğinde Bergama Krallığı arasında gerçekleşen Magnesia Savaşı sonucunda MÖ 188 yılında Apameia antlaşmasını imzalayarak kent Bergama egemenliğine girmiştir¹¹. Sonrasında ise Bergama Krallığı'nın vasiyet yoluyla Roma imparatorluğuna bağlanmasıyla Laodikeia, Asya eyaletine dahil edilmiş olup Roma'dan atanan Prokonsül'ler tarafından yönetim sağlanmıştır¹². Verimli tarım arazileri ve yolların kavşak noktasında olması sebebiyle zenginleşen kent parlak dönemlerden geçmiştir. Birinci en parlak dönemini MS 1.-3. yüzyıllar arasında, ikinci parlak dönemini ise MS 4.-6. yüzyıllar arasında yaşamıştır¹³. Tarih boyunca birçok depreme tanıklık eden kent, MS 7. yüzyılın başında gerçekleşen depremle toparlanamamış ve terk edilmiştir. Su yollarının zarar görmesi ve Arap akınlarından dolayı kent halkı bugünkü Denizli-Kaleiçi, Hisarköy ve Salbakos (Babadağ) eteklerine taşınmıştır¹⁴.

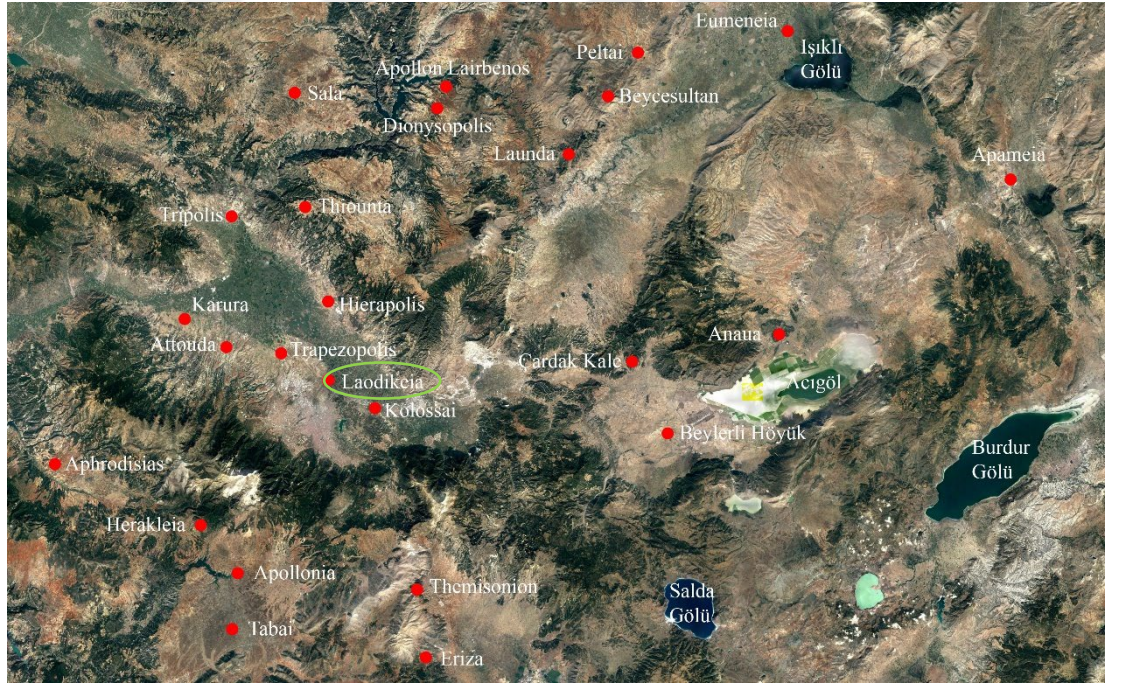

Fig.1: Lykos Vadisi ve antik kentlerin uydu görünümü (Laodikeia Kazı Arşivi)

¹⁰ Ramsay 1895, 32; Anderson 1897, 409-410; Head 1906; Ruge 1924, 722; Buckler-Calder 1939; Magie 1950, 127, 986-987, no.23; Gagniers 1969, 1-2; Head 1977, 678; Bean 1980, 213; Belke-Mersich 1990, 323; Bejor 2000, 15-16; Texier 2002, 383.

¹¹ Malay 1992, 113, Şimşek 2007, 64.

¹² Strabon XIII. 4.2; Bean 2000, 266. Şimşek 2013, 28.

¹³ Şimşek 2013, 1.

¹⁴ Şimşek 2013, 32.

Fig.2: Laodikeia Antik Kenti'nin konumlandığı yüksek plato (Laodikeia Kazı Arşivi)

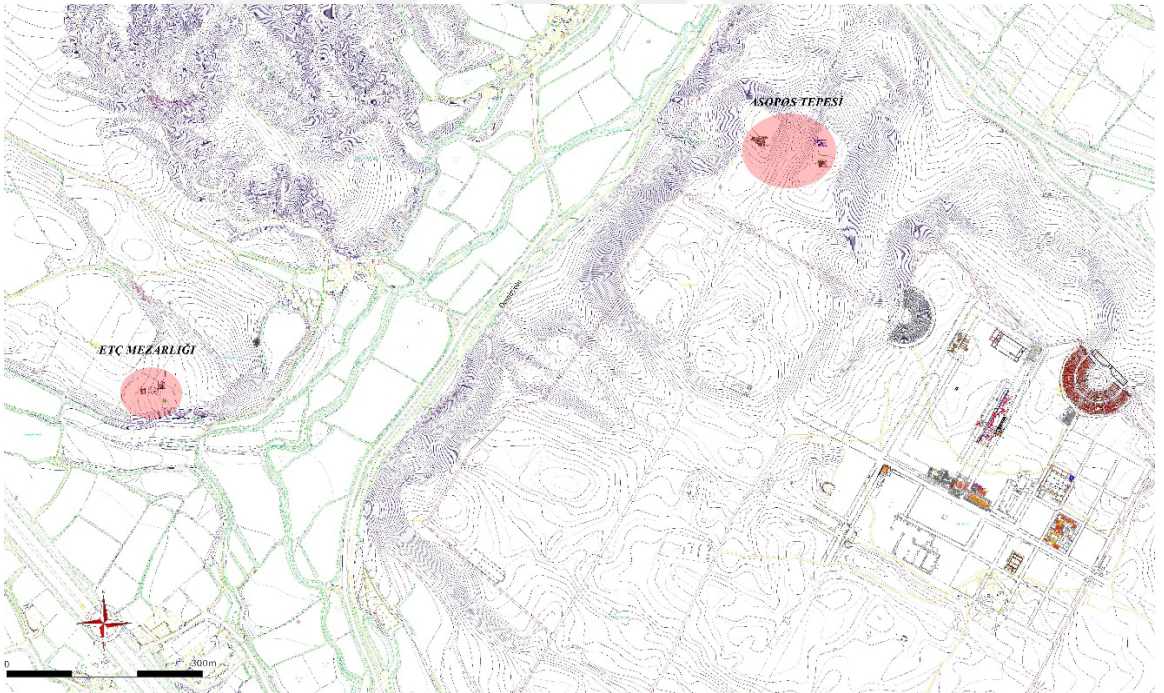

Fig.3: Kentin erken yerleşim yerlerinden Asopos Tepesi ve Kandilkırı (ETÇ Mezarlığı) yerleşimleri (Laodikeia Kazı Arşivi)

1.2.Araştırma Tarihçesi

Güney Batı Anadolu coğrafyasında oldukça önemli bir konuma sahip olan Laodikeia ile ilgili en eski veriler antik kaynaklardan gelmektedir. Strabon¹⁵ kentin konumu hakkında bilgi vererek verimli topraklara sahip olduğunu ve kentte bölgeye özgü koyun yününden yapılan dokumaların ithal edildiğinden bahsetmektedir. Vitruvius¹⁶ ise kentin pınarlarından içtiği su sayesinde beyaz koyunlardan doğan kuzguni renkte koyunların olduğunu belirtmiştir.

17. yüzyıldan 19. yüzyıla kadar kente birçok seyyah gelerek kent hakkında bilgiler vermiştir. Kentin tarihçesi ve sınırlarından bahseden R. Chandler, kentteki bazı yapılar hakkında bilgiler vererek burası için birçok depremin yıkmış olduğundan bahsetmiştir. Kentte rastladığı Plastik eserler üzerinde Grek sanatı etkilerinin bulunduğundan bahsetmiş, yazıtlarını incelemiştir¹⁷. Kent hakkında genel bilgiler veren V. J. Arundell, kentte bulunan kiliseye değinmiştir¹⁸. J.A. Cramer ise antik kaynaklar ve seyyahlardan elde ettiği bilgileri derleyerek bir araya getirmiş ve bölge hakkında bilgiler vermiştir¹⁹.

G. Weber, 1833-1843 yıllarında iki kez ziyaret ettiği kentte ilk kısa kazı çalışmasını gerçekleştirmiş, kentin su sistemini incelemiş ve kentin ilk planını çizmiştir²⁰. 1838'de L. De Laborde tiyatro ve su kemerlerinin gravürlerini çizmiştir. Ch. Texier 1849 yılında kent yapıları hakkında bilgiler vererek Laodikeia'yı Frigya'nın başkenti olarak göstermiştir²¹.

1961-1963 yıllarında ise Kanada Qubeéc Laval Üniversitesi'nden J. Des Gagnier, Caracalla Nymphaeumu'nda kazı gerçekleştirmiş ve elde ettiği verileri yayınlamıştır²². 1992'de Denizli Müze Müdürlüğü, Suriye Caddesi'nde kısa süreli kurtarma kazısı gerçekleştirmiştir²³. 1997'de Prof. Dr. Thomas Corsten kentin yazıtlarını bir araya getirerek yayınlamıştır²⁴. 1995-2002 yılları arasında Prof. Dr. G. Traversari

¹⁵ Strabon XIII. 16.

¹⁶ Vitruvius DeArch. VIII. 3.14.

¹⁷ Buckler-Calder 1939; Chandler 1971, 178-179, 182-185.

¹⁸ Arundell 1975, 180-189.

¹⁹ Cramer 1971,38-42.

²⁰ Weber 1898, 1-13; Weber 1898b, 178-195.

²¹ Texier 2002, 278, 383-385.

²² Gagniers 1969; Şimşek, 2013, 25.

²³ Yıldız 1994, 219-224.

²⁴ Corsten 1997, 2-214.

başkanlığında gerçekleştirilen yüzey araştırmalarında kentin topografik planı çıkarılmış ve yapılan yüzey araştırmalarıyla ilgili iki yayın yapılmıştır²⁵.

Bu tarihe kadar yapılan çalışmalar genel olarak küçük çaplı kazılar ve belgeleme üzerinedir. 2003 yılından itibaren ise Prof. Dr. Celal Şimşek başkanlığında kazılara kapsamlı bir şekilde başlanmış ve kentin yeni topografik haritası çıkarılmıştır. 2008 yılından günümüze kadar kazı ve restorasyon çalışmaları yıl boyu devam etmektedir. Bu süreçte kentle ilgili birçok bilimsel veri elde edilmiş ve yayınlar ile bilim dünyasına sunulmuştur. Yapılan çalışmalar sonucunda birçok yapı ayağa kaldırılarak kent gezilebilir duruma getirilmiş ve ziyaretçilerin uğrak noktası haline gelmiştir.

²⁵ G.Traversari, *Laodicea Di Frigia I*, Roma, 2000.; G. Traversari, *Laodicea Di Frigia II*, Padova, 2004.

İKİNCİ BÖLÜM

ASOPOS TEPESİ

2.1. Konumu

İki koniden oluşan Asopos Tepesi; Laodikeia sınırları içerisinde, Kuzey Tiyatro'nun batısında²⁶, geniş bir yatağa sahip olan Asopos (Gümüşçay-Goncalı) Nehri'nin doğu kenarında bulunmakta ve ismini bu nehirden almaktadır²⁷. Yerleşim ovaya hâkim noktada, doğal bir tepe üzerinde olup günümüzde tamamen kurumuş olan ve Roma Dönemi'nde varlığı bilinen gölün kenarında yer almaktadır²⁸. Yüksek bir noktada konumlanması, göl ve akarsuların varlığı yerleşimin bu alanda şekillenmesine olanak sağlamıştır. Prehistorik dönemde bu alanın tercih edilmesinin bir diğer nedeni ise verimli tarım arazileri ile doğu-batı ve güney-kuzey doğrultulu yolların kavşak noktasında olmasından kaynaklanmaktadır²⁹. Orijinalinde bu höyük 2.1 hektarlık³⁰ geniş alana yayılan tek bir tepe iken, Roma Dönemi'nde ortasından bir yol hattının geçmesi sonucunda kuzey-güney yönlü yarılmış ve çift konili iki tepe halini almıştır³¹ (**Fig. 4**).

Fig. 4: Asopos Tepesi I ve II'nin havadan görünüşü (Laodikeia Kazı Arşivi)

²⁶ Şimşek 2009, 101.

²⁷ Şimşek 2013, 70-71.

²⁸ Scardozzi 2007, 86, Fig. 18, 19.

²⁹ Konakçı 2012, 169-171.

³⁰ Asopos Tepesi I 148x60 m., Asopos Tepesi II 169x65 m. boyutlarındadır. Konakçı 2012, 174. Konakçı 2014, 88.

³¹ Şimşek 2009, 102; Şimşek 2013, 71.

2.2. Asopos Tepesi'nde Yapılan Araştırma ve Kazılar

2005-2007 yıllarında Laodikeia Antik kenti sınırlarında 250 hektarlık alanda yüzey araştırmaları ile yer radarı taramaları gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmalar sonucunda³² kent paftasındaki yeri J17 karesi olarak belirlenen alanda kente dair ilk prehistorik verilere ulaşılmıştır³³. Bu verilerle birlikte höyük yerleşimi olarak belirlenen tepeye yanından geçen nehrin (Asopos Nehri) adı olan Asopos Tepesi adı verilmiştir. Çift koniden oluşan tepenin tamamı plan karelere ayrılmış ve ilk kazı çalışmaları 2007 yılında Asopos Tepesi I'de başlanmıştır³⁴. 2008 yılında Asopos Tepesi II üzerinde de kazı çalışmaları başlanmış olup, iki tepe üzerinde toplamda üç açmada çalışmalar gerçekleştirilmiştir³⁵.

Gerçekleştirilen kazı çalışmaları sonucunda yedi yerleşim katmanı açığa çıkartılarak, ilk iskanın Kalkolitik Dönem'de başladığı belirlenmiştir. Tabaka VII ile temsil edilen Geç Kalkolitik Dönem'den sonra Orta Tunç (VI), Geç Tunç (V), Demir Çağı (IV), Hellenistik Dönem (III), Erken Roma ile Geç Roma (I) tabakaları tespit edilmiştir³⁶ (Fig. 5).

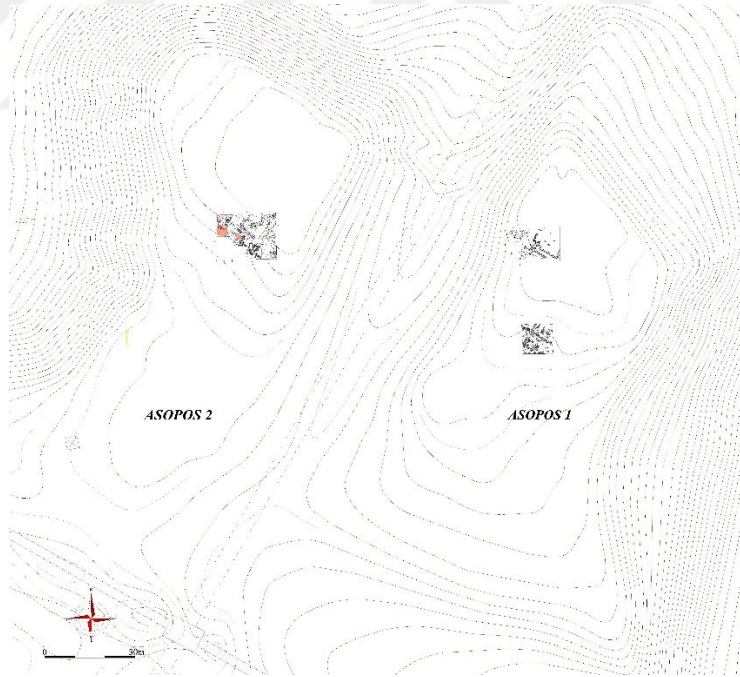

Fig. 5: Asopos Tepesi topografik planı ve kazısı yapılan açmalar (Laodikeia Kazı Arşivi)

³² Yapılan yüzey araştırmasında LS 08, LS15, LS19, LS20 ve 54 olarak adlandırılan alanlarda Geç Kalkolitik, Tunç Çağı ile Demir Çağı'na ait seramiklere ulaşılmıştır. bkz. Konakçı 2012, 173- 174.

³³ Laodikeia kent planı üzerinde örnek toplama alanlarını görmek için bkz. Konakçı 2012, 173, Fig. 126.

³⁴ Şimşek 2008, 409; Konakçı 2012, 174-175.

³⁵ Üç açmada toplam 750 metrekairelik alanda gerçekleşen kazılar; G3-G4, D3-D4, C-D 2, C-D 3, C-D4 karelerini kapsamaktadır. bkz. Konakçı 2012, 175-176.

³⁶ Konakçı 2012, 176; Şimşek 2013; 70-71; Konakçı 2014, 89.

2.3. Tabakalanma

Laodikeia Asopos Tepesi'nde Demir Çağı tabakasını ve yerleşim alanının stratigrafisini anlamak adına höyük içerisinde tespit edilen diğer tabakalara kısaca değinilmiştir (Fig. 6).

Tabaka I Geç Roma Dönemi'ne tarihlendirilmekte olup, Ia ve Ib olmak üzere iki alt evreye ayrılmaktadır³⁷. Bu tabakada son evreye (MS 400-450) ait bir duvar tespit edilmiştir. Duvarın taban seviyesinin altında künk sistemi tespit edilmiştir. Bunun yanı sıra b evresinde MS 300-400'e tarihlendirilen birbirinden bağımsız duvarlar açığa çıkarılmıştır³⁸.

İkinci tabaka ise Roma İmparatorluk Dönemi'ne tarihlenmektedir³⁹. Bu tabakada ön yüzü beyaz fresk boyalı olarak ele geçmiş bir duvar tespit edilmiştir. Ayrıca erken evreye ait 2 duvar ve bu duvarlarla bağlantılı künk sistemi bulunmuştur. Bu tabaka ile ilişkili Asopos Tepesi II'de ise 6 adet mekân⁴⁰ tespit edilmiştir. Bunların yanı sıra biri yuvarlak formlu, iç yüzü ve tabanı tuğla örgülü diğeri yıkılmış vaziyette iki fırın açığa çıkarılmıştır.

Asopos Tepesi'nde III. tabaka Hellenistik Dönem'le temsil edilmektedir. Bu tabakanın erken ve geç evreleri olup a-b olarak ikiye ayrılmıştır⁴¹. Erken evre olan IIIb evresi ile bağlantılı Asopos Tepesi I'de iki duvarı korunmuş bir mekân ve çöp çukuru tespit edilmiştir. Bu evre MÖ 333-170'e tarihlendirilmiştir⁴². Asopos Tepesi II'de geç evreye ait MÖ 100-MS 100'e tarihlendirilen bir ışık ve seramik fırını tespit edilmiştir. Bu ışikle bağlantılı olarak duvar, su kanalı ve künkler ele geçmiştir. Fırının içerisinde in-situ şeklinde Laodikeia tipi kulakçıklı kandiller tespit edilmiştir⁴³. Fırının giriş kısmında ise tuğla ve dere taşlarından taban tespit edilmiştir⁴⁴.

IV. tabaka Asopos Tepesi I'de Demir Çağı'nı temsil eden tabaka olup erken IVb ve geç IVa olmak üzere iki evreye ayrılmıştır. Bu tabakanın geç evresini kerpiç parçaları, duvar ve sıkıştırılmış sert taban temsil etmektedir. Erken evresinde tespit edilen mimari

³⁷ Şimşek 2009, 410; Konakçı 2015, 90.

³⁸ Şimşek 2009, 410; Konakçı 2012, 178; Konakçı 2015, 90.

³⁹ Konakçı 2012, 178.

⁴⁰ Bu mekanlar M1, M2, M3, M4, M5, M6 olarak adlandırılmıştır.

⁴¹ Konakçı 2012, 178.

⁴² Şimşek 2010, 103.; Konakçı 2015, 90.

⁴³ Konakçı 2014, 90. Laodikeia üretimi kulakçıklı kandiller için bkz. Şimşek-Duman 2013, 151-180.

⁴⁴ Şimşek 2010, 104; Şimşek- Duman 2013, 155.

unsur ise dere taşlarından örülen iki duvar, taban, taş kümeleridir. Taban üzerinde ve çevresinde Demir Çağı'na ait seramikler ile Mısır hiyeroglifli skarabe ele geçmiştir⁴⁵.

Tabaka V Geç Tunç Çağı tabakasıdır. Bu tabaka ile ilgili Asopos Tepesi I ve II'de arkeolojik verilere ulaşılmıştır. Asopos Tepesi II'de bir seramik fırını ile duvar ve tabanı tespit edilmiştir⁴⁶. Hellenistik ve Roma dönemi yapılarının neden olduğu tahribattan dolayı planı belli olmayan bir duvar, taban izleri ve bir adet çöp çukuru açığa çıkarılmıştır⁴⁷.

Tabaka VI Orta Tunç Çağı'na tarihlendirilmektedir. Bu tabakada; ocak, taban, duvar gibi öğeler tespit edilmiştir⁴⁸. Tabaka VIa ve VIb olmak üzere iki evreye ayrılmıştır. Erken evresi olan VIb evresinde Asopos Tepesi I'de seramik fırını tespit edilmiştir⁴⁹. Asopos Tepesi II'de ise ocak, mekân duvarları ve çöp çukurları tespit edilmiştir⁵⁰. VIa geç evresinde ise mekân, iki ocak, taban, çöp çukurları, taş kümeleri ile içinde bebek gömüsü bulunan 4 adet çömlek tespit edilmiştir⁵¹.

Tabaka VII ise Geç Kalkolitik Dönem'e tarihlendirilmektedir. Asopos Tepesi I'de belirli taş dizeleri ile tabana rastlanmış olup belirli bir yapı planını göstermediği tespit edilmiştir. Tabakanın en belirleyici özelliği çok sayıda Kalkolitik Dönem seramik buluntusunun ele geçmiş olması ve bu seramiklerin Geç Kalkolitik Dönem seramik kültürünü yansıtmış olmasıdır⁵². Tabakada tespit edilen obsidyenler üzerinde köken analizleri yapılmış olup, büyük bölümünün Orta Anadolu ve Melos Adası ile benzer olduğunu belirlenmiştir⁵³.

⁴⁵ Şimşek 2011, 569.

⁴⁶ Şimşek 2012, 105; Konakçı 2014, 95.

⁴⁷ Şimşek 2012, 103; Konakçı 2014, 95.

⁴⁸ Şimşek 2012, 103.

⁴⁹ Konakçı 2014, 98.

⁵⁰ Konakçı 2014, 98.

⁵¹ Şimşek 2011, 448; Konakçı 2014, 98.

⁵² Şimşek 2012, 103; Konakçı 2012, 177.

⁵³ Şimşek 2011, 449; Konakçı 2012, 177.

I Tabaka a b	Geç Roma MS 300-450 Ia: MS 400-450 Ib: MS 300-400
II. Tabaka	Erken Roma MS 200-300
III. Tabaka a b	Hellenistik Dönem MÖ 333-MS 100 IIIa: MÖ 100-MS 100 IIIb: MÖ 333-100
Hiatus	
IV Tabaka a b	Demir Çağ MÖ 750-550
Hiatus	
V. Tabaka	Geç Tunç Çağ MÖ 1400-1200
Hiatus	
VI. Tabaka a b	Orta Tunç Çağ MÖ 1950-1700 VIa: MÖ 1850-1700 VIb: MÖ 1950-1850
Hiatus	
VII. Tabaka a b	Kalkolitik Dönem Geç Kalkolitik Dönem Orta Kalkolitik Dönem

Fig. 6: Asopos Tepesi tabakaları ve kronolojisi (Konakçı 2012, 176-177; Konakçı 2014,89.)

2.4. Demir Çağ Yerleşimi

Asopos Tepesi'nde 2007'de başlayan kazı çalışmalarında tabakaların içine karışmış şekilde Demir Çağı seramikleri ele geçmiş, fakat 2010 yılına kadar Demir Çağı tabakası bulunamamıştır⁵⁴. 2010 yılında ise Asopos Tepesi I'de D4 plan karesinde 10x10 m'lik açmada yapılan kazılarda Demir Çağı'na ait mimari öğeler açığa çıkarılmıştır. Ele geçen mimari öğelerden tabakaya ait kısıtlı veriler elde edilmiştir⁵⁵.

Açma içerisindeki Geç Roma duvarına ait taban kaldırıldıktan sonra toprak içerisinde çok sayıda II. Bin ve Demir Çağı seramiği ele geçmiş olup, bu alan locus 3 olarak adlandırılmıştır (**Fig. 7**).

Fig. 7: Geç Roma Dönemi Mimarisi (Laodikeia Kazı Arşivi)

IV. Tabaka olarak belirlenen Demir Çağ tabakası a-b olarak iki evreye ayrılmıştır (**Fig.8**). Açmanın güneydoğu köşesinde gerçekleştirilen çalışmalarda dağınık durumda kerpiç parçaları (**Fig. 9**), ön yüzü sıvalı bir duvar⁵⁶ (**Fig.10**) tespit edilmiştir⁵⁷ daha sonra ise mekâna ait sıkıştırılmış sert toprak taban⁵⁸ açığa çıkarılmıştır (**Fig.11**). Bulunan duvar alanda kuzeydoğu-güneybatı yönünde uzanmaktadır⁵⁹. Bu mimari öğeler geç evre IVa

⁵⁴ Şimşek 2011, 448.

⁵⁵ Şimşek 2012, 569.

⁵⁶ Bu alan deniz seviyesinden 287,58 kotunda ele geçmiştir.

⁵⁷ Şimşek 2012, 104; Konakçı 2014, 94-95.

⁵⁸ Taban ölçüleri: 4,13x2,40 m.

⁵⁹ Duvar ölçüleri: Genişlik: 0,28 m. Uzunluk: 2,3 m.

olarak adlandırılmış ve burada 4- 5 locusları kullanılmıştır⁶⁰. Duvarın batısında ise mimari bütünlüğü olmayan dağınık dere taşları tespit edilmiştir⁶¹. Ayrıca açmanın kuzeyinde sınırlı bir alanda kül izlerine rastlanmıştır⁶².

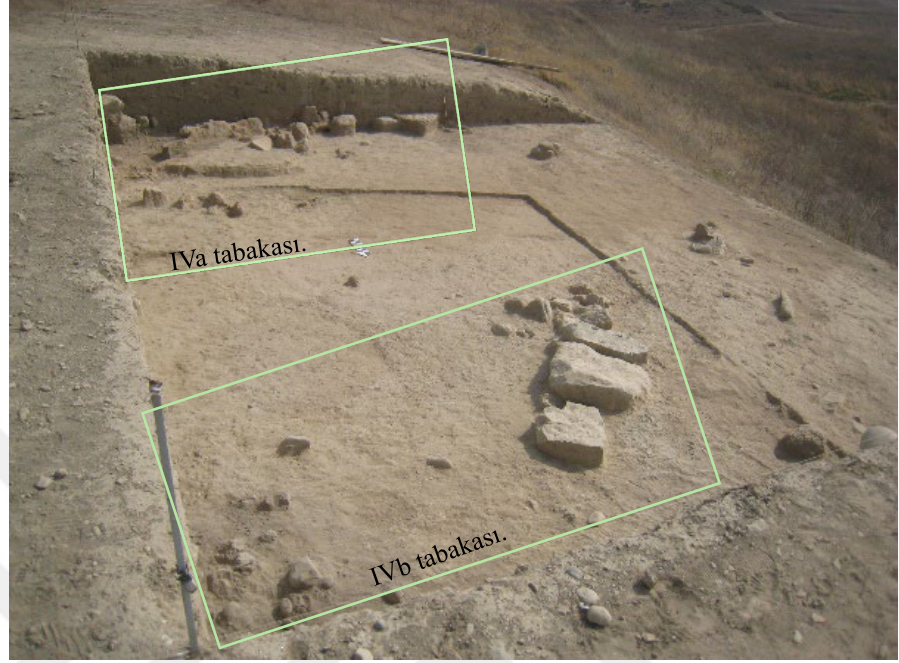

Fig. 8: IVa ve b tabakasının genel görünümü (Laodikeia Kazı Arşivi)

Fig. 9: Dağınık durumdaki kerpiç parçaları (Laodikeia Kazı Arşivi)

⁶⁰ Bu mimari öğeler alanın güneydoğusunda deniz seviyesinden 287,72 kotunda ele geçmiştir.

⁶¹ Bu dere taşları 15 ile 27 cm. çapları arasındadır.

⁶² Bu kül izleri 50 cm'lik alanı kaplamaktadır ve deniz seviyesinden 287,64- 287,15 kodları arasında yer almaktadır.

Fig. 10: Ön yüzü sıvalı duvar. (Laodikeia Kazı Arşivi)

Fig. 11: IVa tabakasına ait ön yüzü sıvalı duvar ve sıkıştırılmış sert toprak taban (Laodikeia Kazı Arşivi)

Laodikeia Asopos Tepesi I'de Demir Çağı'nın erken evre ise aynı açma içerisinde IVb olarak adlandırılmıştır. Bu evre IVA evresinin taban seviyesinin altında bulunmuştur⁶³. Burada iki duvar, bir taban ve dağınık taş kümeleri tespit edilmiştir. İlk duvar açmanın güney yarısında dere taşlarından örülmüştür⁶⁴. İkinci duvar ise açmanın kuzeyinde kuzeydoğu-güneybatı doğrultusunda uzanmaktadır⁶⁵. Açmanın kuzeyinde söz konusu açmanın sıkıştırılmış sert toprak tabanı açığa çıkarılmıştır⁶⁶. Bu taban çevresinde yoğun çakıl taşları ele geçmiştir. Bu evre locus 6 olarak değerlendirilmiştir. Bahsi geçen çakıl taşlarının alanı düzlemek amacı ile taban altına yerleştirilmiş olduğu düşünülmektedir⁶⁷. Aynı alanda dere taşlarından hilal formu taş dizesi açığa çıkarılmıştır. Taş dizesinin ocak olabileceği düşünülmüş olup, tabanına ulaşamamıştır. Bu taş dizesinin çevresinin küllü toprak yapısına sahip olduğu görülmüştür⁶⁸ (Fig.12). Tabaka içerisinde çok sayıda Demir Çağı seramiği ele geçmiştir⁶⁹.

Fig. 12: IV b tabakası mimari öğeleri (Laodikeia Kazı Arşivi)

⁶³ Bu seviye 287,15'tir.

⁶⁴ Söz konusu duvar 287,25 kotunda açığa çıkarılmıştır. 2,10 m uzunlukta, 45 cm genişliktedir. Dere taşları ise ortalama 15 cm çapa sahiptir.

⁶⁵ Bu duvar 287,45 kotunda açığa çıkarılmıştır. 70 cm.'lik yekpare taş ile 20 cm çapında dere taşlarından oluşmaktadır. Duvarın uzunluğu ise 2.77 m.dir.

⁶⁶ Taban deniz seviyesinden 287,08 m kodunda ele geçmiş olup, 3,10x3,90 m ölçülerindedir.

⁶⁷ Çakıl taşlarının bulunduğu alan locus 6 Feature 1 olarak değerlendirilmiştir.

⁶⁸ Küllü alan 0.45 m. yükseklikte, 0,75 m genişliktedir.

⁶⁹ Şimşek 2012, 104; Konakçı 2014, 94-95.

Sonuç olarak Laodikeia Asopos Tepesi Demir Çağ mimarisi, sınırlı bir alanda tespit edilmiş olup bu mimari öğeler yapısal bütünlük sergilememektedir. Bu nedenle tespit edilen taban ve duvar kalıntıları tepe üzerindeki Demir Çağ tabakası ile ilgili yerleşim modeli hakkında yeterli bilgiyi verememektedir. Aynı tepe üzerinde Demir Çağ tabakasının yayılımını görmek amacıyla D3 plan karesinde 20x10 m. ölçülerinde açma oluşturulmuş olup, açmada Demir Çağ tabakasına ait seramik dışında bir veri ele geçmemiştir⁷⁰. İlerleyen yıllarda yapılacak olan kazı çalışmaları Laodikeia'nın Demir Çağ mimarisinin daha iyi anlaşılmasına olanak sağlayacaktır (Fig. 13-14).

Fig. 13: IV a ve b evrelerinin genel görünümü (Laodikeia Kazı Arşivi)

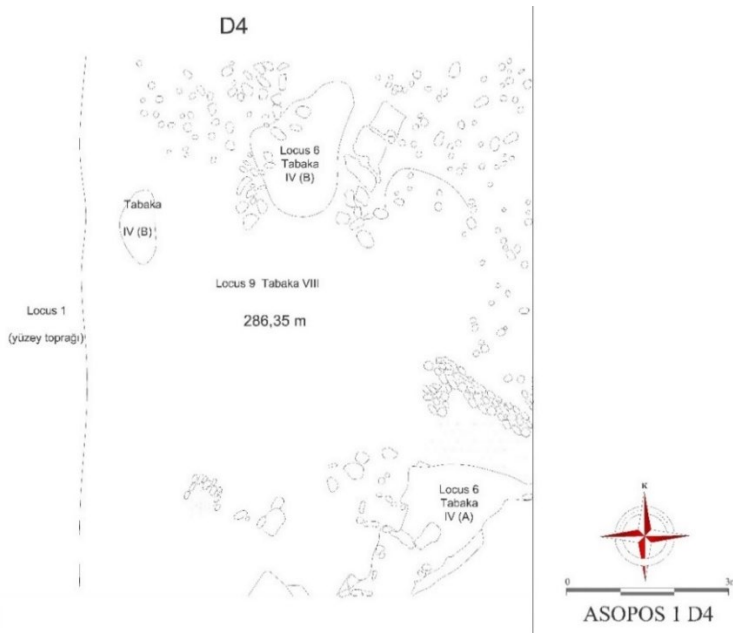

Fig. 14: D4 tabakasındaki Demir Çağ mimari planı (Laodikeia Kazı Arşivi)

⁷⁰ Şimşek 2013, 103-104.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

LAODIKEIA’NIN DEMİR ÇAĞI SERAMİĞİ

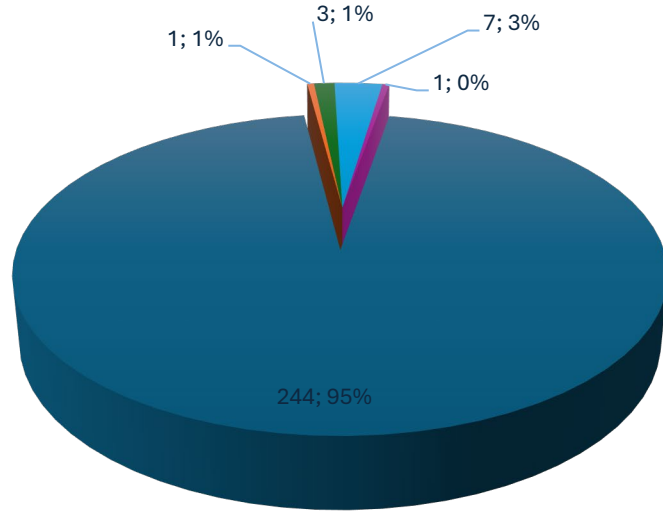
Laodikeia’nın Demir Çağı seramikleri Asopos Tepesi olarak adlandırılan kentin höyük yerleşiminde ele geçmiştir. Bu seramikler Asopos Tepesi I ve II’de yapılan kazılar sırasında özellikle Tepe I’de D4 plan karesi IV. tabakada mimari öğeleri ve taban üstü seramikleriyle birlikte yoğun olarak tespit edilmiştir.

Tezin ana veri kaynağını oluşturan Demir Çağı seramikleri bezemeli ve bezemesiz olmak üzere iki gruba ayrılmıştır. Bu ayrımın ardından her bir grup kendi içinde hamur astar özelliklerine, bezeme özelliklerine ve formlarına göre sınıflandırıldıktan sonra aşağıda detaylı bir şekilde incelenmiştir.

İlk olarak değerlendirmeye alınan grup bezemeli seramiklerdir. Laodikeia’da ele geçen Demir Çağı’na ait bezemeli seramikler kendi içinde üç gruba ayrılmaktadır. Birinci grup, “*Black on Red*” başlığı altında incelenen kırmızı astar üzerine siyah boya bezemenin görüldüğü teknikte bezenmiş kaplardan oluşmaktadır. İkinci grup, “*Bikrom*” tekniğinde süslenmiş seramikler olup, üçüncü grubu ise “*Kahverengi Krem Boyalı Seramik*” oluşturmaktadır.

Laodikeia’nın Demir Çağı seramiklerinde değerlendirmeye alınan ikinci grubu bezemesiz örnekler oluşturmaktadır. Söz konusu örnekler tez kapsamında “*Yalın Astarlı Seramikler*” başlığı altında değerlendirilmiştir. Bezemeli ve bezemesiz seramik grupların dışında bir de pişirme kapları ile ilişkili seramikler ele geçmiştir. Bu örnekler ise “*Kaba Mal*” başlığı altında ele alınmıştır.

Bu gruplar içinde sayı olarak en yoğun gurubu %96’lık bir pay ile Black on Red tekniğinde boyanmış seramikler oluşturmaktadır. Black on Red grubunu %3’lük bir dilimle kaba seramikler takip etmektedir. Yalın Astarlı Seramikler ile Bikrom tekniğinde boyanmış olan ve Kahverengi Krem boyalı olarak nitelendirilen seramikler ise %1’lik dilim ile sayıca en az grupları temsil etmektedir (**Fig. 15**). Bu oranlar, Black on Red tekniğinde yapılmış kapların Laodikeia’nın Demir Çağı seramik repertuarında baskın bir grup olduğunu diğer grupların ise görece daha az olduğunu göstermektedir.

■ Black on Red ■ Bikrom ■ Yalın Astarlı Seramikler ■ Kaba Mallar ■ Kahverengi Krem

Fig. 15: Laodikeia’da ele geçen Demir Çağ Seramiklerinin yüzdelik dilimi

3.1. Bezemeli Seramikler

3.1.1. Black on Red

Black on Red tekniği adını kırmızı renkte astar üzerine siyah boya ile bezemelerin uygulandığı boyama tekniğinden almıştır⁷¹. Kırmızı ve siyahtan oluşan bu zıt renklerin kullanıldığı dekorasyon şekli Demir Çağı’nın popüler grupları arasında yer almaktadır. Astar rengi olarak geçen kırmızı renk, koyu kırmızıdan, açık kırmızıya, turuncudan, kırmızımsı kahverengiye kadar geniş bir yelpazede değişiklik göstermekte olup bu renklerin geneline “kırmızı” denmektedir⁷². Kırmızı astar parlak veya mat görünüme sahip olabilmektedir.

Süslemelerde kullanılan siyah boya ise genellikle koyu kahverengiden siyaha doğru giden renk tonlarında olup, mat bir görünüme sahiptir. H. Goldman, bezemede kullanılan siyah ve kahverengi tonlarının boyanın içeriğindeki demir-manganezden kaynaklandığını belirtmektedir⁷³. Yapılan arkeometrik çalışmalarda Yunan vazolarında görülen siyah parlak astarın, içeriğindeki demir-oksitten kaynaklandığı, Black on Red mal

⁷¹ Gürtekin 1998, 22; Konakçı 2014, 94.

⁷² Schaus 1992, 153.

⁷³ Goldman 1963, 50.

grubunda görülen siyah mat bezeme boyasının ise içeriğindeki demir-manganezden kaynaklandığı belirlenmiştir⁷⁴.

Anadolu’da oldukça yaygın bir kullanıma sahip olan seramiklerin ilk kez MÖ 10. yy’da Filistin’de ortaya çıktığı düşünülmektedir⁷⁵. Anadolu’da görülen örnekler için J. Mellaart, Güney Batı Anadolu Bölgesi’nde yapmış olduğu yüzey araştırmalarında ele geçen Black on Red seramiklerinin yoğunluğunu dikkate alarak üretimin bu bölgeye ait olabileceğini öne sürmüştür⁷⁶.

Laodikeia’nın da içinde bulunduğu coğrafyayı kapsayan Güney Batı Anadolu araştırmalarında Black on Red seramiklerini değerlendiren Mellart, bu örnekleri bezeme ve renklerine göre *Black on Red I* ve *Black on Red II* olmak üzere iki gruba ayırmıştır. *Black on Red I* grubunda bezemeler açık kırmızı açkılı bir astar üzerine iyi kalitede mat siyah renkte yapılmıştır. *Black on red II* grubunda ise bezemeler astarsız ya da açık kırmızı veya açık kahverengi tonlarında astarlı bir yüzey üzerine, grimsi siyah renkte yapılmıştır. Her iki grubunda bezeme şemasında geometrik motifler kullanılmıştır. Bu motifler geniş/dar yatay bantları ile dikey çizgilerin arasında yer almaktadır. Sıklıkla dama tahtası, içi dolu kare, kafes, çift başlı balta, dalga ve meander motifleri ile konsantrik ya da yarım konsantrik daireler tercih edilmiştir⁷⁷.

Black on Red tekniğinde bezenmiş seramikler üzerine detaylı çalışmaların yapıldığı Sardes buluntuları bezemelerine göre Geometrik ve Linear olmak üzere iki gruba ayrılmıştır. Stratigrafik verilerle kesin tarihlerin önerildiği Sardes’teki örneklerde *Geometrik Black on Red* grubu MÖ 9.-7. yüzyıllara; *Linear Black on Red* grubu ise MÖ 7-6 yüzyıllara tarihlendirilmiştir. *Geometrik Black on Red* grubunda geniş bantlar ve yarım konsantrik daireler ile içi taranmış kare motifler yer alırken, *Linear Black on Red* örneklerinde dar bantlar ile bunların aralarında merdiven, köpek dişi, meander gibi motifler yer almaktadır. Ayrıca linear teknikte daha ince çizgilerin kullanıldığını belirtilmektedir. MÖ 6. yy’ın ikinci yarısında ise seramikler daha sadeleşerek, üzerinde çarkta yapılmış yatay çizgiler dışında bir bezemeye rastlanmamış ve bu durum dejenerasyonun göstergesi olarak değerlendirilmiştir⁷⁸.

Laodikeia Asopos Tepesi’nde bahsi geçen gruba ait 244 adet seramik ele geçmiştir. Bu seramiklerin %86’lık kısmı Asopos Tepesi I’dan, %14’lük kısmı ise Asopos

⁷⁴ Farnsworth-Simmons 1963, 389-396; Gürtekin 1998, 22.

⁷⁵ Birmingham 1964, 36-37.

⁷⁶ Mellaart 1955, 119-123.

⁷⁷ Mellaart 1955, 119.

⁷⁸ Gürtekin 1998, 26-39.

Tepesi II kazılarında elde edilmiştir (**Fig. 16**). Dolayısıyla bu grubun büyük çoğunluğu tabakanın tespit edildiği Tepe I'deki D4 plan karesinde bulunan açmada ele geçmiştir.

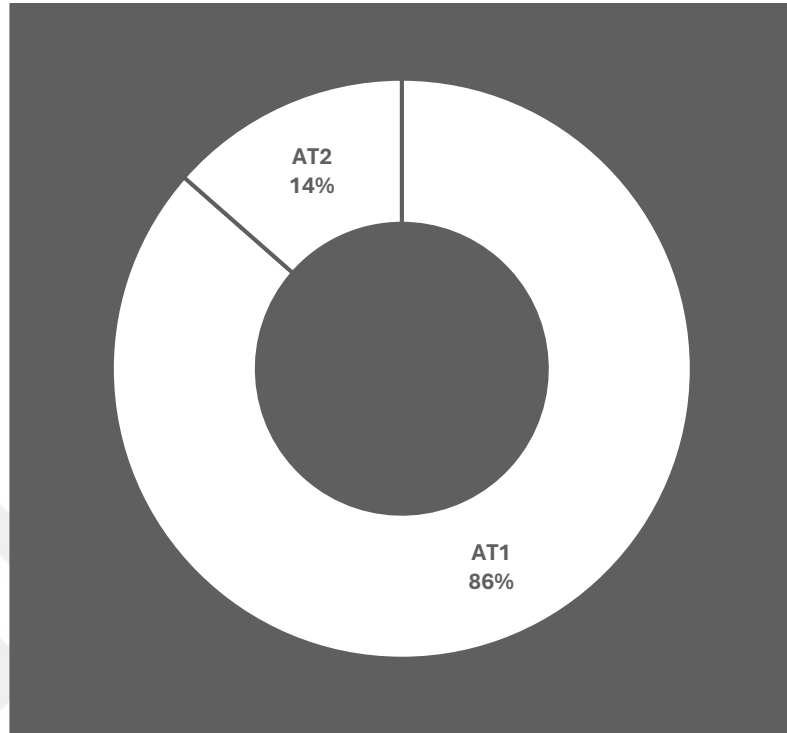

Fig. 16: Black on Red seramiklerinin Asopos Tepesi I-II'deki dağılımı.

Asopos Tepesi I'de Demir Çağı'nı temsil eden tabakada bu seramiklerin locuslara göre dağılımına bakıldığında mimari öğelerin yer aldığı locus 1, 2, 3, 4 ve 5'te bu seramiklerin yoğun olarak ele geçtiğini görmekteyiz (**Fig. 17**).

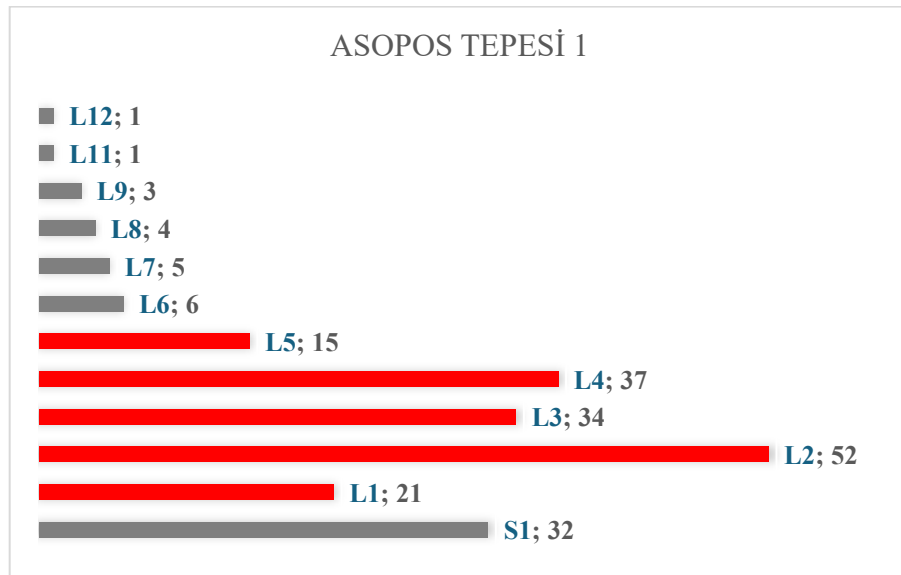

Fig. 17: Asopos Tepesi I'de Black on Red grubunun locuslara göre dağılımı

Laodikeia’da Demir Çağı’nı temsil eden bu seramikler sırayla hamur astar, bezeme ve form özelliklerine göre değerlendirmeye alınmıştır.

3.1.1.1. Hamur Astar Özellikleri

Değerlendirmeye alınan seramikler hamur özellikleri bakımından iki gruba ayrılmaktadır. Birinci grup homojen bir yapıya sahip, az oranda mika ve kireç katkılıdır. Bu grubun hamur rengi genel olarak pembe, açık kırmızı ve kırmızımsı sarı tonlarındadır. Astar kap yüzeyinde ince bir tabaka oluşturmaktadır. Astar renkleri ise açık kırmızı ve kırmızı tonlarındadır. Yüzeyleri hafif pürüzlü, mat ya da yarı mat görünümlüdür.

Laodikeia seramiklerinin killeri üzerine yapılan arkeometrik çalışmalarda Demir Çağı Black on Red seramikleri ile Hellenistik Dönem ve Geç Antik Çağ yerel üretim kırmızı astarlı seramik buluntularından alınan örneklerin sonuçları karşılaştırmalı olarak değerlendirilmiştir. Bu çalışmalardan elde edilen sonuçlara göre tezde birinci grup seramik killerinin Geç Antik Çağ yerel üretim kırmızı astarlı seramikleri⁷⁹ ve Hellenistik Dönem’in 2. grup seramik killeri⁸⁰ ile benzer kil yataklarına işaret ettiği ortaya konmuştur. Bu durum Laodikeia’da Demir Çağı’nda seramik üretiminin varlığını gösteren önemli bir sonuç olup ilerleyen yıllarda yapılacak olan kazı çalışmalarından elde edilecek veriler bu konu hakkında kesin sonuçlar verecektir.

İkinci grubun hamur rengi ise pembe ve açık kırmızı tonlarındadır. Hamur içeriğinde yoğun mika, az miktarda kireç bulunmaktadır. Astar rengi çoğunlukla pembe olup açık kırmızı, kırmızımsı sarı tonlar da görülmektedir. Yüzeyleri hafif pürüzlü, mat ya da yarı mat görünümlüdür. Bu seramik grubu makroskobik olarak incelendiğinde birinci grup ile bezeme şeması ve unsurları bakımında benzer olup, kil özelliklerinin farklılık gösterdiği gözlemlenmiştir. Bu durumda ikinci gruba ait seramikler muhtemelen Lykos vadisi içerisindeki henüz tespit edilememiş olan kil yataklarına ait olmalıdır. Bu grup ile ilgili bir arkeometrik çalışma yapılmamış olup, yapmış olduğumuz değerlendirme kesin bilgiler elde edene kadar varsayımdır.

Her iki grupta da bazı örneklerde (Kat. No. 17, 24, 29, 39, 53, 54, 55, 56, 60, 71) hamur ile astar renginde kahverengi ve gri tonlarda renk değişimleri görülmekte olup bu değişim yüksek ısıda fırınlanmadan kaynaklanmaktadır.

⁷⁹ Bilgin 2017, 261-289.

⁸⁰ Şimşek- Semiz 2021, 202.

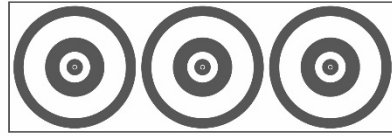
3.1.1.2. Bezeme Özellikleri

Laodikeia Black on Red seramiklerinde kullanılan süsleme öğeleri geometrik ve linear bezemelerden oluşmaktadır. Bugüne kadar ele geçen örneklerde figüratif ve bitkisel motiflere ise hiç rastlanmamıştır.

Geometrik bezemeler arasında iç içe geçmiş konsantrik daireler, yatay bantlara asılı yarım konsantrik daireler, içi dikey çizgi kümeleri ya da çoklu dikey ve yatay dalga bezeme ile taranmış dama motifi, kafes motifi, iki yatay bant bezeme arasında kare ve dikdörtgen dizileri, iki yatay bant bezeme arasında dalgalı hat, çapraz atılmış bant (X) bezeme ile olasılıkla sekiz kollu olan yıldız motifi sayılabilmektedir (**Fig. 18**). Geometrik bezemelerin görüldüğü formlar ise tabak, kâse, çanak, çömlek, testicik ve testilerdir.

Linear bezemeler ise yatay iki bant arasında nokta, dikey çizgi dizisi ile iki bant arasında çizgi-nokta dizileri ve yatay bant bezeme dizileri şeklindedir (**Fig. 19**). Bazı formlarda ağzın üst bölümünde de dikey çizgilere rastlanmaktadır. Linear bezemelerin görüldüğü formlar ise tabak, kâse, çömlek ve testilerdir.

Formların geneline bakıldığında bu bezemeler kapların dış ve iç yüzeyine, ağız kenarına ve kulp üzerine işlenmiştir. Açık ve her iki yüzeyi astarlanmış kaplarda, bezeme genellikle kabın dış kısmında yer alırken bazı örneklerde dış ve iç yüzey birlikte bezenmiştir. İç yüzeyde görülen bezemeler genellikle ağız kenarına yakın bölümde yer almaktadır. Kapalı kaplarda ise iç yüzey astarsız olup kabın sadece dış yüzeyi ile varsa kulp üzeri astarlı ve bezemelidir. Bezemeler kapların üzerinde panellere ayrılarak ya da metoplar içinde verilmiştir. Bezemeler uygulanırken pergel kullanılmadığı, motiflerin serbest elle çizilmiş olduğu anlaşılmaktadır. Bu nedenle bezemeler özensiz çizgilerden oluşmaktadır. Özellikle yatay dalga bezemelerde bu özensizlik daha belirgin izlenmektedir.

a

b

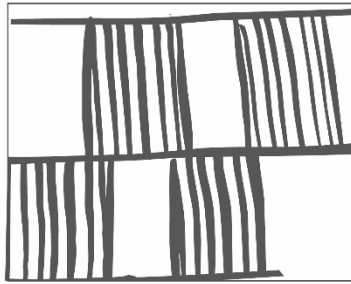
c

d

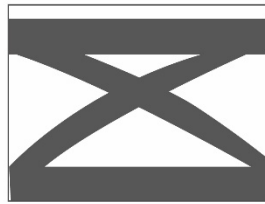
e

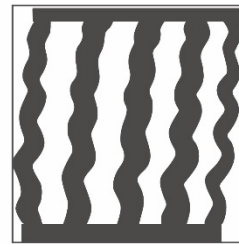
f

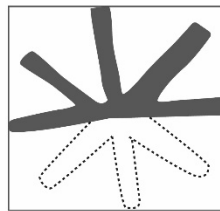
g

h

i

j

Fig. 18: Geometrik Bezemeler

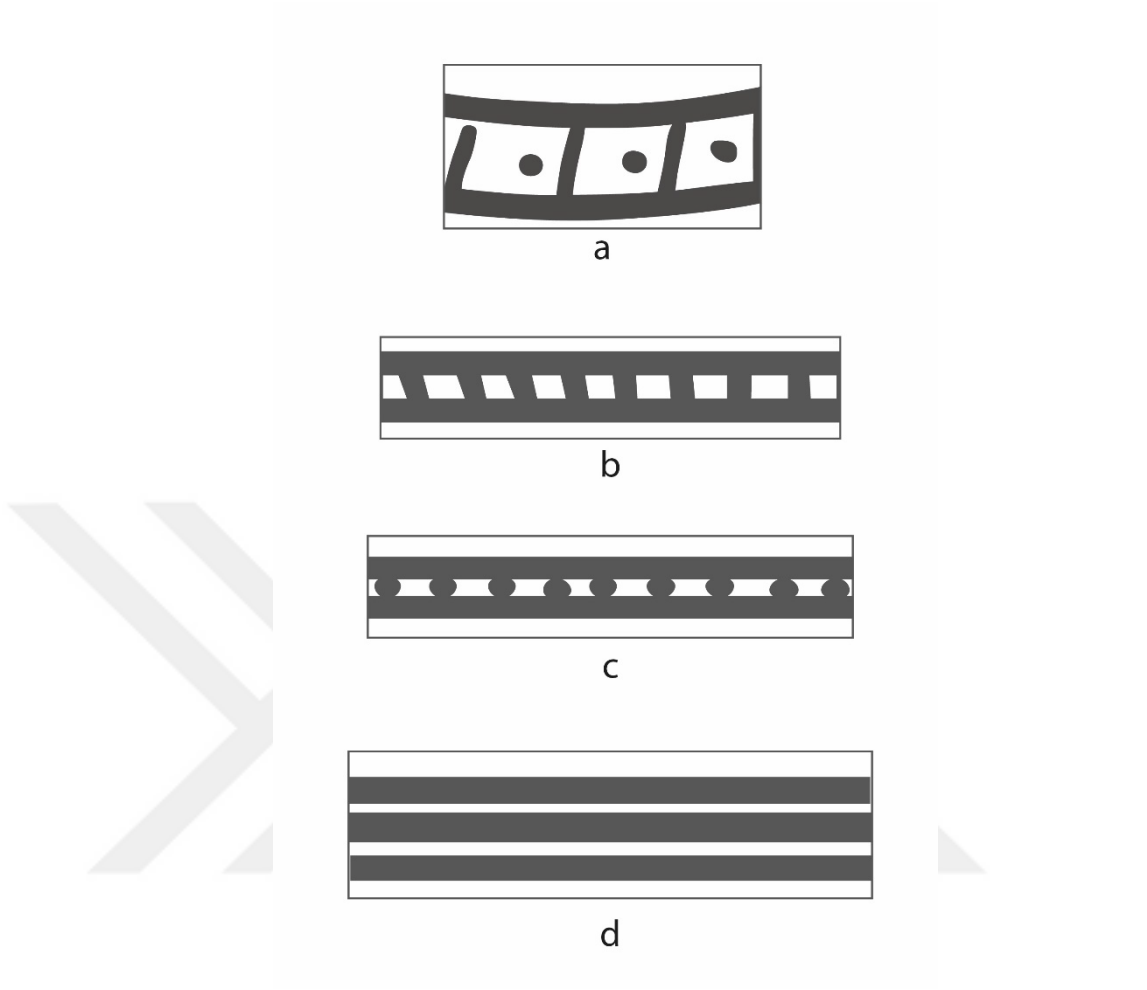

Fig. 19: Linear Bezemeler

Bezeme şemasına bakıldığında Linear ve Geometrik bezeme öğelerinin aynı kap yüzeyinde kullanıldığı görülmektedir. Bunun yanı sıra sadece geometrik ya da sadece linear bezeme öğelerinin bulunduğu kaplar da vardır. En sevilen bezeme unsuru ise dalga bezeme ve yarım konsantrik daire bezemedir. Diğer bezemelerin kullanım yoğunluğu aşağıdaki grafikte verilmiştir (**Fig. 20**).

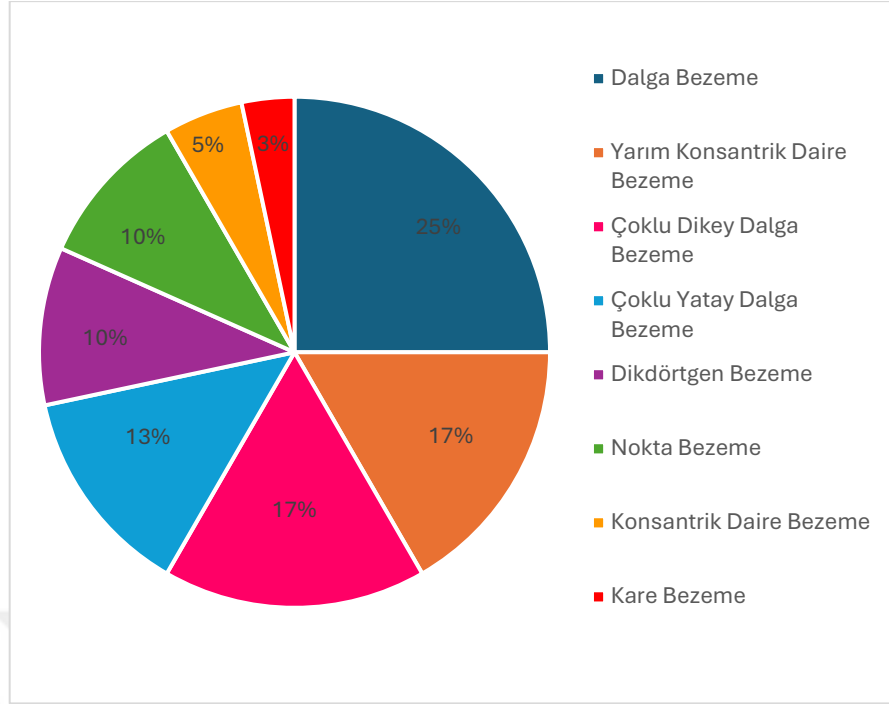

Fig. 20: Black on Red seramikleri üzerindeki bezemelerin kullanım oranları

3.1.1.3. Formlar

Laodikeia'nın Black on Red tekniği ile bezenmiş kap formlarını, tabaklar, çanaklar, kaseler, testicik, testi ve çömlekler oluşturmaktadır (**Resim 1-3**). Sayıca en fazla form testi ve testiciklerdir. Bunlardan sonra ise çömlek, tabak, kâse ve çanak formları gelmektedir (**Fig. 21-22**).

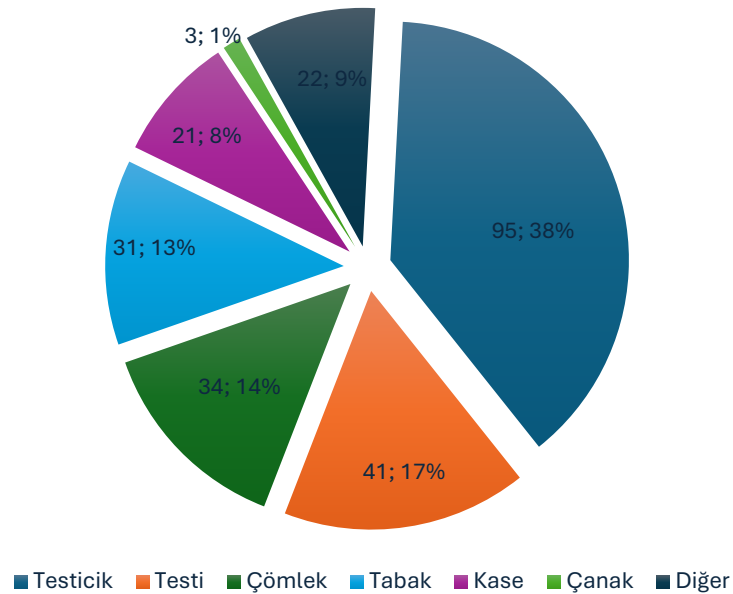

Fig. 21: Black on Red tekniğinde boyanan kapların formlara göre dağılımı

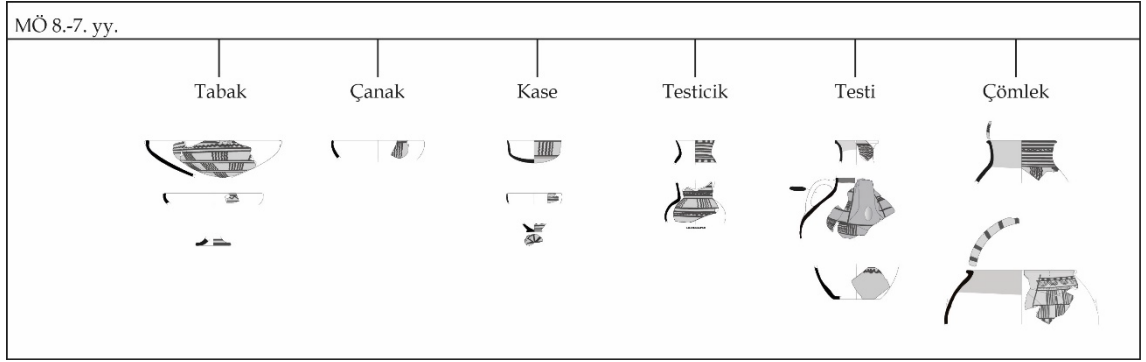

Fig. 22: Laodikeia’da bulunan Black on Red formlarını gösteren tablo

3.1.1.3.1. Tabak (Lev. 1-2)

Laodikeia’nın Demir Çağı formları içerisinde ilk olarak tabaklar değerlendirmeye alınmıştır. Tabaklar, Laodikeia’da Black on Red tekniğinde bezenmiş sayıca yoğun form gruplarından birini oluşturmaktadır. Tez kapsamında bu gruba ait form ve bezeme şeması hakkında en detaylı bilgi sunabilen on iki örnek değerlendirmeye alınmıştır (**Lev. 1-2**). Bunlar içinde **Kat. No. 1-2-3-4 ile 6-7-8-9-10-11-12** ağız kenarı gövde, **Kat. No. 5** ise tabağa ait ayak parçasıdır. Ağız çapları ölçülebilen örneklerle göre ağız kenarlarında çap 24 cm ile 38 cm arasında değişmektedir.

Değerlendirilen tabaklar ağız kenarının şekillenmesine göre kendi içinde üç alt gruba ayrılmaktadır. Birinci grubu **Kat. No. 1-4** numaralı örnekler oluşturmaktadır. Bu grubun karakteristik özelliği ağız kenarının hafif içe dönük ve üst bölümünün düzleştirilmiş olmasıdır. Ancak yine de ağız kenarlarının şekillendirilişi bazı farklılıklar göstermektedir. Buna göre, üst bölümü hafif düzleştirilmiş ağız kenarları **Kat. No. 1-2**’de düz köşeli, **Kat. No. 3**’te iç ve dış yüzeyde ağız kenarının altında iç bükey profilli tasarlanmıştır. Bunun yanı sıra **Kat. No. 1, 3, 4**’te ağız kenarından gövdeye doğrudan bir geçiş olup **Kat. No. 2**’de ağız kenarından gövdeye geçiş belirgin bir profil ile sağlanmıştır. Tüm örneklerde basık gövde kaideye doğru daralarak olasılıkla yüksek bir ayak⁸¹ ya da halka kaide⁸² ile sonlanmaktadır. **Kat. No. 2**’nin ağız kenarına yerleştirilmiş yatay makara biçimli eklenti yer almaktadır.

Bazı kaplarda çatlamış ya da kırılmış örneklerin yeniden kullanımına yönelik tamiratlara rastlanmaktadır. Laodikeia’da bu uygulamanın görüldüğü iki kap parçası ele geçmiştir. Bunlardan biri **Kat. No. 1** numaralı tabak parçası, diğeri ise kâse⁸³ parçasıdır. Bu tabağın ağız kenarının altında bir adet delik bulunmaktadır. Bu parça ile birleşecek

⁸¹ Mellaart 1955, Pl. 5, Fig. 67a; Gürtekin 1998, 102: 13.

⁸² Gürtekin 1998, 102,12.

⁸³ Tamirat izi görülen diğer form olan kâse parçası “Kâse” form başlığı altında anlatılmıştır.

olan diğer yarısında da aynı deliğin olması gerekmektedir fakat bahsedilen parça ele geçmemiştir.

Bu deliklerden kumaş, kurşun ya da metalin geçirilmesiyle kap birleştirilmektedir. Sızdırabilir olması sebebiyle bu kaplar orijinal kullanım amaçlarının dışına çıkarak, kapak formuna dönüştüğü ya da katı maddelerin saklandığı (sıvı içerikli maddelerin saklanması uygun olmadığı) farklı bir kullanım amacına geçmiş olduğu düşünülmektedir⁸⁴. Demir Çağı'nda seramikler üzerinde buna benzer tamirat örneği Gordion⁸⁵ ve Sardes'te görülmektedir⁸⁶.

Söz konusu örneklerin hem dış hem de iç yüzeyi geometrik ve linear motiflerle bezenmiştir. En yoğun bezeme dış yüzeyde görülmekte olup, iç yüzeyde bezeme alanı ağız kenarının alt bölümü olarak belirlenmiştir. Bezemeler açık kırmızı açkılı astar üzerine iyi kalitede mat siyah renkte yapılmıştır. Bu bezemeler; dudağın üst kısmında birbirine paralel kısa kalın çizgiler (**Lev. 1: 1, 3**); gövde üzerinde dış yüzeyde yatay bantlar arasında tek sıra dalgalı hatlar (**Lev. 1: 1, 2, 3**); yatay bantlar arasında kısa dikey çizgiler (**Lev. 1: 1, 4**); iki bant arasında nokta dizisi (**Lev.1: 1**); yatay bantlar arasında çoklu gruplar halinde dalgalı hat (**Lev. 1: 2**) motiflerinden oluşmaktadır. İç yüzeyde ise ince yatay bant (**Lev. 1: 4**) şeklindedir.

Tabakların benzer örnekleri, Sardes'te⁸⁷, Afyonkarahisar çevresinde⁸⁸, Güney Batı Anadolu yüzey araştırmalarında⁸⁹, Yukarı Menderes Havzası'nda⁹⁰, Kale-Tavas'ta⁹¹, Uylupınar'da⁹² ve Gordion⁹³, Aunava'da⁹⁴, Gökhöyük Bağları'nda⁹⁵ görülmektedir. Benzer örnekler için önerilen tarih aralığı MÖ 8.-7. yüzyıllardır. **Kat. No. 2, 3, 4** numaralı örnekler Demir Çağı tabakasının erken ve geç evresi olan IVa-b evrelerinde ele geçmiştir. Bu veriye göre söz konusu birinci grup örnekleri MÖ 8. 7. yüzyıla ait olmalıdır.

Tabaklar içinde ikinci form grubunu ağız kenarı yuvarlatılmış örnekler oluşturmaktadır **Kat. No. 6-11** numaralı parçalar ile temsil edilen bu grupta form, yuvarlatılmış ağız kenarlı, basık konik gövdelidir. Bazı örneklerde ağız kenarından

⁸⁴ Ramage vd. 2021, 8.

⁸⁵ Gürtekin Demir 2021, Pl. 130/219, Pl. 131/221.

⁸⁶ Ramage vd. 2021, 9, Fig: 1.7.

⁸⁷ Gürtekin 1998, Şek.4 No.5; Ramage vd. 2021, Pl. 130, HoB 479.

⁸⁸ Kızıltepe Bilgin 2018, L. 32: 230-236.

⁸⁹ Mellaart 1955, 119, Pl. 3, 41-44.

⁹⁰ Yeni 2010, 68, L. 2, c.

⁹¹ Gürtekin Demir-Polat 2015, 288, No.4.

⁹² Çokay-Kepçe 2009, 71, Fig.52b.

⁹³ Schaus 1992, 165, Fig.3: 24.

⁹⁴ Duman 2008, 60, Res. 11.

⁹⁵ Gündüz 2019, Lev. 98,2.

gövdeye geçiş belirgin bir şekilde izlenmektedir (**Lev. 2: 8, 10**). Alt gövde benzer olasılıkla halka kaide ya da yüksek ayağa bağlanarak sonlanmalıdır.

İkinci grubu oluşturan tabakların da hem iç yüzeyi hem de dış yüzeyi bezenmiştir. Ancak bezemeler bu grupta da çoğunlukla dış yüzeyde yer almaktadır. Korunan kısımlarından takip edilebildiği kadarıyla bezeme motifi olarak sıklıkla ağız kenarında yatay bir banda asılı iç içe geçmiş yarım konsantrik daire motifleri kullanılmıştır (**Lev. 2: 6,7,9,10,11**). Bunun yanı sıra bazı örneklerde yatay bantlar arasında dalgalı hatlar da görülmektedir (**Lev. 2: 8**). İç yüzeyde ise bezeme ağız kenarının altında yapılmıştır. Bu bezeme; iki bant arasında tek sıra dalga bezeme şeklindedir (**Lev.2: 8-9**). Tabak ve meyveliklerde görülen yüksek ayaklara örnek gösterilebilecek kaide örneğinin ise bant bezemelerle süslendiği görülmektedir (**Lev 1: 5**).

Benzer örnekleri Sardes'te⁹⁶ Afyonkarahisar çevresinde⁹⁷, Güneybatı Anadolu Bölgesi'nde⁹⁸ ve Gordion'da⁹⁹ görülmektedir. Benzer örnekler için önerilen tarih aralığı MÖ 8.-7. yüzyıllardır.

Tabak formlarında üçüncü grubu ise içe dönük ve çekik ağız kenarlı parça oluşturmaktadır (**Lev. 2: 12**). Tek örnekten oluşan bu grupta bezeme kabın dış yüzeyinde yer almaktadır. Bu bezeme ağız kenarının altında iki bant arasında tek sıra dalga bezeme şeklindedir.

Tabak örneklerine genel olarak bakıldığında formların Demir Çağı tabakasının her iki evresinde ele geçmiş olması ile benzer örnekleri de dikkate alınarak bu form grubu MÖ 8.-7. yüzyıllara tarihlendirilmektedir.

3.1.1.3.2. Çanak (Lev. 3)

Laodikea'nın Black on Red tekniğinde boyanmış ikinci form grubunu çanaklar oluşturmaktadır. Çanaklar ele geçen sayıca az gruplardan biri olup tez kapsamında profil veren beş örnek değerlendirmeye alınmıştır (**Lev. 2**). Örneklerin tamamı ağız kenar parçası olarak bulunmuştur. Ağız çapları 30 ile 36 cm arasında değişmektedir. Bu parçalar ağız kenar profillerine göre iki farklı gruba ayrılmaktadır.

⁹⁶ Gürtekin 1998, Şek.4, 6- 9.

⁹⁷ Kızıltepe Bilgin 2018, Lev. 33: 239-241.

⁹⁸ Mellaart 1955, 120, Pl. 3, 45-46.

⁹⁹ Schaus 1992, 165, Fig.3, 25.

Birinci grubu yuvarlatılmış ağız kenarlı örnekler oluşturmaktadır (**Lev. 3: 13-15**). Grup hafif içe dönük, üst kısımda yuvarlatılmış ağız kenarlı, kaideye doğru daralan, derin gövdelidir. Bu formun kaide profili ile ilgili veri elde edilememiştir.

Bezemeler çoğunlukla örneklerin dış yüzeyine işlenmiş olup sadece bir örneğin iç yüzeyi bezenmiştir. Bu bezemeler dış yüzeyde ağız kenarında kalın yatay bantlar (**Lev. 3: 13**), ya da yatay bantlar arasında çoklu dikey dalga motiflerinden oluşmaktadır (**Lev. 3: 14-15**). İç yüzeyde ise dış yüzeyde olduğu gibi yatay banda asılı dikey çoklu dalga bezeme şeklindedir (**Lev. 3: 13**).

Benzer örnekleri Yukarı Menderes Havzası'nda¹⁰⁰, Uylupınarda¹⁰¹ Tavas-Kale'de¹⁰² tespit edilmiştir. Benzer örnekleri dikkate alındığında ve taban locuslarından ele geçen parçaların da bu grup içerisinde yer almasından dolayı bu grup MÖ 8.-7. yy'a tarihlenmektedir.

Çanakların ikinci grubunu ağız kenarı dışa çekik **Kat. No. 16 (Lev. 3: 16)** numaralı parça oluşturmaktadır. Bu grupta form, dışa çekik ağız kenarlı, dik konik gövdelidir. Ağız kenarından gövdeye geçiş belirgin bir dirsek ile sağlanmıştır.

Kat. No. 16'nın hem iç hem de dış yüzeyinin bezemeli olduğu görülmektedir. Bezemeler iç yüzeyde dirsek üzerine, dış yüzeyde ise ağız kenarının altına işlenmiştir. Bezeme şeması ise yatay bantlar arasında dalgalı hat motifleri şeklindedir.

Kat. No. 16 Demir Çağı tabakasında taban locuslarında bulunması bakımından söz konusu örnek MÖ 8.-7. yüzyıllara ait olmalıdır.

3.1.1.3.3. Kâse (Lev. 4)

Laodikeia'nın Demir Çağı seramikleri içinde bir diğer form grubunu kaseler oluşturmaktadır. Tez kapsamında kâse formuna ait on iki örnek değerlendirmeye alınmıştır. Bunların çoğunluğu ağız-gövde parçasıdır (**Lev. 4**). Ağız kenarı, gövde ve dip olarak tam profil veren sadece bir örnekte tespit edilmiştir (**Lev. 4: 19**).

Tez kapsamında değerlendirmeye alınan kaseler, ağız ve gövde profillerine göre iki gruba ayrılmaktadır. İlk grubu **Kat. No. 17-29** numaralı ağız kenarı hafif dışa çekik, gövdesi dirsekli örnekler oluşturmaktadır. Tam profil veren **Kat. No. 19** numaralı örneğe göre bu grubun tipolojik özelliğini tam olarak belirlemek mümkündür. Buna göre bu kaplar dışa çekik ağız kenarlı ve yuvarlatılmış dudaklıdır. Ağız kenarından hafif iç bükey

¹⁰⁰ Yeni 2010, Lev. 2b.

¹⁰¹ Çokay-Kepçe 2009, 69, Fig. 33.

¹⁰² Gürtekin Demir- Polat 2015, Fig 1, No. 3.

bir profille alta doğru devam eden gövde belirgin bir dirsekle alt gövdeye bağlanmakta ve düz bir dip ile sonlanmaktadır. **Kat. No. 20-21** numaralı örneklerde ise dibe doğru içten yumuşak bir “S” profil izlenmektedir.

Tabak¹⁰³ form grubunda bahsettiğimiz tamirat örneğine kâse formunda da rastlanmıştır. **Kat. No. 20** numaralı örnekte gövdenin alt bölümüne açılmış karşılıklı iki delik bulunmaktadır. Bu delikler kabın kırık olan diğer yarısında da aynı noktada açılarak kabın birleştirilmesi sağlanmıştır. Kabın eksik olan diğer yarısı ele geçmemiştir.

Kaselerin tamamının dış yüzeyleri astarlı ve bezemeli olup iç yüzeyleri astarlı fakat bezemesiz bırakılmıştır. Dış yüzeyde görülen bezemeler genel olarak ağız kenarı ile dirsek arasında kalan üst gövde bölümüne yapılmıştır. **Kat. No. 21** numaralı örnekte bezeme alt gövdede de devam etmektedir. Bu bezemeler genellikle yatay bantlar (**Lev 4: 17, 21; Lev 5: 25**); iki yatay bant arasında çoklu dikey dalgalı hatlar (**Lev 4: 19**); yatay iki bant arasında metoplarla sınırlandırılmış çoklu yatay dalgalı hatlar (**Lev. 4: 18**), iki bant arasında tek sıra yatay bantlar (**Lev. 4: 20, 22, 24; Lev.5: 27**) ve yarım konsantrik daire (**Lev 5: 26**) bezemeleri şeklindedir.

İlk grubun benzer örnekleri Gordion’da¹⁰⁴, Afyonkarahisar çevresinde¹⁰⁵, ve Güney Batı Anadolu Bölgesi’nde¹⁰⁶ tespit edilmiştir. Benzer örnekleri de dikkate alınarak birinci grup örnekler tabak formlarıyla aynı lokuslar içerisinde gelmesi ve bezeme özelliklerinin de benzer olması sebebiyle MÖ 8.-7. yüzyıllara tarihlendirilmelidir.

Kaselerin ikinci grubunu ağız kenarı içe dönük küresel gövdeli **Kat. No. 28** numaralı örnek oluşturmaktadır. Ağız kenar parçası olarak ele geçen kâsenin ağız çapı 14 cm’dir. Hafif içe dönük, dudak kısmı yuvarlatılarak inceltilmiş profile sahiptir. Kaide özellikleri ile ilgili herhangi bir veri elde edilememiştir.

Kâsenin dış yüzeyi bezemeli olup iç yüzeyi bezemesizdir. Korunan kısmına göre dış yüzeydeki bezeme şablonu, iki sıra nokta dizisi ile hemen altında üç sıra yatay bant bezemelerinden oluşmaktadır.

Formun benzer örnekleri; Tavas-Kale’de¹⁰⁷, Aunava’da¹⁰⁸, Yukarı Menderes Havzası’nda¹⁰⁹ Gordion’da¹¹⁰ ele geçmiştir.

¹⁰³ Diğer tamirat örneğinin bulunduğu tabak parçası “Tabak” form başlığı altında birinci grup örnekleri içinde anlatılmıştır.

¹⁰⁴ Schaus 1992, Fig. 2, 15.

¹⁰⁵ Kızıltepe Bilgin 2018, L. 23/251-252.

¹⁰⁶ Mellart 1955 Pl. 4, 52.

¹⁰⁷ Gürtekin Demir-Polat 2015, Fig.1, No: 3.

¹⁰⁸ Duman 2008, 60, Res. 11.

¹⁰⁹ Yeni 2010, Lev. 5d.

¹¹⁰ Schaus 1992, Fig. 2, 17.

Ağız kenarı ve gövde parçalarının dışında kâse formu ile ilişkili olabilecek bir adet kaide-gövde parçası ele geçmiştir **Kat. No. 29** numaralı bu örnek kenarı hafif düzleştirilmiş, iç bükey düz kaidelidir. Form kaide dönüşünden itibaren konik bir şekilde üst gövdeye doğru yükselmektedir.

Parçanın dış yüzeyi ve tondo altı bezemeli olup iç yüzeyi astarlı ve bezemesizdir. Bezeme kompozisyonu dış yüzeyde yatay bantlar, tondo altında ise olasılıkla sekiz kollu olan yıldız motifi şeklindedir.

Kâse formları genel olarak değerlendirildiğinde taban lokuslarında örneklerinin bulunması ile bezeme özellikleri ve diğer merkezlerde bulunan benzer örnekleri dikkate alındığında bu grup MÖ 8.-7. yüzyıla tarihlenmektedir.

3.1.1.3.5. Testicik (Lev. 6- 8)

Testicikler Laodikeia'nın Black on Red tekniğinde boyanmış bir diğer form grubunu temsil etmektedir. **Kat. No. 30-50** numaralı parçalar boyut bakımından testi formundan daha küçük olduğu için testicik başlığı altında değerlendirilmiştir. Bu form, Laodikeia Black on Red grubu içinde sayıca ele geçen en yoğun grupların başında gelmektedir. Değerlendirmeye alınan örnekler ağız kenarı-boyun-kulp (**Lev. 6: 30-31**); ağız-boyun (**Lev. 6: 32-35; Lev. 7: 36- 37**); boyun-gövde (**Lev. 7: 38-40**) ya da gövde parçası (**Lev. 7: 41-49**) olarak ele geçmiştir. Sadece **Kat. No. 30- 31, 50** numaralı üç örnekte ağız kenarı ve gövde parçası üzerindeki kulp korunabilmiştir. Ağız çapları ölçülebilen örneklerde çap, 9 cm ile 11 cm arasında değişmektedir.

Laodikeia testicikleri dışa doğru genişleyen yuvarlatılmış ağız kenarlı, konik şekilde daralan boyunludur. Boyundan omuza geçiş keskin bir profille sağlanmıştır. Gövdeleri omuzdan itibaren genişlemekte ve en geniş şeklini karın üzerinde alan küresel formdadır. Formun alt bölümünün nasıl sonlandığı konusunda veri elde edilmediğinden dolayı kesin bir şey söylemek mümkün değildir. Bu örneklerden beş tanesinde (**Lev. 6: 30-34**) iç yüzeyin astarlanmış ve perdahlı olduğu, dört örneğin (**Lev. 7: 39-40; Lev. 8: 44-45**) ise boyuna kadar akıtma boyalı olduğu belirlenmiştir. İç yüzeyi astarlı örneklerin bardak olarak kullanılmış olabileceği düşünülmektedir.

Değerlendirmeye alınan örneklerden **Kat. No. 50** dışında tamamının dış yüzeyleri bezemelidir. Dış yüzeyde yer alan bezemeler; ağız kenarı korunan (**Lev. 6: 30-35; Lev. 7: 36-37**) örneklerde dudağın altından itibaren yerleştirilmiş dikdörtgen ve kare dizileri ile yatay bant bezemeler, iki bant arası tek sıra dalga, yatay bir sıra bant ile yarım

konsantrik daireler görülmektedir. Kulp üzerinde ise iki bant arasında çapraz bant bezeme yer almaktadır. Boyun ve gövde bölümü korunan (**Lev. 7: 38-43; Lev. 8: 44-49**) örneklerde ise yatay bantlar, yatay bantlar arasında dalgalı hat motifleri, kafes motifleri, yatay bantlar arasında konsantrik daireler, yatay ve dikey bantlarla sınırlandırılan alanlar içinde nokta motifleri, dikey dalgalı ve düz hat motifleri görülmektedir.

Testiciklerin form bakımından en yakın benzer örnekleri Gordion¹¹¹, Ephesos'ta¹¹² Güneybatı Anadolu Bölgesi araştırmalarında¹¹³, Uylupınar¹¹⁴ nekropol kazılarında, Yukarı Menderes Havzası¹¹⁵, ve Yukarı Menderes Havzası Dağlık Bölge'de¹¹⁶ tespit edilmiştir. Bu örnekler MÖ 8.-7. yüzyıla tarihlendirilmiştir. Benzer örneklerine ve tabaka kontekstine göre Laodikeia örnekleri MÖ 8.-7. yüzyıllara tarihlendirilebilir.

3.1.1.3.6. Testi (Lev. 9-10)

Laodikea'nın Black on Red tekniğinde boyanmış bir diğer bir diğer form grubu testilerdir. Çalışma kapsamında iyi korunmuş durumda on iki örnek değerlendirmeye alınmıştır. Bu örneklerden **Kat. No. 51-55** ağız kenarı boyun; **Kat. No. 56** boyun, omuz, kulp; **Kat. No. 57-58** numaralı örnekler ise boyun ve omuz; **Kat. No. 59-61** numaralı parçalar kulp; **Kat. No. 62** ise alt gövde parçası ve dip olarak ele geçmiştir.

Ağız kenarı korunan (**Lev. 9: 51-55**) form grubunda ağız çapı 9 cm ile 12 cm arasında değişmektedir. Ağız kenar şekillerine göre kendi içinde iki gruba ayrılmaktadır. İlk gruptaki **Kat No. 51-54** numaralı parçalarda ağız kenarları dışa çekilerek şekillendirilmiştir. **Kat. No. 51**'de ağız kenarı gövdenin devamı şekilde hafif dışa çekilmişken; **Kat. No. 52, 53, 54**'te ağız kenarı belirgin bir şekilde dışa doğru çekilmiştir.

İkinci grubu oluşturan **Kat. No. 55** numaralı parçada ise ağız kenarı dışa doğru açılan, boyuna göre geniş bir forma sahiptir. Dışa doğru açılan bu ağız kenarı, dış yüzeyde dış bükey, iç yüzeyde iç bükey bir profile şekillendirilmiştir. Testi grubunu oluşturan tüm parçalarda boyun hafif iç bükey silindirik formudur. Benzer örneği; Kınık Höyük'te¹¹⁷ görülmektedir.

¹¹¹ Sams 1994, Pl. 50: 599- 600, 602- 604.

¹¹² Brein 1978, Pl. 225, Abb. 20.

¹¹³ Mellart 1955, Pl. 7, 90.

¹¹⁴ Çokay-Kepçe 2009, 69, Fig. 34 a-b.

¹¹⁵ Yeni 2010 Lev. 3, i.

¹¹⁶ Dedeoğlu 2012, 225, Fig. 9: 4.

¹¹⁷ Ergürer 2016, Fig. 5b.

Testilerin dış yüzeyleri bezemeli olup, iç yüzeyleri bezemesiz ve astarsız bırakılmıştır. Bezemeler ağız kenarından ya da ağzın kenarının hemen altından başlamaktadır. Ağız kenarı korunan örneklerde bezemeler yatay bant altında iç içe geçmiş yarım konsantrik daireler (**Lev. 9: 51**), yatay bant bezemeler (**Lev. 9: 52, 54**) ya da yatay bantlar arasında çoklu dalgalı bezemeler şeklindedir (**Lev. 9: 53, 55**).

Kat. No. 56 numaralı boyun gövde ve kulp bölümlerinden oluşan bir diğer testi formuna bakıldığında ise silindirik boyun gövdeye yumuşak bir geçişle bağlanmıştır. Gövde üstten basık dibe doğru daralmaktadır. Kulp ise boyundan gövdenin üst bölümüne bağlanmıştır. Bunun dışında testi formuna ait olabilecek boyundan gövdeye geçiş yapan bir parça (**Lev. 10: 57**) ile bir adet üst gövde parçası (**Lev. 10: 58**) yer almaktadır. Ayrıca bu grup içinde **Kat. No. 59-61** numaralı testi formuna ait olduğunu düşündüğümüz üç adet kulp parçası bulunmaktadır.

Değerlendirmeye alınan parçalar içinde en geniş gövdeye sahip olan (**Lev. 10: 56**) örnekte gövde üzeri dikey ve yatay bantlar ile bezeme panellere ayrılmıştır. Bezemeler bu paneller içine yatay düz, yatay dalgalı bezemeler ile dikey düz bant sıraları şeklinde işlenmiştir. Kulp bezeme panellerinin dışında bırakılmış olup alt bölümünde parmak baskı bezeme bulunmaktadır. Bezeme şeması, diğer gövde parçaları üzerinde (**Lev. 10: 57-58**) yatay bantlar ile dalgalı hatlar; kulplar üzerinde (**Lev. 10: 59-61**) yatay bantlar ile sınırlandırıcı dikey bantlar şeklindedir.

Testi form grubunun son örneği ise **Kat. No. 62** numaralı alt gövde ve dip parçasıdır. Dibe doğru daralan gövde düz bir dip ile sonlandırılmıştır. Bu örnek üzerinde bezeme gövde üzerinde kısmen izlenmektedir. Buna göre bezeme; bir sıra bant ile bir sıra dalga bezeme şeklindedir.

Laodikeia'nın Black on Red testileri bezeme özellikleri bakımından diğer form grupları ile benzer olması ve taban üstü örneklerini de içermesi bakımından MÖ 8.-7. yüzyıla tarihlenmektedir.

3.1.1.3.7. Çömlek (Lev. 11-12)

Laodikeia'nın Black on Red tekniğinde boyanmış son form grubunu çömlekler oluşturmaktadır (**Lev. 11-12**). Çömlek formunu da yoğun gruplar içerisinde saymak mümkündür. Söz konusunu gruba ait on örnek değerlendirmeye alınmıştır. Bu parçalardan yedi adeti ağız, boyun ve gövde parçası; üç adeti gövde parçasıdır.

Kat. No. 63-69 numaralı ağız kenar, boyun ve gövde parçasıdır. Bu parçalar ağız kenar ve boyun profillerine göre kendi içinde üç gruba ayrılmaktadır. İlk grubu ağız kenarı dışa çekik, silindirik boyunlu örnekler oluşturmaktadır (**Lev. 11: 63-66**). Bu grupta form, ağız kenarında belirgin bir profille dışa çekilmiş, dışta uç kısmı yuvarlaklaştırılarak inceltiştir. Boyun diğer iki gruba göre uzun, iç bükey ve silindirik. Boyundan omuza geçiş belirgin bir profille sağlanmıştır. Gövde omuzdan itibaren genişleyerek devam etmektedir. Alt gövde bölümleri ile ilgili veri elde edilememiştir.

Kat. No. 63-66 numaralı bu parçaların dış yüzeyleri bezemeli olup iç yüzeyi bezemesiz ve astarsızdır. Bezemeler ağız kenarında ya da ağız kenarının hemen altında başlamaktadır. Korunabilen kısımlarından anlaşıldığı üzere söz konusu çömlekler üzerindeki bezeme şemaları, farklı sayılarda yatay ve dikey bantlar, yatay bantlar arasında yatay dalgalı hatlar ile dikey çoklu dalga bezemeler şeklindedir.

Kat. No. 67-69 numaralı örnekleri çömlek formuna ait olabileceğini düşündüğümüz omuz ve boyun dönüşüne ait parçalardır. Bu parçaların dış yüzeyleri bezemeli, iç yüzeyleri bezemesiz ve astarsızdır. Bu bezemeler; iki bant arasında dalgalı hat ile iki bant arasında çoklu dalgalı hat bezemeleridir.

Afyonkarahisar çevresinde¹¹⁸ bulunan benzer örnekleri dikkate alındığında, Laodikeia'nın Black on Red çömlekleri içinde taban üstü seramiklerin de bulunması bakımından MÖ 8.-6. yüzyıla tarihlenmektedir.

İkinci grubu dik yuvarlatılmış ağız kenarlı, kısa boyunlu örnekler oluşturmaktadır. **Kat. No. 70-71** numaralı iki örnek ile temsil edilen bu grupta form, dudak kısmı kalın ve yuvarlatılmış ağız kenarlıdır. Dış yüzeyde ağız kenarından boyuna geçiş yumuşak bir profille sağlanmıştır. Boyundan omuza geçiş yumuşak bir profille gerçekleştirilmiş olup, gövde boyundan itibaren alta doğru genişleyerek en geniş halini karın üzerinde alan küresel gövdelidir. Kulp omuz üzerinde çıkarak gövdenin üst bölümüne bağlanmaktadır.

Bu grupta da bezemeler ağız kenarından ya da ağız kenarının hemen altından başlamaktadır. **Kat. No. 67**'de motifler olasılıkla dikey ve yatay bantlarla oluşturulan metop içine yerleştirilmiştir. Metop içindeki bezemeler yatay banda asılmış yarım konsantrik daireler şeklindedir. **Kat. No. 68**'de ise ağız kenarı dikey ince bantlarla bezenmiştir. İnce bantların altında ise yatay ve dikey bantlarla oluşturulan bezeme frizine yatay dalgalı hat motifleri yerleştirilmiştir. Gövde üzerindeki bezemeler yatay bantlar ile

¹¹⁸ Kızıltepe Bilgin 2018, L. 35: 255.

ayrılmış bezeme frizi içine yerleştirilmiştir. Friz üzerindeki bu bezemeler olasılıkla altılı gruplar halinde dikey dalgalı hatlardan oluşmaktadır. Kulp ise yatay dalgalı hat kümeleri ile bezenmiştir.

Demir Çağı tabakasının taban locuslarında örneklerinin bulunması ve bezeme özelliklerinin benzer olması bakımından bu grup MÖ 8.-7. yüzyıla tarihlenmektedir.

Çömleklerin son form grubunu dışa çekik ağız kenarı üstte düzleştirilmiş **Kat. No. 72** numaralı parça oluşturmaktadır. Bu grupta ağız kenarı diğerlerinden farklı olarak üst kısımda düzleştirilmiş, dışa çekilen dış kısmı ise köşeli bir profille oluşturulmuştur. Ağızdan keskin dönüşle gövdeye bağlanmaktadır. Küresel gövdeli olup, gövde omuzdan itibaren genişleyerek, en geniş halini karında alan küresel gövdelidir.

Dış yüzeyde yer alan bezeme omuz üzerinden başlayarak karına doğru devam etmektedir. Motifler dikey ve yatay bantlarla sınırlandırılan bezeme paneli içine yerleştirilmiştir. Panel içindeki bezemeler üstten itibaren, kısa kalın bantlar, yarım konsantrik daireler, nokta bezemeleri, dikey çizgi kümeleri şeklinde görülmektedir. Diğer örneklerden farklı olarak dudak kısmı da kalın kısa bantlarla bezenmiştir. Ağız kenarının üst bölümü dikey kalın bantlar ile bezenmiştir.

Bahsi geçen çömlek formunun benzerine Sardes'te¹¹⁹ rastlanmıştır. Laodikeia'nın Black on Red çömlekleri taban locuslarında örneklerinin bulunması ve benzer örnekleri dikkate alındığında bu grup MÖ 8.-7. yüzyıla tarihlenmektedir.

3.1.2.Bikrom (Lev.13:73)

Bezemeli seramiklerde ikinci grup Bikrom seramikleridir. Vazonun üzerinde zemin rengi dışında farklı iki rengin görüldüğü tekniğe bikrom boyama tekniği denmektedir¹²⁰. Frigya ve Lidya Bölgesi'nde tespit edilen örnekleri MÖ 8.yy. ile 6. yy. tarihleri arasında kullanılmış olduğunu göstermektedir¹²¹. Özellikle Sardes örneklerine bakıldığında bikrom tekniğinin iki farklı şekilde uygulandığı görülmektedir. Bunlar *Beyaz Bikrom* ve *Kırmızı Bikrom*'dur. Beyaz Bikromda kabın ya tamamı beyaza boyanır ve motifler siyah renkte uygulanır ya da bezemenin yer aldığı düz geniş beyaz bantlar kullanılmaktadır. Kırmızı Bikromda ise geniş kırmızı bantlar ince sürülen beyaz bantlar bulunmaktadır¹²².

¹¹⁹ Ramage vd. 2021, Pl. 250, PC 82 (P13,37).

¹²⁰ Ramage vd. 2021, 16.

¹²¹ Gürtekin 1998, 123.

¹²² Gürtekin 1998, 110.

Bezeme bakımından geometrik motiflerin kullanıldığı bu teknikte en yaygın olan bezeme ise değişik kalınlıklarda paralel bant bezemenin kullanılmasıdır. Mellart; bu grubun Denizli-Burdur hattının güneyinde yaygın olarak görüldüğünü belirtmiştir¹²³.

Laodikeia’da bu teknikte sadece bir örnek tespit edilmiştir **Kat. No. 73**. Bu örnek yukarıda bahsettiğimiz iki teknikten Beyaz Bikrom olarak adlandırılan teknikte yapılmıştır. Bikrom seramik grubunun Laodikeia’da bu kadar az ele geçmesinde kazılan alanın sınırlı olmasının etkisi olsa da bu grup olasılıkla Black on Red grubundan daha az tercih edilmiştir. Laodikeia dışına Gordion¹²⁴, Burdur¹²⁵, Sardes’te¹²⁶ benzer örnekleri ele geçmiştir.

3.1.2.1. Hamur Astar Özellikleri

Laodikeia’da ele geçen tek örnek kırmızımsı kahve hamur rengine, mika, kireç ve taşçık katkılıdır. Astar dış ve iç yüzeyde sarımsı kırmızı renktedir. Dış yüzeyde koyu gri ile beyaz renkte boya bezeme bulunmaktadır. Hafif pürüzlü ve yarı mat yüzeyli olup, iyi derecede fırınlanmış, çark yapımıdır. Bikrom mal grubuna ait yeterli malzemenin elde edilememesi yapılabilecek değerlendirmeleri de kısıtlamıştır.

3.1.2.2. Bezeme

Astar dışında iki farklı renk ile süslenmiş olan örnekte siyah boya ile yatay ince bantlar oluşturulmuş, iki bant arasına dikey altılı dalga bezeme yapılmıştır (**Fig. 21**). Kalın bir bant şeklinde olan beyaz boya ise siyah boya bezemenin altında kalmıştır. İç yüzey astarlanmış fakat bezeme bulunmamaktadır.

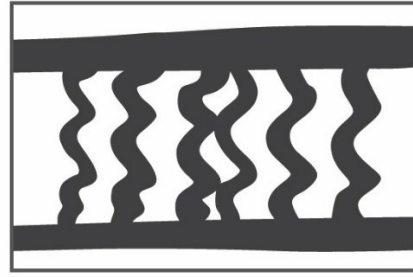
Bezeme uygulanış yöntemi ise dikey dalgalı hatların üçünün aynı yönü izlemesi ve yanındaki diğer üçlü dalgalı hattın da aynı yönü izlemesinden yola çıkarak olasılıkla üç uçlu fırçanın kullanılmış olabileceği düşünülmektedir (**Fig. 23 a**). Yatay bantların ise serbest el çizimleriyle oluşturulduğu anlaşılmaktadır (**Fig. 23 a-b**).

¹²³ Mellart 1955, 120.

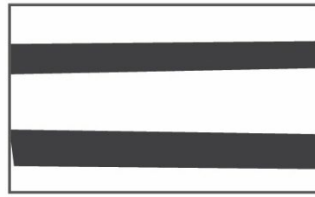
¹²⁴ Schaus 1992, 166-168, No: 40-43.

¹²⁵ Dörtlük 1977, TAD 24.2 1977, 21, Res. 20-21; Çokay Kepçe 2009, Fig. 58-73.

¹²⁶ Gürtekin 1998, Şek. 14 No. 63.

a

b

Fig.23: Laodikeia’da bulunan Bikrom bezemeli kap üzerindeki bezemeler

3.1.2.3. Form

3.1.2.3.1. Çanak (Lev. 13: 73)

Bikrom mal grubuna ait ele geçen bir adet çanak ağız parçasının ağız çapı 40 cm’dir **Kat. No. 77**. İçe çekik ağız kenarı düzleştirilerek gövdeye dönüş yapmaktadır. Derin bir gövdeye sahiptir, kaidesi bulunamadığı için yorum yapmak mümkün değildir. Dış yüzeyinde iki bant arasında dikey çoklu dalga bezeme bulunmaktadır (**Resim 4**). Benzer örnekleri; Sardes’te¹²⁷ bulunmaktadır. Benzer örneklerinden yola çıkarak bu seramiğin tarihlenmesi ise MÖ 8.-6. yy.’lar arasındadır¹²⁸.

3.1.3. Kahverengi Krem Boyalı Seramik (Lev. 13: 74)

Bezemeli seramik gruplarında sonuncusunu Kahverengi Krem Boyalı seramik oluşturmaktadır. Bu gruba ait kap formu ise kapalı bir kaba ait olan testi formu içerisinde yer alabilir.

¹²⁷ Gürtekin Demir 2002, 120, Fig. 8-23.

¹²⁸ Gürtekin Demir 2002, 120.

3.1.3.1. Hamur Astar Özellikleri

Hamur rengi kırmızımsı sarı olup, sarı mika, kireç ve az oranda taşıyıcı katkısı içermektedir. Dış yüzeyde fırça ile uygulanmış ince sulu kahverengi astar ile krem renkte panel içerisinde kahverengi boya bezeme yer almaktadır. Fırça ile uygulanan ince sulu astarın Sardes'te görülen örneklerle benzer olduğu belirlenmiş olup bu kap üzerinde Lydia etkisi gözlenmektedir¹²⁹. Bu boyama tekniği daha çok Lydia Bölgesi'nde¹³⁰ görülmekte olup “*Damarlı Boyama Tekniği*” adı verilmiştir. İç yüzeyi ise hamur rengindedir. Pürüzlü ve mat yüzeye sahiptir. İyi derecede fırınlanmış, çark yapımıdır.

3.1.3.2. Bezeme

Kabın dış yüzeyi boya bezemeli olup, iç yüzeyi hamur renginde bırakılmıştır. Dış yüzeyde gövde üzerinde panel içerisinde altta ve üstte ince yatay bant bezemeler yer alır bu bant bezemenin arasında iki sıra dikey dalga bezeme yer almaktadır. Bu dalga bezemeler aynı hattı takip ettiği için olasılıkla iki uçlu fırça yardımıyla yapılmış olduğu düşünülmektedir (**Fig. 24**). Kulp üzeri ve panel dışında geri kalan kısmı ince sulu bir astarla fırça darbeleri gözükecek şekilde boyanmıştır.

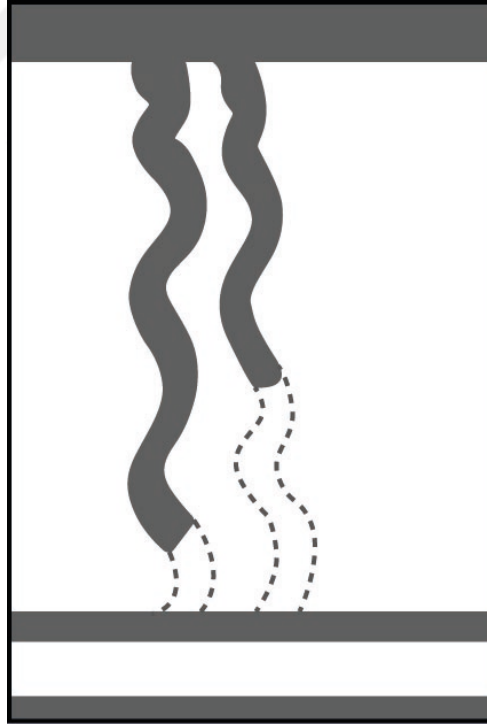

Fig. 24: Laodikeia’da bulunan Krem kahverengi seramik üzerindeki bezeme

¹²⁹ Ramage vd. 2021, Pl 173/ HoB 621, Pl. 213 HoB/ 742-743-744.

¹³⁰ Gürtekin 1998, 242.

3.1.3.3. Formlar

3.1.3.3.1. Testi (Lev. 13: 74)

Bu kap testi formunun üst gövde ve kulp parçasından oluşmaktadır. Kulp gövde üzerinden çıkış yapmakta olup kırık ve eksik bölümlerinden dolayı ağız ya da boyuna oturduğu anlaşılamamaktadır. Boyun ve gövde dönüşünün olduğu noktada bir profil yer almaktadır (**Resim 5**).

Bu seramik parçası Demir Çağı tabakası içerisinde tabakayı temsil eden locuslarda tespit edildiği ve aynı tabaka içerisinde yoğun olarak ele geçen Black on Red seramikleriyle birlikte değerlendirildiğinde MÖ 8.-7. yüzyıla tarihlenmektedir.

3.2. Bezemesiz Seramikler

3.2.1. Yalın Astarlı Seramikler (Lev. 13: 75- 77)

Laodikeia Asopos Tepesi'nde ele geçen bir diğer seramik grubu bezemesiz örnekler altında değerlendirilen Yalın Astarlı Seramiklerdir. Bu grubun kap formları ise; bir kapak ve iki kâsedden oluşmaktadır (**Resim 6**). Bu örnekler Asopos Tepesi I'de Demir Çağı tabakasında ele geçmiştir.

3.2.1.1. Hamur Astar Özellikleri

Hamur astar özellikleri bakımından iki gruba ayrılan bu seramiklerde birinci grup kırmızımsı sarı renkte hamurlu homojen yapıda az oranda mika ve kireç içeriğine sahiptir. Bu bakımdan Black on Red seramiklerindeki birinci grup seramik killeriyle de benzerdir. İnce sulu bir astara sahip olan örneklerde astar kırmızımsı sarı ve açık kahverengi tonlardadır.

Diğer örnek ise pembe hamurlu yoğun mika ve az oranda kireç katkılıdır. Bu örnek ise Black on Red seramiklerinin ikinci grup seramik killeri ile benzerlik göstermektedir. Dış ve iç yüzeyleri açık kırmızı renkte ince sulu bir astarla kaplıdır. Bu kaplar hafif pürüzlü ve yarı mat yüzeylidir. İnce sulu bir astara sahip olup astar rengi kırmızımsı sarı tonlarındadır.

3.2.1.2. Formlar

3.2.1.2.1. Kapak (Lev. 13: 75)

Bu grup içerisinde değerlendirilebilecek bir adet kapak ele geçmiştir. Form özellikleri incelendiğinde ağız kenarı kırık olan örnekte; tutamak kısmı yuvarlatılmış kenarlı, içbükey formdadır. Gövde ise kubbe formunda olup ağız kenarına yakın yerden kırılmıştır. Kırık olan bölüm içe doğru dönüş yapmaktadır (Kat. No. 75). Benzer örneği Sardes'te¹³¹ ele geçmiş olup MÖ 8. yy.'a tarihlenmektedir.

Süslemesiz ince sulu bir astara sahip bu örnekler Demir Çağı tabakasında tabanın bulunduğu locus 5'te tespit edilen ve aynı tabakada yoğun olarak ele geçen Black on Red seramikleriyle birlikte değerlendirildiğinde MÖ 8.-7. yüzyıllara tarihlendirilmektedir.

3.2.1.2.2. Kâse (Lev.13: 76-77)

Kaseler form bakımında Black on Red tekniğindeki kâse formlarının birinci grubu ile benzerlik göstermektedir. İnceltilmiş düz ağızlı gövdeden dirsek yapan bu kaselerde dip profili **Kat. No. 76**'da yuvarlatılarak altta düz olarak sonlanmış, **Kat. No. 76**'da ise tondo omphalos formuna benzer içe girintili yapılmıştır Black on red kaselerinde, **Kat. No. 21**'de benzer bir profil dönüşü izlenmektedir.

Süslemesiz ince sulu bir astara sahip bu örnekler Demir Çağı tabakasında tabanın bulunduğu locus 5'te tespit edilen ve aynı tabakada yoğun olarak ele geçen Black on Red seramikleriyle beraber değerlendirildiğinde MÖ 8.-7. yüzyıllara tarihlendirilmektedir.

3.2.2. Kaba Mallar (Lev. 14: 78-83)

Kaba mal olarak nitelendirilen pişirme kapları günlük kullanıma yönelik kaplardır **Kat. No. 78-83**. Bu örnekler tek kulplu testi ve kulplu ve kulpsuz çömlek parçalarıdır. Pişirme amacı ile kullanılan bu kapların bazılarının dış yüzeyleri yanmış ve siyahlaşmıştır. Söz konusu kaplar Demir Çağ tabakasında sayıca az gruplardan biri olup tez kapsamında iyi korunmuş durumda olan altı örnek değerlendirmeye alınmıştır.

3.2.2.1. Hamur Astar Özellikleri

Çömleklerin hamuru, yoğun gümüş mika, kireç ve taşçık katkıdır. Hamur renkleri ise kırmızı, kırmızımsı kahve, sarımsı kırmızı ile kırmızımsı gri tonlarındadır.

¹³¹ Ramage vd. 2021, Plate 42, HoB 196 (P66,115).

Astar renklerine bakıldığında kırmızı ve tonları görülmektedir. Bazı örneklerde astar yüzeyi koyu gri ve siyah tonlarında olup özellikle dış yüzeyde kullanımdan kaynaklı yanıklar görülmektedir. Bu örneklerin yüzeyleri pürüzlü olup genel olarak kötü kalitede pişirilmiş ve mat görünümlüdür.

3.2.2.2. Formlar

3.2.2.2.1. Çömlek (Lev. 14: 78-83)

Bu gruba ait seramik formu pişirme kapları olan çömleklerden oluşmaktadır. Çömlekler ağız kenar ve boyun profillerine göre üç gruba ayrılmaktadır. Bunlardan birincisi tek kulplu çömlektir **Kat. No. 78**. Yuvarlatılmış ağız kenarı dışa dönüktür. Daralan yüksek boyunlu olup boyundan gövdeye yumuşak geçişle bağlanmıştır. Boyundan alta doğru genişleyen gövde daralarak düz dipile sonlanmaktadır. Kulp ağız kenarından gövdeye oturtulmuştur. Benzer örnekleri, Ephesos'ta¹³², Beycesultan'da mezar hediyesi olarak görülmüştür¹³³. Benzer örneklerine bakıldığında bu form MÖ 8.-7. yy.'a tarihlenmektedir.

İkinci grup ise yuvarlatılmış dışa dönük ağızlı, ağız kenarının her iki yanından bastırılarak gövdeye geçiş yapılmıştır. Yüksek boyun gövdeye doğru daralmaktadır. Boyundan gövdeye yumuşak geçişle bağlanıp, gövdeye doğru genişlemektedir. Gövdenin alt kısmı ele geçmediği için yorum yapmak mümkün değildir (**Kat. No. 79**).

Üçüncü grubu **Kat. No. 80-81** numaralı örnekler oluşturmaktadır. Ağız kenarı üstten düzlenmiş, içe girintili bir profille boyuna geçiş yapmaktadır. Yüksek boyunlu örnekler, gövdeye doğru daralmakta ve gövdeye yumuşak bir geçişle bağlanmaktadır. Gövde orta kısma doğru genişleyerek alt bölümde daralmaktadır. **Kat. No. 81** numaralı örnekte kulp ağız kenarının altından gövdeye bağlanmaktadır.

Dördüncü grubu oluşturan örnek **Kat. No. 82** numaralı örnektir. Dışa doğru çekik ve yuvarlatılmış ağız, kısa bir boyun ile yumuşak geçiş yaparak gövdeye bağlanmaktadır. Gövdenin alt bölümü ele geçmediği için yorum yapmak mümkün değildir.

Çömleklerin beşinci grubunu ise **Kat. No. 83** numaralı örnek oluşturmaktadır. Dışa gönük ağız kenarı, yuvarlatılmış olup dıştan ve içten çekiktir. Kısa bırakılan boyun, ağızdan yumuşak dönüşle gövdeye bağlanmaktadır. Gövdenin alt bölümü ele geçmediği için yorum yapmak mümkün değildir.

¹³² Kerschner 1997, Taf. XII, 90.

¹³³ Yeni 2010, Lev. 16 a.

Çömlekler genel olarak değerlendirildiğinde Laodikeia Demir Çağı seramikleri içerisinde ikinci yoğun gruptan birini oluşturmaktadır olup sayıca azdır. Söz konusu örnekler Demir Çağ tabakasının bulunduğu locuslardan ele geçtiği için özellikle yoğun olarak ele geçen Black on Red gruplarıyla beraber değerlendirildiğinde bu grup MÖ 8.-7. yüzyıllara tarihlenmektedir.

DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

MÖ 13. yy. sonu 12. yy. başlarında meydana gelen Deniz Kavimleri göçü ile Anadolu ve çevresinde önemli siyasi değişiklikler meydana gelmiştir. Orta Anadolu’da 300 yıl süren ve Karanlık Çağ olarak adlandırılan bu dönem Anadolu’nun kıyı kesimlerinde yeterince araştırılmış ve bilinir olsa da iç kesimlere gidildikçe bu araştırmaların yetersiz olduğu görülmüştür. Laodikeia, Batı Frigya’nın güneyinde, Lykos Vadisi içerisinde ana ticaret yollarının kavşak noktasında konumlanmıştır. Konumu itibarıyla önemli bir bölgede yer alan ve verimli arazileri ile akarsularının yer aldığı vadi Erken Kalkolitik Dönem’den günümüze kadar iskân görmüştür. Bölge içerisinde bugüne kadar yapılan çalışmalar Demir Çağı’nın anlaşılması için yeterli seviyeye ulaşamamıştır. Demir Çağı’nda önemli yerleşim yerlerinden biri olan Laodikeia’nın Demir Çağı seramiklerinin incelenmesi ve bilim dünyasına sunulması bu bakımdan bir gereklilik oluşturmaktadır.

2005 yılında yapılan yüzey araştırmalarıyla Laodikeia’nın ilk prehistorik verilerine kentin batısındaki Asopos Tepesi’nde ulaşılmış olup bu alan daha önce keşfedilmemiştir. Asopos Tepesi 2.1 hektarlık alana yayılmaktadır bu tepe üzerinde 750 metrekarelik bir alanın kazıları gerçekleştirilmiştir¹³⁴ (Fig. 4-5). Asopos Tepesi’nde 2007-2012 yıllarında yürütülen kazı çalışmalarında Geç ve Erken Roma, Hellenistik Dönem, Demir Çağı, Orta ve Geç Tunç Çağları ile Kalkolitik Dönem tabakaları tespit edilmiştir (Fig. 6).

Demir Çağı tabakası ise Asopos Tepesi’nde 2010 yılında yapılan kazılarda tepe I üzerindeki D4 plan karesinde 10x10 metrelik bir alanda açığa çıkmıştır. İki evreden oluşan bu tabakada sıkıştırılmış sert tabandan oluşan erken evrenin üzerine sıkıştırılmış sert tabandan oluşan geç evre ve sıvalı duvarı ele geçmiştir. Sınırlı bir alanda tespit edilen mimari elemanlar yerleşim modeli hakkında yeterli bilgi vermemektedir. Bu durumda Laodikeia’nın Demir Çağı mimarisinin ilerleyen kazı ve araştırmalar sonucunda daha detaylı ele alınabileceği düşünülmektedir.

Tezin ana konusunu oluşturan Demir Çağı seramikleri, yukarıda bahsedilen Demir Çağı tabakası içerisinde yoğun bir şekilde ele geçmiştir. Bu seramikler beş farklı grup altında incelenmiş olup bu gruplar bezemeli ve bezemesiz olarak ikiye ayrılmıştır. Bezemeli örnekler “*Black on Red*” tekniği, “*Bikrom*” tekniğinde boyanan ve “*Kahverengi Krem Boyalı Seramikler*” olup, bezemesiz örnekler ise “*Yalın Astarlı Seramikler*” ile “*Kaba Mallar*” başlığı altında yer alan pişirme çömleridir.

Bu seramikler içerisinde en yoğun grubu %96’lık bir pay ile Black on Red seramikleri oluşturmaktadır. Kaba seramikler %3’lük dilim ile yoğunluğu az olan bir diğer gruptur. Kahverengi Krem Boyalı Seramikler ile Yalın astarlı Seramikler ve Bikrom tekniğinde boyanmış kaplar sayıca en az gruplardan olup %1’lik dilimde yer almaktadır (Fig. 15).

¹³⁴ Konakçı 2012, 175.

Bezemeli seramiklerin ilk grubunu oluşturan Black on Red seramikleri tabaka içerisinde oldukça yoğun bir şekilde ele geçmiştir. Buna göre Black on Red seramikleri Asopos Tepesi'nde 244 adet seramik parçası ele geçmiştir. Değerlendirmeye alınan örneklerin hamur astar özelliklerine bakıldığında iki gruba ayrıldığı gözlemlenmiştir. İlk grubu açık kırmızı tonlarında hamurlu az oranda mika ve kireç katkılı örnekler oluşturmaktadır. Astar renkleri ise kırmızı ve tonlarındadır. Dış ve iç yüzeyleri koyu gri tonlarında geometrik ve linear motiflerle bezenmiştir. Bu seramikler genel olarak iyi kalitede pişirilmiş ve hafif pürüzlü ve yarı mat yüzeye sahiptir. Bu grubun aynı zamanda Laodikeia Kilisesi Hellenistik Dönem Seramikleri ile Laodikeia yerel üretim Geç Antik Çağ seramikleriyle geçmiş yıllarda kil analizleri yapılmış ve benzer kil özelliklerine sahip olduğu tespit edilmiştir. Bu durumda Demir Çağı'nda Laodikeia ve çevresinde seramik üretimine dair önemli bir veri elde edilmiştir.

İkinci grubu ise pembe ve açık kırmızı tonlarındaki hamur renginde yoğun mikalı ve az oranda kireç katkılı örnekler oluşturmaktadır. Bu grupta astar kırmızı ve tonlarında olup, dış ve iç yüzeylerinde koyu gri geometrik ve linear motifler yer almaktadır. Genel olarak iyi kalitede pişirilen bu seramikler, hafif pürüzlü ve yarı mat yüzeye sahiptir. Bezeme özelliklerine bakıldığında ise ilk grup ile benzer özellikler gösterdiği görülmektedir. Bu durumda ikinci grup olarak adlandırdığımız seramiklerin Laodikeia ve çevresinde üretildiğini ve henüz tespit edilememiş olan kil yataklarına ait olabileceği düşünülmektedir.

Astar, açık kaplarda her iki yüzeyde görülürken kapalı kaplarda sadece dış yüzeyde görülmektedir. Bazı kapalı kaplarda iç yüzeyin akıtmaya boyalı olduğu görülmektedir. Testicik formundaki bazı örneklerin ise iç yüzeyinin astarlı olduğu tespit edilmiştir. Her iki yüzeyi astarlı açık kaplarda bezeme kabın dış yüzeyinde ağız kenarı ve gövde üzerinde görülürken iç yüzeyde genellikle ağız kenarının altında bezeme unsurlarına rastlanmaktadır. Kapalı kaplarda ise kabın dış yüzeyinde ağız kenarı, gövde ve gövdenin alt bölümlerinde bu bezemeler görülmektedir. Kulpları ele geçen örneklerin kulpları üzerinde bezemelerin yer aldığı örnekler mevcuttur.

Kap formları ise tabak, çanak, kâse, testicik, testi, çömlek formlarından oluşmaktadır (Fig. 21-22). Bezeme unsurları ise konsantrik daire, yarım konsantrik daire, dikey ve yatay dalga bezeme dizileri, iki bant arasında dalga bezeme, nokta dizileri, dikey ve yatay çizgi dizileri şeklinde olup bazı örneklerde ise dama tahtası görünümündedir (Fig. 18-19).

Frigya'nın en batı ucunda yer alan Laodikeia örneklerine bakıldığında astar renkleri ve özellikleri ile hamur içeriklerinin uyum içinde olduğu görülmektedir. Bunun yanında hemen hemen her form grubunun benzer bezeme kombinasyonlarıyla oluşturulduğu hatta iki farklı kilin görüldüğü örneklerde bezeme elemanları ve şemasının benzerlikler gösterdiği görülmektedir. Bu durum Laodikeia'nın seramik kültürünün anlaşılmasına da olanak sağlamıştır. Ayrıca geometrik bezeme elemanlarının kullanılmasında Yunan Geometrik ve Protogeometrik bezeme geleneğinden etkilenmenin söz konusu olduğunu fakat bu seramiklerin bezeme bakımından yerel özellikler yansıttığını söylemek mümkündür. Black on Red seramiklerinin diğer gruplara nazaran

daha yoğun ele geçmesi bu grubun popülerliğini göstermektedir. Bazı formlar üzerinde görülen tamiratlar, bu seramiklerin ikincil kullanımlarının olduğunu göstermekte olup kapların farklı amaçlarla ya da kırılmadan kaynaklı restorasyonu yapılarak tekrar kullanıldığını göstermektedir. Yukarı Menderes Havzası'nda yaygın olarak görülen bu seramikler dönemin sevilen kaplarındandır. Bu gruba ait seramikler bezeme özellikleri dikkate alındığında MÖ 8.-7. yüzyıla tarihlenmektedir.

Bezemeli seramiklerin ikinci grubunu %1'lik dilimde tek örnekle temsil edilen Bikrom seramik oluşturmaktadır. Bu örnekte hamur rengi kırmızımsı kahverengi olup, astar sarımsı kırmızı renktedir. Hamur mika kireç ve taşcık katkıları içermektedir. Astar üzerinde kalın beyaz bant ile koyu gri boya bezeme yer almaktadır. Çanak formundan oluşan bu örnekte bezeme; dikey dalga bezeme dizisi ile yatay bant bezeme şeklindedir (Fig. 23). Farklı teknikte boyanan Bikrom, Black on Red grubuna göre farklı kil içeriğine sahiptir. Bunun nedeni vadi içerisindeki farklı kil yataklarından elde edilmiş olması ihtimaliyle birlikte ithal olma olasılığını da barındırmaktadır. Bu teknikte üretilen seramikler MÖ 8. yy. ile 6. yy. arasında görülmekte olup Laodikeia örnekleri olasılıkla MÖ 8.-7. yy'a tarihlenmektedir. Güneybatı Anadolu Bölgesi'nde yaygın olarak kullanılan Bikrom seramiklerinin Laodikeia'da az miktarda ele geçmesinin sebebi daha popüler olan Black on Red grubuna göre daha az talep edilmiş olması ve tepe üzerinde kazılan alanın sınırlı olmasından kaynaklı olduğu düşünülebilir.

Bezemeli örneklerin son grubunu %1'lik dilim içerisinde yer alan ve tek örnekle temsil edilen Kahverengi Krem Boyalı seramik parçası oluşturmaktadır. Kırmızımsı sarı tonlarında hamur rengine sahip bu örnek sarı mika, kireç ve az oranda taşcık katkıdır. Dış yüzeyinde iki farklı rengin kullanıldığı boyama görülmektedir. Gövde üzerinde panel içerisinde krem rengi zemin üzerinde kahverengi dikey dalga bezeme ile ince yatay bezemelerin görüldüğü bu örnekte panelin dışında kalan alanları fırça yardımıyla ince bir şekilde kahverengi boyanmış olup fırça darbeleri belirgindir (Fig. 24). Bu teknik Lidya Bölgesi'nde "*Damarlı Boyama Tekniği*" olarak bilinmektedir. Tabaka içerisinde tek örnek olarak ele geçen bu kap boyama tekniği açısından Lydia örneklerine benzer özellikler taşımakta olup MÖ 8. yüzyılın ortalarında görülmeye başlanmış ve Hellenistik Dönem'e kadar kullanıldığı tespit edilmiştir¹³⁵ Tabaka içerisinde yoğun olarak ele geçen Black on Red seramikleriyle beraber değerlendirildiğinde bu parça MÖ 8.-7. yüzyıla tarihlenmektedir.

Bezemesiz seramik grubunun ilk örneklerini yalın astarlı seramikler oluşturmaktadır. Bu grupta iki farklı kil görülmektedir. Birincisi kırmızımsı sarı renkte, az oranda mika ve kireç katkı olan. İkinci grubun hamur rengi pembe tonlarında, yoğun mikalı, az oranda kireç katkı örnektir. İç ve dış yüzeylerinde ince sulu bir astar görülmektedir. Astar rengi açık kırmızı tonlarındadır. Formlarına bakıldığında kapak ve kâsedan oluştuğu görülmektedir. Kâse formları Black on Red

¹³⁵ Gürtekin 1998, 245.

grubunun kaseleriyle form bakımından benzerdir. Tabaka içerisinde özellikle taban üstünü temsil eden locuslardan bulunan bu seramik grubu MÖ 8.-7. yüzyıla tarihlenmektedir.

Bezemesiz seramiklerin ikinci ve son grubunu %3'lük dilim içinde yer alan ve Kaba Mal başlığı altında değerlendirilen pişirme çömleri oluşturmaktadır. Pişirme çömlerinde hamur rengi kırmızı, kırmızımsı kahve, sarımsı kırmızı, kırmızımsı gri tonlarında olup, yoğun mika, kireç ve taşcık katkılıdır. Astar renkleri kırmızı tonlarında olup bazı örneklerde kullanımdan kaynaklı yanıklar görülmektedir. Günlük kullanıma ait bu seramikler tabaka içerisinde oldukça az miktarda ele geçmiştir. Asopos Tepesi I'de tabaka ile temsil edilen locuslarda tespit edilen bu seramikler MÖ 8-7. yüzyıla tarihlenmektedir.

Laodikeia konumu itibariyle ticaret yollarının kavşak noktasında yer almaktadır. Bundan dolayı Batı Anadolu'nun kıyı kesimleriyle iç kesimleri arasında bir bağlantı noktası konumundadır. Dolayısıyla batıdan ve Orta Anadolu'dan etkileşimle geldiği düşünülen bu seramiklerin iç kesimlerde tanıtılmasında Laodikeia önemli rol oynamaktadır. Laodikeia'da ilerleyen yıllarda gerçekleşecek kazılar Demir Çağı seramiklerinin daha iyi anlaşılmasını özellikle az miktarda ele geçen yalın astarlı, krem kahverengi ve kaba malların daha detaylı ele alınmasını sağlayacaktır.

KATALOG

Kat.No : 1

Levha No : 1

Çizim No : 1

Seramik No : L.11.AT1.D3.L12.PT.01

Buluntu Yeri : Asopos Tepesi I

Tabaka : IV

Locus : 12

Form : Tabak

AÇ: 25 cm. **Y:** 6.7 cm. **CK:** 0.9 cm.

Tanım : Tabak ağız-gövde parçasıdır. Kırmızımsı sarı (5YR 7/8) hamur; az oranda gümüş mika ve az oranda kireç katkılıdır. Astar dış ve iç yüzeyde açık kırmızıdır (2.5YR 6/8). Ağız kenarı ve dış yüzeyinde çok koyu gri (5YR 3/1) boya bezeme bulunmaktadır. Bu bezemeler ağız kenarının üst bölümünde uçları dışa doğru incelen dikey çizgi dizisi, dış yüzeyde ağzın hemen altından itibaren sırasıyla; iki bant arasında tek sıra dalga, iki bant arasında tek sıra dikey çizgi dizisi ve altında yine iki bant arası dikey çizgi dizisi, gövdenin altına doğru iki bant arası nokta dizisi ile en altta iki bant arasında tek sıra dalga bezeme bulunmaktadır. Ayrıca ağız kenarının altında bir adet tamirat deliği bulunmaktadır. Hafif pürüzlü ve yarı mat yüzeysidir. İyi fırınlanmış çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 2

Levha No : 1

Çizim No : 2

Seramik No : L.10.AT1.D4.L4.PT.40

Buluntu Yeri : Asopos Tepesi I

Tabaka : IV

Locus : 4

Form : Tabak

AÇ: 34 cm. **Y:** 9.7 cm. **CK:** 1 cm.

Tanım : Tabak ağız ve gövde parçasıdır. Kırmızımsı sarı (5YR 7/6) hamur, gümüş mika ve kireç katkılıdır. Dış ve iç yüzeyde astar kırmızımsı sarı (5YR 6/8) renktedir. Dış yüzeyde ağız kenarında yatay makara benzeri aplik tutamak bulunmaktadır. Dış yüzeyde

koyu gri (5YR 4/1) boya bezeme bulunmaktadır. Bu bezemeler ağız kenarından itibaren; iki bant arasında tek sıra dalga bezeme, altında üç sıra, iki bant arasında 6'lı dikey dalga bezeme dizileri bulunmaktadır. Dikey dalga bezemeler kabın yüzeyine dama tahtası görünümündedir. Hafif pürüzlü ve mat yüzeylidir. İyi fırınlanmış, çark yapımıdır.

Tarih: MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 3

Levha No : 1

Çizim No : 3

Seramik No : L.10.AT1.D4.L3.PT.09

Buluntu Yeri : Asopos Tepesi I

Tabaka : IV

Locus : 3

Form : Tabak

AÇ: 24 cm. **Y:** 2.5 cm. **CK:** 0.5 cm.

Tanım : Tabak ağız parçasıdır. Kırmızımsı sarı (5YR 7/6) hamur; az oranda gümüş mika ve az oranda kireç katkılıdır. Astar dış ve iç yüzeyde açık kırmızıdır (2.5 YR 6/6). Dış yüzeyde ve ağız kenarında koyu gri (5YR 4/1) boya bezeme bulunmaktadır. Bu bezemeler; ağız kenarının üst bölümünde dikey çizgi dizileri, dış yüzeyde ağız kenarında iki bant arasında dalga bezeme ile iç yüzeyde ağız kenarında tek sıra bant bezeme şeklindedir. Hafif pürüzlü ve mat yüzeylidir. İyi fırınlanmış, çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 4

Levha No : 1

Çizim No : 4

Seramik No : L.10.AT1.D4.L2.PT.101

Buluntu Yeri : Asopos Tepesi I

Tabaka : IV

Locus : 2

Form : Tabak

AÇ: 30 cm. **Y:** 2.3 cm. **CK:** 0.6 cm.

Tanım : Çanak ağız parçasıdır. Pembe (7.5YR 7/4) hamur, yoğun gümüş mika ve kireç katkılıdır. Astar dış ve iç yüzeyde kırmızımsı sarı (5YR 5/6) renktedir. Dış ve iç

yüzeyde koyu gri (5YR 4/1) boya bezeme bulunmaktadır. Bu bezemeler; dış yüzeyde ağız kenarının altında iki bant arasında dikey çizgi ile iç yüzeyde ağız kenarının altında tek sıra bant bezeme şeklindedir. Hafif pürüzlü ve mat yüzeylidir. İyi fırınlanmış, çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 5

Levha No : 1

Çizim No : 5

Seramik No : L.10.AT1.D4.L5.PT.36

Buluntu Yeri : Asopos Tepesi I

Tabaka : IV

Locus : 5

Form : Tabak

KÇ: 9 cm. **Y:** 1.9 cm. **CK:** 0.9 cm.

Tanım : Kaide parçasıdır. Kırmızımsı sarı (5YR 7/6) hamur; az oranda gümüş mika ve kireç katkılıdır. Dış ve iç yüzeyde astar açık kırmızımsı kahverengidir (5YR 6/4). Dış yüzeyde iki sıra kırmızımsı kahverengi (5YR 5/4) boya bezeme bulunmaktadır. Bu bezeme; iki sıra bant bezeme şeklindedir. Hafif pürüzlü ve yarı mat yüzeylidir. İyi fırınlanmış, çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 6

Levha No : 2

Çizim No : 6

Seramik No : L.10.AT1.D4.L2.PT.140

Buluntu Yeri : Asopos Tepesi I

Tabaka : IV

Locus : 2

Form : Tabak

AÇ: 30 cm. **Y:** 2.9 cm. **CK:** 0.6 cm.

Tanım : Tabak ağız parçasıdır. Kırmızımsı sarı (5YR7/6) hamur; az oranda gümüş mika ile kireç katkılıdır. Astar dış ve iç yüzeyde sarımsı kırmızıdır (5YR 5/6). Dış yüzeyde koyu kahverengi (5YR 4/1) boya bezeme bulunmaktadır. Bu bezemeler; ağız

kenarında tek sıra bant ile bu bant bezemeye bitişik iç içe geçmiş, üçlü yarım konsantrik daire dizisi şeklindedir. Yarım konsantrik dairenin ortasında bir nokta bezeme bulunmaktadır. Hafif pürüzlü ve mat yüzeylidir. İyi fırınlanmış, çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 7

Levha No : 2

Çizim No : 7

Seramik No : L.10.AT1.D4.L1.PT.114

Buluntu Yeri : Asopos Tepesi I

Tabaka : IV

Locus : 1

Form : Tabak

AÇ: 24 cm. **Y:** 2.5 cm. **CK:** 0.6 cm.

Tanım : Tabak ağız parçasıdır. Açık kırmızımsı kahve (5YR 6/4) hamur; yoğun gümüş mika, kireç ve taşcık katkılıdır. Astar dış ve iç yüzeyde kırmızımsı sarıdır (5YR 6/6). Dış yüzeyde gri (5YR 5/1) boya bezeme bulunmaktadır. Bu bezeme; ağız kenarında tek sıra bant ile bu bant bezemeye asılı dörtlü iç içe geçmiş yarım konsantrik daire dizisi şeklindedir. Hafif pürüzlü ve mat yüzeylidir. İyi fırınlanmış, çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 8

Levha No : 2

Çizim No : 8

Seramik No : L.10.AT1.D4.L3.PT.60

Buluntu Yeri : Asopos Tepesi I

Tabaka : IV

Locus : 3

Form : Tabak

AÇ: - **Y:** 3 cm. **CK:** 0.6 cm.

Tanım : Tabak ağız parçasıdır. Pembe (7.5YR 7/6) hamur; çok yoğun gümüş mika ve kireç katkılıdır. Dış ve iç yüzeyde astar kırmızımsı sarıdır (5YR 6/6). Dış ve iç yüzeyde koyu gri (5YR 4/1) boya bezeme bulunmaktadır. Bu bezemeler; dış yüzeyde ağız kenarında iki bant arasında tek sıra dalga bezeme ile iç yüzeyde ağız kenarında iki bant

arasında tek sıra dalga bezeme şeklindedir. Hafif pürüzlü, yarı mat yüzeylidir. İyi fırınlanmış, çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 9

Levha No : 2

Çizim No : 9

Seramik No : L.08.AT2.C3.L1.16

Buluntu Yeri : Asopos Tepesi II

Tabaka : IV

Locus : 1

Form : Tabak

AÇ: - Y: 3.7 cm. **CK:** 0.6 cm.

Tanım : Tabak ağız parçasıdır. Kırmızımsı sarı (5YR 7/6) hamur; mika ve kireç katkılıdır. Dış ve iç yüzeyde astar kırmızımsı sarıdır (5YR 6/6). Dış ve iç yüzeyde koyu gri (5YR 4/1) boya bezeme bulunmaktadır. Bu bezemeler; dış yüzeyde ağız kenarında beşli yarım konsantrik daire dizisi ile iç yüzeyde ağız kenarında iki bant arasında tek sıra dalga bezeme şeklindedir. Hafif pürüzlü, yarı mat yüzeylidir. İyi fırınlanmış, çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 10

Levha No : 2

Çizim No : 10

Seramik No : L.10.AT1.D4.L6.PT.16

Buluntu Yeri : Asopos Tepesi I

Tabaka : IV

Locus : 6

Form : Tabak

AÇ: 27.5 cm. **Y:** 4.5 cm. **CK:** 0.6 cm.

Tanım : Ağız parçasıdır. Pembe (7.5YR 7/4) hamur; yoğun gümüş mika, kireç ve taşcık katkılıdır. Astar dış ve iç yüzeyde kırmızımsı sarı (5YR 6/6) renktedir. Dış yüzeyde gri (7.5 YR 5/1) renkte boya bezeme bulunmaktadır. Bu bezeme ağız kenarında bir sıra

bant ile bu bant bezemeye asılı dörtlü yarım konsantrik daire dizisi şeklindedir. Hafif pürüzlü, mat yüzeylidir. İyi fırınlanmış, çark yapımıdır.

Tarih : M 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 11

Levha No : 2

Çizim No : 11

Seramik No : L.10.AT1.D4.L3.PT.86

Buluntu Yeri : Asopos Tepesi I

Tabaka : IV

Locus : 3

Form : Tabak

AÇ: 35 cm. **Y:** 8.5 cm. **CK:** 1 cm.

Tanım : Tabak ağız ve gövde parçasıdır. Kırmızımsı sarı (5YR 7/6) hamur; az oranda gümüş mika ve kireç katkılıdır. Astar dış ve i yüzeyde kırmızımsı sarıdır (5YR 6/6). Dış ve i yüzeyde koyu gri renkte (5YR 4/1) boya bezeme bulunmaktadır. Bu bezemeler; dış yüzeyde ağız kenarında tek sıra bant ile bu bant bezemeye asılı dörtlü yarım konsantrik daire dizisi ve ortasında nokta bezeme şeklindedir. İ yüzeyde ise ağız kenarında iki sıra bant arasında dalga bezeme şeklindedir. Hafif pürüzlü ve mat yüzeylidir. İyi fırınlanmış, çark yapımıdır.

Tarih : M 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 12

Levha No : 2

Çizim No : 12

Seramik No : L.10.AT1.D4.L2.PT.46

Buluntu Yer i: Asopos Tepesi I

Tabaka : IV

Locus : 2

Form : Tabak

AÇ: - **Y:** 2.7 cm. **CK:** 0.5 cm.

Tanım : Tabak ağız parçasıdır. Kırmızımsı sarı (5YR 7/6) hamur; az oranda gümüş mika ve kireç katkılıdır. Astar dış ve i yüzeyde kırmızımsı sarıdır (5YR 6/6). Dış yüzeyde koyu gri (5YR 4/1) boya bezeme bulunmaktadır. Bu bezeme; ağız kenarında iki

bant arasında tek sıra dalga bezeme şeklindedir. Hafif pürüzlü ve yarı mat yüzeylidir. İyi fırınlanmış, çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 13

Levha No : 3

Çizim No : 13

Seramik No : L.07.AT.S1.PT.860

Buluntu Yeri : Asopos Tepesi I- S1

Tabaka : IV

Locus : -

Form : Çanak

AÇ: 22 cm. **Y:** 3.5 cm. **CK:** 0.5 cm.

Tanım : Çanak ağız parçasıdır. Kırmızımsı sarı (5YR 6/6) hamur; yoğun gümüş mika ve hamur katkılıdır. Astar dış ve iç yüzeyde kırmızı (2.5 YR 5/6) renktedir. Dış ve iç yüzeyde koyu gri (5YR 4/1) boya bezeme bulunmaktadır. Bu bezemeler; dış yüzeyde ağız kenarında tek sıra kalın bant ile iç yüzeyde ağız kenarında tek sıra bant ve altında 5 tanesi görülebilen dikey dalga bezemeler şeklindedir. Hafif pürüzlü ve mat yüzeylidir. İyi fırınlanmış, çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 14

Levha No : 3

Çizim No : 14

Seramik No : L.10.AT1.D4.L2.PT.45

Buluntu Yeri : Asopos Tepesi I

Tabaka : IV

Locus : 2

Form : Çanak

AÇ: 24 cm. **Y:** 4.7 cm. **CK:** 0.7 cm.

Tanım : Çanak ağız parçasıdır. Kırmızımsı sarı (5YR 7/6) hamur; gümüş mika ve kireç katkılıdır. Dış ve iç yüzeyde astar kırmızı (2.5 YR 5/6) renktedir. Dış yüzeyde koyu gri (5YR 4/1) boya bezeme bulunmaktadır. Bu bezeme; ağız kenarında tek sıra bant ile

altında 5 tanesi görülebilen dikey dalga bezemeler şeklindedir. Hafif pürüzlü ve yarı mat yüzeylidir. İyi fırınlanmış, çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 15

Levha No : 3

Çizim No : 15

Seramik No : L.10.AT1.D4.L1.PT.162

Buluntu Yeri : Asopos Tepesi I

Tabaka : IV

Locus : 1

Form : Çanak

AÇ: - Y: 5.5 cm. **CK:** 0.8 cm.

Tanım : Çanak ağız parçasıdır. Kırmızımsı sarı (5YR 7/6) hamur; gümüş mika ve kireç katkılıdır. Astar dış ve iç yüzeyde açık kırmızıdır (2.5 YR 6/6). Dış yüzeyde koyu gri (5YR 4/1) boya bezeme bulunmaktadır. Bu bezeme; ağız kenarında iki bant arasında 5 tanesi görülebilen dikey dalga bezemeler şeklindedir. Hafif pürüzlü ve mat yüzeylidir. İyi fırınlanmış, çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 16

Levha No : 3

Çizim No : 16

Seramik No : L.10.AT2.C4.L27.PT.97

Buluntu Yeri : Asopos Tepesi II

Tabaka : IV

Locus : 27

Form : Çanak

AÇ: 22 cm. **Y:** 3.3 cm. **CK:** 0.6 cm.

Tanım : Çanak ağız parçasıdır. Kırmızımsı sarı (5YR 7/6) hamur; gümüş mika ve kireç katkılıdır. Dış ve iç yüzeyde astar kırmızıdır (2.5 YR 5/6). Dış ve iç yüzeyde koyu gri (5YR 4/1) boya bezeme bulunmaktadır. Bu bezemeler; dış yüzeyde ağız kenarında iki bant arasında tek sıra dalga bezeme ise iç yüzeyde ağız kenarının altında dirsek

dönüşünde iki bant arasında tek sıra dalga bezeme şeklindedir. Hafif pürüzlü ve mat yüzeylidir. İyi fırınlanmış, çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 17

Levha No : 4

Çizim No : 17

Seramik No : L.10.AT1.D4.L1.PT.178

Buluntu Yeri : Asopos Tepesi I

Tabaka : IV

Locus : 1

Form : Kâse

AÇ: 8.8 cm. **Y:** 3.9 cm. **CK:** 0.5 cm.

Tanım : Kâse ağız parçasıdır. Soluk kahverengi (10YR 6/3) hamur; az oranda gümüş mika ve kireç katkılıdır. Dış yüzeyde astar sarımsı kahverengi (10YR 5/4), iç yüzeyde ise açık kahverengidir (7.5YR 6/3). Dış yüzeyde kahverengi (7.5YR 5/3) boya bezeme bulunmaktadır. Bu bezeme; beş sıra yatay bant şeklinde olup en üstteki bant altındakilere göre daha kalın yapılmıştır. Hafif pürüzlü ve yarı mat yüzeylidir. Kötü fırınlanmış, çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 18

Levha No : 4

Çizim No : 18

Seramik No : L.10.AT2.C3.L28.PT.82

Buluntu Yeri : Asopos Tepesi II

Tabaka : IV

Locus : 28

Form : Kâse

AÇ: 11 cm. **Y:** 4.6 cm. **CK:** 0.5 cm.

Tanım : Kâse ağız parçasıdır. Kırmızımsı sarı (5YR 7/6) hamur; az oranda gümüş mika ve kireç katkılıdır. Dış ve iç yüzeyde astar açık kırmızıdır (2.5YR 6/6). Dış yüzeyde koyu gri (5YR 4/1) boya bezeme bulunmaktadır. Bu bezeme; ağız kenarından gövdenin dönüşüne kadar olan alanda iki bant arasında dikey bantlarla sınırlandırılan dikdörtgen

paneller içinde altılı yatay dalga bezeme şeklindedir. Hafif pürüzlü ve yarı mat yüzeylidir iyi fırınlanmış, çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 19

Levha No : 4

Çizim No : 19

Seramik No : L.10.AT1.D4.L7.PT.17

Buluntu Yeri : Asopos Tepesi I

Tabaka : IV

Locus : 7

Form : Kâse

AÇ: 14 cm. **Y:** 5.7 cm. **CK:** 0.5 cm.

Tabak : Kâse ağız-gövde-dip parçasıdır. Pembe (7.5YR 7/4) hamur; yoğun gümüş mika, taçcık ve kireç katkılıdır. Astar dış yüzeyde kırmızı (10R 4/6), iç yüzeyde açık kırmızıdır (10R 6/6). Dış yüzeyde siyah (5 YR 2.5/1) boya bezeme bulunmaktadır. Bu bezeme; ağız kenarından gövdenin dönüşüne kadar olan alanda iki bant arasında beşli dikey dalga bezeme ile altında tek sıra bant bezeme şeklindedir. Hafif pürüzlü ve mat yüzeylidir. İyi fırınlanmış, çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 20

Levha No : 4

Çizim No : 20

Seramik No : L.10.AT1.D4.L5.PT.30

Buluntu Yeri : Asopos Tepesi I

Tabaka : IV

Locus : 5

Form : Kâse

AÇ: 15 cm. **Y:** 6 cm. **CK:** 0.5 cm.

Tanım : Kâse ağız-gövde parçasıdır. Kırmızımsı sarı (7.5YR 7/6) hamur; gümüş mika ve kireç katkılıdır. Dış ve iç yüzeyde astar kırmızımsı sarıdır (5YR 6/6). Dış yüzeyde çok koyu gri (5YR 3/1) boya bezeme bulunmaktadır. Bu bezeme; ağız kenarından gövdenin dönüşüne kadar olan alanda, iki bant arasında tek sıra dalga bezeme, altında üç

sıra bant bezeme ile onun altında yine iki bant arasında tek sıra dalga bezeme şeklindedir. Gövdenin alt bölümünde iki adet karşılıklı açılmış tamirat deliği bulunmaktadır. Hafif pürüzlü yarı mat yüzeylidir. İyi fırınlanmış, çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 21

Levha No : 4

Çizim No : 21

Seramik No : L.10.AT1.D4.L5.PT.11

Buluntu Yeri : Asopos Tepesi I

Tabaka : IV

Locus : 5

Form : Kâse

AÇ: 14 cm. **Y:** 6.4 cm. **CK:** 0.7 cm.

Tanım : Kâse ağız-gövde parçasıdır. Kırmızımsı sarı (7.5YR 7/6) hamur, gümüş mika ve kireç katkılıdır. Astar dış ve iç yüzeyde kırmızı (2.5YR 5/6) renktedir. Dış yüzeyde koyu gri (5YR 4/1) boya bezeme bulunmaktadır. Bu bezeme; ağız kenarından gövdenin dönüşüne kadar olan alanda, üç sıra alt alta üçerli yatay bant bezeme şeklindedir. Ayrıca gövdenin alt bölümünde tek sıra bant bezeme bulunmaktadır. Hafif pürüzlü ve yarı mat yüzeylidir. İyi fırınlanmış, çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 22

Levha No : 4

Çizim No : 22

Seramik No : L.10.AT1.D4.L5.PT.65

Buluntu Yeri : Asopos Tepesi I

Tabaka : IV

Locus : 5

Form : Kâse

AÇ: 14 cm. **Y:** 5.2 cm. **CK:** 0.6 cm.

Tanım : Kâse ağız parçasıdır. Çok açık kahverengi (10 YR 8/4) hamur; yoğun gümüş mika katkılıdır. Dış ve iç yüzeyde astar açık kırmızımsı kahverengidir (5YR 6/4). Dış yüzeyde koyu gri (5YR 4/1) renkte boya bezeme bulunmaktadır. Bu bezeme ağız

kenarının altında iki bant arasında tek sıra dalga bezeme ile gövde dönüşünde tek sıra bant bezeme şeklindedir. Hafif pürüzlü ve mat yüzeylidir. İyi fırınlanmış, çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 23

Levha No : 4

Çizim No :23

Seramik No : L.10.AT1.D4.L1.PT.175

Buluntu Yeri : Asopos Tepesi I

Tabaka : IV

Locus : 1

Form : Kâse

AÇ: 14 cm. **Y:** 2.3 cm. **CK:** 0.4 cm.

Tanım : Kâse ağız parçasıdır. Kırmızımsı sarı (5YR 7/6) hamur; az oranda gümüş mika ve kireç katkılıdır. Dış ve iç yüzeyde astar kırmızımsı sarı (5YR 6/6) renktedir. Dış yüzeyde koyu gri (5YR 4/1) renkte boya bezeme bulunmaktadır. Bu bezeme; ağız kenarında tek sıra bant bezeme ile altında 3 sırası görünebilen dikey dalga bezeme şeklindedir. Hafif pürüzlü, yarı mat yüzeylidir. İyi fırınlanmış, çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 24

Levha No : 4

Çizim No : 24

Seramik No : L.10.AT1.D4.L6.PT.09

Buluntu Yeri : Asopos Tepesi I

Tabaka : IV

Locus : 6

Form : Kâse

AÇ: 14 cm. **Y:** 2 cm. **CK:** 0.5 cm.

Tanım : Kâse ağız parçasıdır. Soluk kahverengi (10YR 6/3) hamur; az oranda gümüş mika ve kireç katkılıdır. Dış ve iç yüzeyde astar kahverengidir (7.5 YR5/2). Dış yüzeyde kahverengi (7.5YR 4/2) boya bezeme bulunmaktadır. Bu bezeme; ağız kenarında iki bant arasında tek sıra dalga bezeme ile altından devam eden tek sıra bant bezeme şeklindedir. Hafif pürüzlü ve yarı mat yüzeylidir. Kötü fırınlanmış, çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 25

Levha No : 5

Çizim No : 25

Seramik No : L.10.AT1.D4.L4.PT.19

Buluntu Yeri : Asopos Tepesi I

Tabaka : IV

Locus : 4

Form : Kâse

AÇ: 12 cm. **Y:** 4.5 cm. **CK:** 0.5 cm.

Tanım : Kâse ağız parçasıdır. Kırmızımsı sarı (5YR 7/6) hamur; az oranda gümüş mika ve kireç katkılıdır. Dış yüzeyde koyu gri (5YR 4/1) boya bezeme bulunmaktadır. Bu bezeme; ağız kenarından itibaren gövdenin altına doğru yedi sıra yatay bant bezeme şeklindedir. Hafif pürüzlü ve yarı mat yüzeylidir. İyi fırınlanmış, çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat No : 26

Levha No : 5

Çizim No : 26

Seramik No : L.10.AT1.D4.L4.PT.72

Buluntu Yeri : Asopos Tepesi I

Tabaka : IV

Locus : 4

Form : Kâse

AÇ: - **Y:** 3.3 cm. **CK:** 0.5 cm.

Tanım : Kâse ağız parçasıdır. Açık kırmızı (2.5YR 6/6) hamur; yoğun gümüş mika ve kireç katkılıdır. Dış ve iç yüzeyde astar açık kırmızı (2.5YR 6/6) renktedir. Dış yüzeyde koyu gri (5YR 4/1) boya bezeme bulunmaktadır. Bu bezeme; ağız kenarında tek sıra bant ile bu bant bezemeye asılı, beşli yarım konsantrik daire ve ortasında nokta bezeme şeklindedir. Hafif pürüzlü ve yarı mat yüzeylidir. İyi fırınlanmış, çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8. -7. yüzyıl

Kat. No : 27

Levha No : 5
Çizim No : 27
Seramik No : L.10.AT1.B.L1.PT.101
Buluntu Yeri : Asopos Tepesi I
Tabaka : IV
Locus : 1
Form : Kâse
AÇ: - Y: 3.8 cm. **CK:** 0.5 cm.

Tanım : Kâse ağız parçasıdır. Açık kırmızımsı kahverengi (5YR 6/4) hamur; gümüş mika ve kireç katkılıdır. Astar dış ve iç yüzeyde açık kırmızı (2.5YR 6/8) renktedir. Dış yüzeyde gri (5YR 5/1) renkte boya bezeme bulunmaktadır. Bu bezeme; ağız kenarında iki bant arasında tek sıra dalga bezeme ile altından devam eden iki sıra bant bezeme şeklindedir. Pürüzsüz ve parlak yüzeylidir. İyi fırınlanmış, çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 28
Levha No : 5
Çizim No : 28
Seramik No : L.10.AT1.D4.L9.PT.14
Buluntu Yeri : Asopos Tepesi I
Tabaka : IV
Locus : 9
Form : Kâse
AÇ: 14 cm. **Y:** 2.5 cm. **CK:** 0.3 cm.

Tanım : Kâse ağız parçasıdır. Pembe (7.5YR 7/4) hamur; az oranda kireç ve az oranda gümüş mika katkılıdır. Dış ve iç yüzeyde astar açık kırmızımsı kahverengidir (5YR 6/4). Dış yüzeyde çok koyu gri (5YR 3/1) boya bezeme bulunmaktadır. Bu bezeme; ağız kenarında iki bant arasında alt alta iki sıra nokta dizileri ile bunun altından devam eden iki sıra bant bezeme şeklindedir. Hafif pürüzlü ve yarı mat yüzeylidir. İyi fırınlanmış, çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 29
Levha No : 5

Çizim No : 29

Seramik No : L.08.AT2.L2.PT.121

Buluntu Yeri : Asopos Tepesi II

Tabaka : IV

Locus : 2

Form : Kâse

KÇ: 4 cm. **Y:** 2 cm. **CK:** 0.7 cm.

Tanım : Kâse kaide parçasıdır. Açık kahverengi (7.5YR 6/3) hamur; az oranda gümüş mika ve kireç katkılıdır. Astar dış yüzeyde kırmızımsı kahverengi (5YR 5/4), iç yüzeyde ise kahverengidir (7.5YR 5/3). Dış yüzeyde ve kaidenin altında çok koyu gri (10YR 3/1) boya bezeme bulunmaktadır. Bu bezemeler; dış yüzeyde dört sıra bant bezeme ile kaidenin altında sekiz kollu yıldız bezeme şeklindedir. Hafif pürüzlü ve yarı mat yüzeylidir. Kötü fırınlanmış, çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 30

Levha No : 6

Çizim No : 30

Seramik No : L.10.AT1.D4.L4.PT.03

Buluntu Yeri : Asopos Tepesi I

Tabaka : IV

Locus : 4

Form : Testicik

AÇ: - **Y:** 3.8 cm. **CK:** 0.4 cm. **KK:** 0.8 cm.

Tanım : Testicik ağız ve kulp parçasıdır. Kırmızımsı sarı (5YR 7/6) hamur, az oranda gümüş mika ve kireç katkılıdır. Dış yüzeyde astar pembe (5YR 7/4), iç yüzeyde ise açık kırmızıdır (2.5 YR 6/6). İçte kulp ile ağız birleşim yerinde koyu gri (5YR 4/1) boya bezeme bulunmaktadır. Bu bezeme iki bant arasında çapraz (x) bant bezeme şeklindedir. Hafif pürüzlü ve yarı mat yüzeylidir. İyi fırınlanmış, çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 31

Levha No : 6

Çizim No : 31

Seramik No : L.10.AT1.D4.L1.PT.168

Buluntu Yeri : Asopos Tepesi I

Tabaka : IV

Locus : 1

Form : Testicik

AÇ: 9 cm. **Y:** 3.7 cm. **CK:** 0.4 cm. **KK:** 0.9 cm.

Tanım : Testicik ağız-kulp parçasıdır. Kırmızımsı sarı (5YR 7/6) hamur; gümüş mika ve kireç katkılıdır. Dış ve iç yüzeyde astar açık kırmızı (2.5YR 6/8). Dış yüzeyde ve iç yüzeyde ağız kenarında koyu gri (5YR 4/1) boya bezeme bulunmaktadır. Bu bezeme; ağız kenarında dikey dikdörtgen dizisi ile altından devam eden dört sıra yatay bant bezeme şeklindedir. Bezeme kulbun her iki yanından kulp bezemenin dışında bırakılacak şekilde dikey bant ile sınırlandırılmıştır. Hafif pürüzlü ve mat yüzeylidir. İyi fırınlanmış, çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 32

Levha No : 6

Çizim No : 32

Seramik No : L.10.AT1.D4.L1.173

Buluntu Yeri : Asopos Tepesi I

Tabaka : IV

Locus : 1

Form : Testicik

AÇ: 8 cm. **Y:** 3.8 cm. **CK:** 0.4 cm.

Tanım : Testicik ağız parçasıdır. Kırmızımsı sarı (5YR 7/6) hamur az oranda gümüş mika ve kireç katkılıdır. Dış ve iç yüzeyde astar kırmızımsı sarıdır (5YR 6/8). Dış yüzeyde koyu gri (5YR 4/1) boya bezeme bulunmaktadır. Bu bezeme; dış yüzeyde ağız kenarında dikey dikdörtgen dizisi, altında ise dört sıra yatay bant bezeme şeklindedir. Bu bezeme kulpun bulunduğu alan dışta bırakılacak şekilde dikey bant ile sınırlandırılmıştır. Hafif pürüzlü ve mat yüzeylidir. İyi fırınlanmış, çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 33

Levha No : 6

Çizim No : 33

Seramik No : L.10.AT1.D4.L2.PT.83

Buluntu Yeri : Asopos Tepesi I

Tabaka : IV

Locus : 2

Form : Testicik

AÇ: 9 cm. **Y:** 2.7 cm. **CK:** 0.4 cm.

Tanım : Testicik ağız parçasıdır. Kırmızımsı sarı (5YR 7/6) hamur; az oranda gümüş mika ve kireç katkılıdır. Astar dış ve iç yüzeyde kırmızımsı sarıdır (5YR 6/6). Dış yüzeyde koyu gri (5YR 4/1) boya bezeme bulunmaktadır. Bu bezeme; ağız kenarında dikey dikdörtgen dizisi ile altında devam eden üç sıra yatay bant bezeme şeklindedir. Hafif pürüzlü ve yarı mat yüzeylidir. İyi fırınlanmış, çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 34

Levha No : 6

Çizim No : 34

Seramik No : L.10.AT1.D4.L4.PT.54

Buluntu Yeri : Asopos Tepesi I

Tabaka : IV

Locus : 4

Form : Testicik

AÇ: 10 cm. **Y:** 5.7 cm. **CK:** 0.6 cm.

Tanım : Testicik ağız-gövde parçasıdır. Pembe (5YR 7/4) hamur, az oranda gümüş mika ve kireç katkılıdır. Dış ve iç yüzeyde astar açık kırmızıdır (2.5 YR 6/6). Dış yüzeyde koyu gri (5YR 4/1) boya bezeme bulunmaktadır. Bu bezeme; ağız kenarında dikey kare dizisi ile altında devam eden 6 sıra yatak bant bezeme ve onun altından devam eden iki bant arasında kare diziler şeklindedir. Hafif pürüzlü ve mat yüzeylidir. İyi fırınlanmış, çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 35

Levha No : 6

Çizim No : 35

Seramik No : L.10.AT2.C3-C4.L36.PT.75

Buluntu Yeri : Asopos Tepesi II

Tabaka : IV

Locus : 36

Form : Testicik

AÇ: - Y: 4.7 cm. **CK:** 0.5 cm.

Tanım : Testicik ağız-boyun parçasıdır. Açık kırmızımsı kahverengi (5YR 6/4) hamur; az oranda gümüş mika ve kireç katkılıdır. Dış ve iç yüzeyde astar kırmızımsı sarıdır (5YR 6/6). Dış yüzeyde koyu gri (5YR 4/1) boya bezeme bulunmaktadır. Bu bezeme; ağız kenarında dikey dikdörtgen dizisi ile altında tek sıra bant bezeme, altında yine iki bant arasında tek sıra dalga bezeme ve onun altında da tek sıra bant ile 4 tanesi görülebilen dikey dalga bezeme şeklindedir. Hafif pürüzlü ve mat yüzeylidir. İyi fırınlanmış, çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 36

Levha No : 7

Çizim No : 36

Seramik No : L.09.AT2.C4.L22.PT.895

Buluntu Yeri : Asopos Tepesi II

Tabaka : IV

Locus : 22

Form : Testicik

AÇ: 14 cm. Y: 4 cm. **CK:** 0.6 cm.

Tanım : Testicik ağız parçasıdır. Açık kırmızı (2.5YR 7/6) hamur; yoğun gümüş mika ve kireç katkılıdır. Dış ve iç yüzeyde astar; açık kırmızımsı kahverengidir (2.5YR 6/4). Dış yüzeyde koyu gri (5YR 4/1) boya bezeme bulunmaktadır. Bu bezeme ağız kenarında tek sıra bant ile buna bitişik 4'lü yarım konsantrik daire şeklindedir. Pürüzlü ve mat yüzeylidir. İyi fırınlanmış, çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 37

Levha No : 7

Çizim No : 37

Seramik No : L.10.AT1.D4.L3.PT.68

Buluntu Yeri : Asopos Tepesi I

Tabaka : IV

Locus : 3

Form : Testicik

AÇ: 11 cm. **Y:** 4.2 cm. **CK:** 0,4 cm.

Tanım : Testicik ağız parçasıdır. Açık kırmızı (2.5 YR 6/6) hamur, gümüş mika, yoğun kireç ve az oranda taşcık katkılıdır. Dış ve iç yüzeyde astar kırmızıdır (2.5 YR 4/6). Dış yüzeyde siyah (5YR 2.5/1) boya bezeme bulunmaktadır. Bu bezeme ağız kenarında dörütlü yarım konsantrik daire bezeme ike bu bezemenin ortasından geçen tek sıra bant bezeme şeklindedir. Hafif pürüzlü yarı mat yüzeylidir. İyi fırınlanmış, çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 38

Levha No : 7

Çizim No : 38

Seramik No : L.10.AT1.D4.L4.PT.89

Buluntu Yeri : Asopos Tepesi I

Tabaka : IV

Locus : 4

Form : Testicik

AÇ: - **Y:** 9.5 cm. **CK:** 0,6 cm.

Tanım : Testicik gövde parçasıdır. Kırmızımsı sarı (5YR 7/6) hamur; az oranda gümüş mika ve kireç katkılıdır. Dış yüzeyde astar açık kırmızı (2.5 YR 6/6), iç yüzeyde ise hamur rengindedir. Dış yüzeyde koyu gri (5YR 4/1) boya bezeme bulunmaktadır. Bu bezeme; iki sıra bant, iki bant arasında tek sıra dalga bezeme, altında iki sıra ince bant arasında 6'lı dikey dalga bezeme dizisi, altında iki bant arasında tek sıra dalga bezeme şeklindedir. İç yüzeyde boyuna kadar kırmızımsı sarı (5YR 6/6) akıtma boya bulunmaktadır. Hafif pürüzlü ve mat yüzeylidir. İyi fırınlanmış, çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 39

Levha No : 7

Çizim No : 39

Seramik No : L.10.AT1.D4.L3.PT.52

Buluntu Yeri : Asopos Tepesi I

Tabaka : IV

Locus : 3

Form : Testicik

AÇ: - Y: 6.5 cm. **CK:** 0.5 cm.

Tanım : Testicik gövde parçasıdır. Gri (7.5 YR 5/1) hamur, yoğun gümüş mika ve kireç katkılıdır. Dış yüzeyde astar kırmızımsı sarı (5YR 6/6), iç yüzeyde ise açık kahverengidir (7.5YR 6/3). Dış yüzeyde koyu gri (5YR 4/1) boya bezeme bulunmaktadır. Bu bezeme; üç sırası görünebilen yatay dalga bezeme ile altında 7 sıra yatay bant bezeme şeklindedir. İç yüzeyi pürüzlü ve astarsız bırakılmış olup, boyuna kadar gri renkte (5YR 5/1) akıtma boyalıdır. Hafif pürüzlü ve mat yüzeylidir. Kötü fırınlanmış, çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 40

Levha No : 7

Çizim No : 40

Seramik No : L.10.AT1.D4.L3.PT.73

Buluntu Yeri : Asopos Tepesi

Tabaka : IV

Locus : 3

Form : Testicik

AÇ: - Y: 5 cm. **CK:** 0.5 cm.

Testicik gövde parçasıdır. Kırmızımsı sarı (5YR 7/6) hamur, az oranda gümüş mika ve kireç katkılıdır. Dış yüzeyde astar açık kırmızımsı kahverengidir (2.5 YR 6/4). İç yüzeyde astar hamur rengine olup, boyuna kadar açık kırmızımsı kahverengi (2.5 YR 6/4) akıtma bulunmaktadır. Dış yüzeyde koyu gri (5YR 4/1) boya bezeme bulunmaktadır. Bu bezeme; tek sıra bant ile iki bant arasında kafes motifi şeklinde olup, dikey bant ile sınırlandırılmıştır. Hafif pürüzlü ve mat yüzeylidir. İyi fırınlanmış, çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 41

Levha No : 7

Çizim No : 41

Seramik No : L.10.AT1.D4.L3.PT.27

Buluntu Yeri : Asopos Tepesi I

Tabaka : IV

Locus : 3

Form : Testicik

AÇ: - Y: 3.9 cm. **CK:** 0.6 cm.

Tanım : Testicik gövde parçasıdır. Kırmızımsı sarı (5YR 7/6) hamur; gümüş mika ve kireç katkılıdır. Dış yüzey kırmızı (2.5YR 5/8) astarlı, iç yüzey ise astarsız hamur rengindedir. Dış yüzeyde çok koyu gri (5YR 3/1) renkte boya bezeme bulunmaktadır. Bu bezeme; iki bant arasında kare dizileri ile altında ikili konsantrik daire dizisi ve ortasında nokta bezeme şeklindedir. Konsantrik dairenin üstünde küçük bir nokta bezeme bulunmaktadır. Hafif pürüzlü ve mat yüzeylidir. İyi fırınlanmış, çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 42

Levha No : 7

Çizim No : 42

Seramik No : L.10.AT1.D4.L6.PT.06

Buluntu Yeri : Asopos Tepesi I

Tabaka : IV

Locus : 6

Form : Testicik

AÇ: - Y: 4.9 cm. **CK:** 0.7 cm.

Tanım : Testicik gövde parçasıdır. Açık kırmızımsı kahverengi (5YR 6/4) hamur; az oranda gümüş mika ve kireç katkılıdır. Astar dış yüzeyde açık kırmızı (2.5YR 6/6), iç yüzeyde ise hamur renginde astarsızdır. Dış yüzeyde koyu gri (5YR4/1) boya bezeme bulunmaktadır. Bu bezeme; iki bant arasında üçlü konsantrik daire dizisi şeklindedir. Hafif pürüzlü ve yarı mat yüzeylidir iyi fırınlanmış, çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 43

Levha No : 7

Çizim No : 43

Seramik No : L.10.AT1.D4.L3.PT.64

Buluntu Yeri : Asopos Tepesi I

Tabaka : IV

Locus : 3

Form : Testicik

AÇ: - Y: 3.2 cm. **CK:** 0.5 cm.

Tanım : Testicik gövde parçasıdır. Pembe (7.5YR 7/4) hamur; gümüş mika ve kireç katkılıdır. Astar dış yüzeyde açık kırmızımsı kahverengi (5YR 6/4), iç yüzeyde ise hamur rengine astarsızdır. Dış yüzeyde koyu gri (5YR 4/1) boya bezeme bulunmaktadır. Bu bezeme; üç sıra yatay bant, altında nokta dizisi ve iki bant arasında dikey çizgiler ile bu çizgilerin aralarında nokta bezeme ve altında nokta bezeme dizisi ile bir sıra bant bezeme şeklindedir. Hafif pürüzlü ve yarı mat yüzeylidir. İyi fırınlanmış, çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 44

Levha No : 8

Çizim No : 44

Seramik No : L.10.AT1.D4.L7.PT.15

Buluntu Yeri : Asopos Tepesi I

Tabaka : IV

Locus : 7

Form : Testicik

AÇ: - Y: 3.9 cm. **CK:** 0.6 cm.

Tanım : Testicik gövde parçasıdır. Kırmızımsı sarı (5YR 7/6) hamur; gümüş mika ve kireç katkılıdır. Dış yüzeyde astar açık kırmızıdır (2.5YR 6/6). İç yüzey astarsız olup boyuna kadar açık kırmızı (2.5YR 6/6) akıtmalıdır. Dış yüzeyde koyu gri (5YR 4/1) boya bezeme bulunmaktadır. Bu bezeme; iki bant arasında nokta dizisi ile bir bant ve altında iki sırası görünebilen konsantrik daire dizisi şeklindedir. Bu bezeme dikey bant ile sınırlandırılmıştır. Hafif pürüzlü, yarı mat yüzeylidir. İyi fırınlanmış, çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 45

Levha No : 8

Çizim No : 45

Seramik No : L.10.AT1.D4.L3.PT.57

Buluntu Yeri : Asopos Tepesi I

Tabaka : IV

Locus : 3

Form : Testi

AÇ: - Y: - CK: 0.3 cm.

Tanım : Gövde parçasıdır. Açık kırmızı (2.5 YR 6/8) hamur; gümüş mika ve kireç katkılıdır. Astar dış yüzeyde soluk kırmızı (2.5YR 5/2), iç yüzeyde ise açık kırmızıdır (2.5YR 6/6). Dış yüzeyde koyu gri (5YR 4/1) boya bezeme bulunmaktadır. Bu bezeme; tek sıra bant ile buna bitişik iç ç geçmiş dörtlü yarım konsantrik daire bezeme şeklindedir. İç yüzey astarsız olup kırmızı (2.5YR 5/6) renkte akıtma boya bezeme bulunmaktadır. Pürüzlü ve mat yüzeylidir. İyi fırınlanmış, çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8. -7. yüzyıl

Kat. No : 46

Levha No : 8

Çizim No : 46

Seramik No : L.10.AT1.D4.L3.PT.56

Buluntu Yeri : Asopos Tepesi I

Tabaka : IV

Locus : 3

Form : Testicik

AÇ: - Y: 4.3 cm. CK: 0.5 cm.

Tanım : Testicik gövde parçasıdır. Kırmızımsı sarı (5YR 7/6) hamur, gümüş mika ve kireç katkılıdır. Dış yüzeyde astar kırmızımsı sarıdır (5YR 6/6). İç yüzey ise astarsız hamur rengindedir. Dış yüzeyde koyu gri (5YR 4/1) boya bezeme bulunmaktadır. Bu bezeme; bir sıra bant, altında iki bant arasında nokta dizisi, altında iki bant arasında kare diziler ve altında iki sıra bant bezeme şeklindedir. Hafif pürüzlü yarı mat yüzeylidir. İyi fırınlanmış çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 47

Levha No : 8

Çizim No : 47

Seramik No : L.10.AT1.D4.L2.PT.119

Buluntu Yeri : Asopos Tepesi I

Tabaka : IV

Locus : 2

Form : Testicik

AÇ: - Y: 3 cm. CK: 0.5 cm.

Tanım : Testicik gövde parçasıdır. Pembe (7.5YR 7/4) hamur; gümüş mika ve kireç katkılıdır. Astar dış yüzeyde kırmızımsı sarıdır (5YR 6/6). İç yüzeyde ise hamur renginde astarsızdır. Dış yüzeyde koyu gri (5YR 4/1) boya bezeme bulunmaktadır. Bu bezeme; iki bant arasında nokta dizisi, altınsa bir sıra bant ile altında iki bant arasında dikey çizgiler ve bunun altında tek sıra bant bezeme şeklindedir. Hafif pürüzlü ve yarı mat yüzeylidir. İyi fırınlanmış, çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 48

Levha No : 8

Çizim No : 48

Seramik No : L.10.AT1.D4.PT.166

Buluntu Yeri : Asopos Tepesi I

Tabaka : IV

Locus : 4

Form : Testicik

AÇ: - Y: - CK: 0.7 cm.

Tanım : Testicik gövde parçasıdır. Pembe (5YR 7/4) hamur, yoğun gümüş mika ve kireç katkılıdır. Dış yüzeyde astar açık kırmızı (2.5 YR 6/8) renkte olup iç yüzey astarsız hamur rengindedir. Dış yüzeyde koyu gri (5YR 4/1) boya bezeme bulunmaktadır. Bu bezeme; iki bant arasında tek sıra dalga bezeme şeklindedir. Hafif pürüzlü mat yüzeylidir. İyi fırınlanmış, çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 49

Levha No : 8

Çizim No : 49

Seramik No : L.10.AT1.D4.L3.PT.58

Buluntu Yeri : Asopos Tepesi 1

Tabaka : IV

Locus : 3

Form : Testicik

AÇ: - Y: - CK: 0.6 cm.

Tanım : Testicik gövde parçasıdır. Açık kahverengi (7.5YR 6/4) hamur; gümüş mika ve kireç katkılıdır. Astar dış yüzeyde kırmızımsı sarı (5YR 6/6), iç yüzeyde ise açık kahverengidir (7.5YR 6/3). Dış yüzeyde koyu gri (7.5YR 4/1) renkte boya bezeme bulunmaktadır. Bu bezeme; tek sıra bant, altında iki bant arasında nokta dizisi, altında tek sıra bant ve bunun altında üç sırası görülebilen yatay dalga bezeme ile üç sırası görülebilen dikey çizgi dizisi şeklindedir. Pürüzlü ve mat yüzeylidir. İyi fırınlanmış, çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 50

Levha No : 8

Çizim No : 50

Seramik No : L.10.AT2.C3.L28.PT.01

Buluntu Yeri : Asopos Tepesi II

Tabaka : IV

Locus : 28

Form : Testicik

AÇ: - Y: 3.2 cm. CK: 0.5 cm. KK: 1 cm.

Tanım : Testicik gövde- kulp parçasıdır. Kırmızımsı sarı (5YR7/6) hamur; gümüş mika ve kireç katkılıdır. Astar dış yüzeyde kırmızı (2.5YR 5/6) iç yüzeyde ise hamur rengine astarsızdır. Hafif pürüzlü ve yarı mat yüzeylidir. İyi fırınlanmış, çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 51

Levha No : 9

Çizim No : 51

Seramik No : L.10.AT1.D4.L4.PT.71

Buluntu Yeri : Asopos Tepesi I

Tabaka : IV

Locus : 4

Form : Testi

AÇ: - Y: 3.5 cm. **CK:** 0.5 cm.

Tanım : Testi ağız ve boyun parçasıdır. Kırmızımsı sarı (5YR 7/6) hamur; yoğun gümüş mika ve kireç katkılıdır. Dış ve iç yüzeyde astar kırmızıdır (10R 5/6). Dış yüzeyde koyu gri (5YR4/1) boya bezeme bulunmaktadır. Bu bezeme; ağız kenarının altında, üçlü yarım konsantrik daire ile yanında dikey bant bezeme şeklindedir. Hafif pürüzlü mat yüzeylidir. İyi fırınlanmış, çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 52

Levha No : 9

Çizim No : 52

Seramik No : L.10.AT1.D4.L2.PT.30

Buluntu Yeri : Asopos Tepesi I

Tabaka : IV

Locus : 2

Form : Testi

AÇ: 9 cm. **Y:** 2.3 cm. **CK:** 0.6 cm.

Tanım : Testi ağız parçasıdır. Açık kırmızı (2.5 YR 7/6) hamur; yoğun gümüş mika ve kireç katkılıdır. Dış ve iç yüzeyde astar açık kırmızı renktedir (2.5YR 7/6). Dış yüzeyde koyu gri (5YR 4/1) boya bezeme bulunmaktadır. Bu bezeme iki sıra yatay bant bezeme şeklindedir. Pürüzlü ve mat yüzeylidir. İyi fırınlanmış. Çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 53

Levha No : 9

Çizim No : 53

Seramik No : L.10.AT1.D4.L2.PT.26

Buluntu Yeri : Asopos Tepesi I

Tabaka : IV

Locus : 2

Form : Testi

AÇ: 12 cm **Y:** 3.5 cm. **CK:** 0.7 cm.

Tanım : Testi ağız parçasıdır. Açık kırmızımsı kahverengi (5YR 6/4) hamur; gümüş mika ve kireç katkılıdır. Astar dış ve iç yüzeyde kırmızımsı kahverengi (2.5 YR 5/4). Dış yüzeyde çok koyu gri (5YR 3/1) boya bezeme bulunmaktadır. Bu bezeme; ağız kenarının altından bir sıra bant ile bir sıra dalga bezeme şeklindedir. Pürüzsüz parlak yüzeylidir. Kötü fırınlanmış, çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 54

Levha No : 9

Çizim No : 54

Seramik No : L.10.AT1.D4.L2.PT.81

Buluntu Yeri : Asopos Tepesi I

Tabaka : IV

Locus : 2

Form : Testi

AÇ: 11.7 cm. **Y:** 4.2 cm. **CK:** 0.6 cm.

Tanım : Testi ağız parçasıdır. Açık kahvemsı gri (10YR 6/2) hamur; gümüş mika ve yoğun kireç katkılıdır. Dış ve iç yüzeyde astar pembemsı gri (7.5YR 6/2) renktedir. Dış yüzeyde koyu gri (5YR 4/1) boya bezeme bulunmaktadır. Bu bezeme; ağız kenarından boyuna doğru üç sıra bant bezeme şeklindedir. Pürüzlü ve mat yüzeylidir. Kötü fırınlanmış, çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 55

Levha No : 9

Çizim No : 55

Seramik No : L.10.AT1.D4.L4.PT.27

Buluntu Yeri : Asopos Tepesi

Tabaka : IV

Locus : 4

Form : Testi

AÇ: 11 cm. **Y:** 5.5 cm. **CK:** 0.5 cm.

Tanım : Testi ağız parçasıdır. Pembe (7.5 YR 7/4) hamur; yoğun gümüş mika ve kireç katkılıdır. Astar dış yüzeyde açık kırmızımsı kahverengi (5YR 6/4), iç yüzeyde ise

astarsız hamur rengine olup koyu grimsi kahverengi (10YR 4/2) akıtma bulunmaktadır. Dış yüzeyde koyu gri (5YR 4/1) boya bezeme bulunmaktadır. Bu bezeme; ağız kenarının altından itibaren bir sıra bant ile altında iki sıra yatay dalga bezeme ve altında ince bir bant ile sekiz sıra yatay bant bezeme şeklindedir. Hafif pürüzlü yarı mat yüzeylidir. Kötü fırınlanmış, çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 56

Levha No : 10

Çizim No : 56

Seramik No : L.10.AT1.D4.L3.PT.71

Buluntu Yeri : Asopos Tepesi I

Tabaka : IV

Locus : 3

Form : Testi

AÇ: - Y: 15.4 cm. **CK:** 0.7 cm. **KK:** 1.2 cm.

Tanım : Testi boyun-gövde ve kulp parçasıdır. Kırmızımsı sarı (5YR 7/6) hamur; yoğun gümüş mika, kireç ve az oranda taşcık katkılıdır. Dış yüzeyde astar kırmızı (10 R 5/6) iç yüzeyde ise pembedir (5YR 7/6). Dış yüzeyde koyu gri (5YR 4/1) boya bezeme bulunmaktadır. Bu bezeme; dikdörtgen panellerle sınırlandırılmıştır. Üstte dikey çizgi dizisi, altında altı sıra yatay dalga bezeme, altında boş bırakılan bir alan ve devamında beşli yatay dalga bezeme ile altılı dikey çizgi bezemeler şeklindedir. Dekorasyon kulp dışta bırakılacak şekilde yatay ve dikey bantlarla sınırlandırılmıştır. Kulpun alt bölümünde parmak baskı bezeme bulunmaktadır. Hafif pürüzlü yarı mat kötü fırınlanmış çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 57

Levha No : 10

Çizim No : 57

Seramik No : L.10.AT1.D4.L3.PT.78

Buluntu Yeri : Asopos Tepesi I

Tabaka : IV

Locus : 3

Form : Testi

AÇ: - Y: - CK: 0.8 cm.

Tanım : Testi boyun parçasıdır. Pembe (5YR 7/4) hamur; yoğun gümüş mika, kireç ve taşcık katkılıdır. Dış yüzeyde astar kırmızı (2.5YR 5/6), iç yüzeyde astarsız hamur rengindedir. Dış yüzeyde koyu gri (5YR 4/1) boya bezeme bulunmaktadır. Bu bezeme; dört sırası görülebilen yatay bant bezeme şeklindedir. Hafif pürüzlü ve yarı mat yüzeylidir. İyi fırınlanmış, çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 58

Levha No : 10

Çizim No : 58

Seramik No : L.10.AT1.D4.L4.PT.30

Buluntu Yeri : Asopos Tepesi

Tabaka : IV

Locus : 4

Form : Testi

AÇ: - Y: - CK: 0.8 cm.

Tanım : Testi gövde parçasıdır. Kırmızımsı sarı (7.5YR 8/6) hamur; yoğun gümüş mika ve kireç katkılıdır. Dış yüzeyde astar açık kırmızı (2.5YR 6/8), iç yüzeyde ise astarsız hamur rengindedir. Dış yüzeyde koyu gri (5YR 4/1) boya bezeme bulunmaktadır. Bu bezeme; üç sıra bant bezeme il altından devam eden iki sırası görülebilen yatay dalga bezeme şeklindedir. Hafif pürüzlü yarı mat yüzeylidir. İyi fırınlanmış, çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 59

Levha No : 10

Çizim No : 59

Seramik No : L.10.AT1.D4.L3.PT.07

Buluntu Yeri : Asopos Tepesi I

Tabaka : IV

Locus : 3

Form : Testi

AÇ: - Y: - CK: - KK: 1.1 cm.

Tanım : Testi kulp parçasıdır. Pembe (5YR 7/4) hamur; gümüş mika ve yoğun kireç katkılıdır. Astar kırmızımsı sarı (5YR 6/6) renktedir. Kulbun dış bölümünde koyu gri (5YR 4/1) boya bezeme bulunmaktadır. Bu bezeme dört sırası görülebilen yatay çizgi dizileri şeklindedir. Pürüzlü ve mat yüzeylidir. İyi fırınlanmış, el yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 60

Levha No : 10

Çizim No : 60

Seramik No : L.10.AT1.D4.L6.PT.10

Buluntu Yeri : Asopos Tepesi I

Tabaka : IV

Locus : 6

Form : Testi

AÇ:- Y: - CK: - KK: 1.1 cm.

Tanım : Testi kulp parçasıdır. Pembemsi gri (7.5YR 6/2) hamur; gümüş mika ve yoğun kireç katkılıdır. Astar dış yüzeyde kahverengidir (7.5YR 5/2). Kulbun dış bölümünde çok koyu gri (5YR 3/1) boya bezeme bulunmaktadır. Bu bezeme beş sıra yatay çizgi dizi şeklindedir. Pürüzlü ve mat yüzeylidir. Kötü fırınlanmış, el yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 61

Levha No : 10

Çizim No : 61

Seramik No : L.10.AT2.C3.L28.PT.02

Buluntu Yeri : Asopos Tepesi II

Tabaka : IV

Locus : 28

Form : Testi

AÇ: - Y: - CK: 0.5 cm. KK: 1.6 cm.

Tanım : Testi boyun-kulp parçasıdır. Açık kırmızı (2.5YR 7/6) hamur; yoğun gümüş mika ve kireç katkılıdır. Astar dış yüzeyde açık kırmızı (2.5YR 6/6) iç yüzeyde ise pembedir (5YR 7/4). Dış yüzeyde koyu gri (5YR 4/1) boya bezeme bulunmaktadır. Bu

bezeme; kulbun her iki yanından dekorasyonu sınırlayan dikey bant bezemedir. Pürüzlü ve mat yüzeylidir. İyi fırınlanmış, çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 62

Levha No : 10

Çizim No : 62

Seramik No : L.10.AT1.D4.L1.PT.153

Buluntu Yeri : Asopos Tepesi

Tabaka : IV

Locus : 1

Form : Testi

DÇ: 12 cm. **Y:** 8.1 cm. **CK:** 7 cm.

Tanım : Testi dip parçasıdır. Kırmızımsı sarı (7.5YR 7/3) hamur; gümüş mika kireç ve taşcık katkılıdır. Astar dış yüzeyde kırmızı (2.5YR 5/6) iç yüzeyde ise astarsız hamur rengindedir. Dış yüzeyde koyu gri (5YR 4/1) boya bezeme bulunmaktadır. Bu bezeme gövde üzerinde bir sıra bant ile altında bir sıra dalga bezeme şeklindedir. Hafif pürüzlü yarı mat yüzeylidir. İyi fırınlanmış, çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 63

Levha No : 11

Çizim No : 63

Seramik No : L.10.AT2.C3.L28.PT.149

Buluntu Yeri : Asopos Tepesi II

Tabaka : IV

Locus : 28

Form : Çömlek

AÇ: 22 cm. **Y:** 2.6 cm. **CK:** 0.6 cm.

Tanım : Çömlek ağız parçasıdır. Kırmızımsı sarı (5YR 7/6) hamur; gümüş mika ve kireç katkılıdır. Dış yüzeyde astar açık kırmızı (2.5YR 6/6), iç yüzeyde ise kırmızımsı sarı (5YR 7/6) renktedir. Dış yüzeyde koyu gri (5YR 4/1) boya bezeme bulunmaktadır. Bu bezeme; ağız kenarının altında iki bant arasında tek sıra dalga bezeme şeklindedir. Hafif pürüzlü, mat yüzeylidir. İyi fırınlanmış, çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 64

Levha No : 11

Çizim No : 64

Seramik No : L.10.AT2.C3.L25.PT.05

Buluntu Yeri : Asopos Tepesi II

Tabaka : IV

Locus : 25

Form : Çömlek

AÇ: 20 cm. **Y:** 2.8 cm. **CK:** 0.6 cm.

Tanım : Çömlek ağız parçasıdır. Kırmızımsı sarı (5YR 7/6) hamur; gümüş mika ve kireç katkılıdır. Dış yüzeyde astar açık kırmızı (2.5YR 6/6), iç yüzeyde ise kırmızımsı sarı (5YR 7/6) renktedir. Dış yüzeyde koyu gri (5YR 4/1) boya bezeme bulunmaktadır. Bu bezeme ağız kenarının altından dikey bant bezeme ile yatay dalga? ya da bant? bezeme şeklindedir. Pürüzlü ve mat yüzeylidir. İyi fırınlanmış, çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 65

Levha No : 11

Çizim No : 65

Seramik No : L.10.AT1.D4.L6.PT.11

Buluntu Yeri : Asopos Tepesi I

Tabaka : IV

Locus : 6

Form : Çömlek

AÇ: 18 cm. **Y:** 2.9 cm. **CK:** 0.7 cm.

Tanım : Çömlek ağız-boyun parçasıdır. Açık kahverengi (7.5YR 6/4) hamur, gümüş mika, yoğun mineral, taşcık ve kireç katkılıdır. Dış yüzeyde astar kahverengi (7.5YR 5/3), iç yüzeyde ise astarsız hamur rengindedir. Dış koyu gri (5YR 4/1) renkte boya bezeme bulunmaktadır. Bu bezeme; ağız kenarından itibaren bir sıra bant, iki bant arasında tek sıra dalga, altında beş sıra bant ile altılı dikey dalga bezeme şeklindedir. İç yüzeyde kahverengi (7.5YR 5/3) akıtma boya bulunmaktadır. Pürüzlü v mat yüzeylidir. İyi fırınlanmış, çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 66

Levha No : 11

Çizim No : 66

Seramik No : L.10.AT1.D4.L2.PT.73

Buluntu Yeri : Asopos Tepesi I

Tabaka : IV

Locus : 2

Form : Çömlek

AÇ: 18 cm. **Y:** 8.8 cm. **CK:** 0.8 cm.

Tanım : Çömlek ağız-boyun parçasıdır. Kırmızımsı sarı (7.5YR 7/6) hamur; gümüş mika, kireç ve taşcık katkılıdır. Dış yüzeyde astar kırmızımsı kahverengi (2.5YR 5/4), iç yüzey ise astarsız hamur rengindedir. Dış yüzeyde koyu gri (5YR 4/1) boya bezeme bulunmaktadır. Bu bezme; ağız kenarının altından itibaren üç adet ikili bant bezeme şeklindedir. Pürüzlü ve mat yüzeylidir. İyi fırınlanmış, çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 67

Levha No : 11

Çizim No : 67

Seramik No : L.10.AT1.D4.L4.PT.56

Buluntu Yeri : Asopos Tepesi I

Tabaka : IV

Locus : 4

Form : Çömlek

AÇ: - **Y:** - **CK:** 0.6 cm.

Tanım : Çömlek boyun parçasıdır. Kırmızımsı sarı (5YR 7/6) hamur; gümüş mika ve kireç katkılıdır. Dış yüzeyde astar açık kırmızı (2.5YR 6/6), iç yüzeyde ise kırmızımsı sarı (5YR 7/6) renktedir. Dış yüzeyde koyu gri (5YR 4/1) boya bezeme bulunmaktadır. Bu bezeme; iki bant arasında tek sıra dalga bezeme şeklindedir. Hafif pürüzlü ve yarı mat yüzeylidir. İyi fırınlanmış, çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat: No : 68
Levha No : 11
Çizim No : 68
Seramik No : L.10.AT1.D4.L3.PT.28
Buluntu Yeri : Asopos Tepesi I
Tabaka : IV
Locus : 3
Form : Çömlek
AÇ: - Y: - CK: 0.5 cm.

Tanım : Çömlek gövde parçasıdır. Kırmızımsı sarı (5YR 7/6) hamur, gümüş mika ve kireç katkılıdır. Dış ve iç yüzeyde astar kırmızımsı kahverengidir (5YR 5/4). Dış yüzeyde koyu gri (5YR 5/4) boya bezeme bulunmaktadır. Bu bezeme; iki bant arasında tek sıra dalga bezeme ile altında beş tanesi görülebilen yatay dalga bezemeler şeklindedir. Hafif pürüzlü ve mat yüzeylidir. İyi fırınlanmış, çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 69
Levha No : 11
Çizim No : 69
Seramik No : L.09.AT1.D4.L2.PT.200
Buluntu Yeri : Asopos Tepesi I
Tabaka : IV
Locus : 2
Form : Çömlek
AÇ: - Y: - CK: 0.7 cm.

Tanım : Çömlek gövde parçasıdır. Kırmızımsı sarı (5YR 7/6) hamur; yoğun gümüş mika ve kireç katkılıdır. Dış ve iç yüzeyde astar kırmızımsı sarı (5YR 6/6) renktedir. Dış yüzeyde koyu gri (5YR 4/1) boya bezeme bulunmaktadır. Bu bezeme; iki bant arasında beş sıra dalga bezeme şeklindedir. Pürüzlü ve mat yüzeylidir. İyi fırınlanmış, çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 70
Levha No : 12

Çizim No : 70

Seramik No : L.10.AT1.D3.L11.PT.01

Buluntu Yeri : Asopos Tepesi I

Tabaka : IV

Locus : 11

Form : Çömlek

AÇ: 20 cm. **Y:** 4.5 cm. **CK:** 0.6 cm.

Tanım : Çömlek ağız parçasıdır. Kırmızımsı sarı (5YR 7/6) hamur; yoğun gümüş mika kireç ve taşcık katkılıdır. Dış ve iç yüzeyde astar açık kırmızı (2.5YR 6/6) renktedir. Dış yüzeyde koyu gri (5YR 4/1) boya bezeme bulunmaktadır. Bu bezeme; ağız kenarının altından iki bant arasında dörtlü yarım konsantrik daire dizisi ile bu bezemeyi sınırlandıran dikey bant bezeme şeklindedir. Pürüzlü ve mat yüzeylidir. İyi fırınlanmış, çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 71

Levha No : 12

Çizim No : 71

Seramik No : L.10.AT1.PT.1001

Buluntu Yeri : Asopos Tepesi I

Tabaka : IV

Locus : -

Form : Çömlek

AÇ: 20 cm. **Y:** 22.4 cm. **CK:** 0.8 cm. **KK:** 1.4 cm.

Tanım : Çömlek ağız-gövde-kulp parçasıdır. Açık kırmızımsı kahverengi (5YR 6/4) hamur; gümüş mika, yoğun kireç ve taşcık katkılıdır. Astar dış yüzeyde kırmızımsı sarı (5YR 6/6), iç yüzeyde ise hamur rengine astarsızdır. Dış yüzeyde koyu gri (5YR 4/1) boya bezeme bulunmaktadır. Bu bezeme; ağız kenarının üzerinde dışa doğru incelen çizgi dizileri ile dış yüzeyde ağzın altından dikdörtgen paneller içinde beşli ve altılı yatay bant bezemeler ve altında iki bant arasında altılı dikey dalga bezemesi şeklindedir. Bu dikey dalga bezeme grupları dama tahtası görünümünde dekore edilmiştir. Ayrıca kulp üzerinde iki sıra altılı yatay bant bezeme ise parmak baskı bezemesi bulunmaktadır. Hafif pürüzlü ve mat yüzeylidir. Kötü fırınlanmış, çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 72
Levha No : 12
Çizim No : 72
Seramik No : L.10.AT1.D4.L3.PT.70
Buluntu Yeri : Asopos Tepesi I
Tabaka : IV
Locus : 3
Form : Çömlek
AÇ: 28 cm. **Y:** 13.7 cm. **CK:** 0.7 cm.

Tanım : Çömlek ağız ve gövde parçasıdır. Gövde üzerinde kulp çıkış yeri belirgindir. Kırmızımsı sarı (5YR 6/6) hamur; gümüş mika, kireç ve taşcık katkılıdır. Dış yüzeyde astar kırmızı (2.5 YR 5/8), iç yüzeyde ise astarsız hamur rengindedir. İç yüzeyde ağız kenarında kırmızı (2.5YR 5/8) akıtma bulunmaktadır. Dış yüzeyde ve ağız kenarında koyu gri (5YR 4/1) boya bezeme bulunmaktadır. Bu bezeme; ağız kenarının altından itibaren iki ince bant arasında kare diziler, altında buna bitişik dörtlü yarım konsantrik daire dizileri, altında iki ince bant arasında nokta dizileri ile sekizli dikey çizgilerden oluşan dama tahtası bezemesi ve bunun altında da kare diziler ve dikey çizgiler devam etmektedir. Hafif pürüzlü ve yarı mat yüzeylidir. İyi fırınlanmış, çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 73
Levha No : 13
Çizim No : 73
Seramik No : L.07.AT.S1.PT.859
Buluntu Yeri : Asopos Tepesi I- S1
Tabaka : IV
Locus : -
Form : Çanak
AÇ: 40 cm. **Y:** 6.2 cm. **CK:** 0.7 cm.

Tanım : Çanak ağız parçasıdır. Açık kırmızı (2.5 YR 6/6) hamur; gümüş mika, taşcık, kireç ve kiremit katkılıdır. Astar dış ve iç yüzeyde sarımsı kırmızı (5YR 5/6) renktedir. Dış yüzeyde koyu gri (5YR 4/1) ile beyaz (10 YR 8/1) renkte boya bezeme bulunmaktadır. Bu bezemeler; koyu gri boya ile ağız kenarında bir sıra bant ile altında iki

bant arasında altılı dikey dalga bezeme gövde üzerinde yine iki sıra bant bezeme şeklinde olup, bu bezemelerin altında bir sıra kalın beyaz bant bezeme geçmektedir. Hafif pürüzlü ve mat yüzeylidir. İyi fırınlanmış, çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 74

Levha No : 13

Çizim No : 74

Seramik No : L.10.AT1.D4.L6.PT.13

Buluntu Yeri : Asopos Tepesi I

Tabaka : IV

Locus : 6

Form : Testi

AÇ:- Y:- CK: 0.5 cm.

Tanım : Testi gövde parçasıdır. Kırmızımsı sarı (7.5YR 7/6) hamur; sarı mika, kireç ve az oranda taşcık katkılıdır. Astar dış yüzeyde kahverengi (7.5YR 5/4) ile gövde üzerinde panel içerisinde çok soluk kahverengindedir (10YR 5/4). İç yüzey ise hamur rengindedir. Dış yüzeyde gövde üzerinde sağlam kalabilen alanda panel içerisinde kahverengi (7.5YR 7/6) yatay ince bant bezeme arasında iki sıra dikey dalga bezeme bulunmaktadır. Pürüzlü ve mat yüzeylidir. İyi fırınlanmış, çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 75

Levha No : 13

Çizim No : 75

Seramik No : L.10.AT1.D4.L5.PT.31

Buluntu Yeri : Asopos Tepesi I

Tabaka : IV

Locus : 5

Form : Kapak

TÇ: 3.6 cm. **Y:** 5.2 cm. **CK:** 0.5 cm.

Tanım : Kapak tutamak ve gövde parçasıdır. Kırmızımsı sarı (7.5YR 7/6) hamur; yoğun gümüş mika ve kireç katkılıdır. Astar dış ve iç yüzeyde kırmızımsı sarıdır. Pürüzlü ve mat yüzeylidir. İyi fırınlanmış, çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 76

Levha No : 13

Çizim No : 76

Seramik No : L.10.AT1.D4.L5.PT.23

Buluntu Yeri : Asopos Tepesi I

Tabaka : IV

Locus : 5

Form : Kâse

AÇ: 13 cm. **Y:** 5.8 cm. **CK:** 0.6 cm.

Tanım : Kâse ağız-gövde ve dip parçasıdır. Kırmızımsı sarı (7.5YR 7/6) hamur; gümüş mika, kireç ve az oranda taşcık katkılıdır. Astar dış yüzeyde kahverengi (7.5YR 5/4), iç yüzeyde ise kırmızımsı kahverengidir (5YR 6/6). Hafif pürüzlü, yarı mat yüzeylidir. İyi fırınlanmış, çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 77

Levha No : 13

Çizim No : 77

Seramik No : L.10.AT1.D4.L3.PT.79

Buluntu Yeri : Asopos Tepesi I

Tabaka : IV

Locus : 3

Form : Kâse

AÇ: 14 cm. **Y:** 5.6 cm. **CK:** 0.5 cm.

Tanım : Kâse ağız-gövde ve dip parçasıdır. Pembe (7.5YR 7/4) hamur; yoğun gümüş mika, kireç, taşcık katkılıdır. Dış ve iç yüzeyde astar kırmızımsı sarı (5YR 7/6) renktedir. Hafif pürüzlü, yarı mat yüzeylidir. İyi fırınlanmış, çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 78
Levha No : 14
Çizim No : 78
Seramik No : L.10.AT1.D4.L4.53
Buluntu Yeri : Asopos Tepesi I
Tabaka : IV
Locus : 4
Form : Çömlek

AÇ: - **Y:** 13.3 cm. **CK:** 0.6 cm. **KK:** 1.3 cm.

Tanım : Çömlek ağız-gövde-kulp parçasıdır. Sarımsı kırmızı (5YR 5/6) hamur; yoğun gümüş mika, kireç ve taşcık katkılıdır. Dış yüzey koyu gri (7.5YR 4/1), iç yüzey ise kahverengi (7.5YR 5/2) astarlıdır. Dış yüzeyde kullanımdan kaynaklanan yanıklar vardır. Pürüzlü ve mat yüzeylidir. Kötü fırınlanmış, çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 79
Levha No : 14
Çizim No : 79
Seramik No : L.10.AT1.D4.L6.PT.12
Buluntu Yeri : Asopos Tepesi
Tabaka : IV
Locus : 6
Form : Çömlek

AÇ: 20 cm **Y:** 7 cm. **CK:** 8 cm.

Tanım : Çömlek ağız-boyun parçasıdır. Kırmızımsı kahverengi (5YR 5/3) hamur; yoğun gümüş mika, yoğun kireç ve taşcık katkılıdır. Astar Dış yüzeyde siyah (7.5YR 2.5/1), iç yüzeyde ise kırmızımsı kahverengidir (5YR 5/3). Dış ve iç yüzeyde kullanımdan kaynaklanan yanıklar oluşmuştur. Pürüzlü ve mat yüzeylidir. Kötü fırınlanmış, çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 80
Levha No : 14
Çizim No : 80

Seramik No : L.10.AT1.D4.L6.PT.91

Buluntu Yeri : Asopos Tepesi I

Tabaka : IV

Locus : 6

Form : Çömlek

AÇ: 22 cm. **Y:** 5.6 cm. **CK:** 0.7 cm.

Tanım : Çömlek ağız parçasıdır. Kırmızımsı gri (5YR 5/2) hamur; yoğun gümüş mika, kireç ve taşcık katkılıdır. Dış ve iç yüzeyde astar siyah renktedir (5YR 3/1). Pürüzlü ve mat yüzeylidir. Yüzeyinde kullanımdan kaynaklanan yanıklar mevcuttur. Kötü fırınlanmış, çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 81

Levha No : 14

Çizim No : 81

Seramik No : L.10.AT1.D4.L6.PT.02

Buluntu Yeri : Asopos Tepesi

Tabaka : IV

Locus : 6

Form : Çömlek

AÇ: 18 cm. **Y:** 14.5 cm. **CK:** 0.5 cm. **KK:** 1.1 cm.

Tanım : Çömlek ağız parçasıdır. Kırmızımsı kahverengi (5YR 5/4) hamur; yoğun gümüş mika, kireç ve taşcık katkılıdır. Dış yüzeyde astar kırmızımsı kahverengi (2.5YR 5/3), iç yüzeyde ise kırmızımsı sarıdır (5YR 6/4). Dış yüzeyde kullanımdan kaynaklanan yanıklar mevcuttur. Pürüzlü ve mat yüzeylidir. Kötü fırınlanmış, çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 82

Levha No : 14

Çizim No : 82

Seramik No : L.10.AT1.D4.L5.PT.06

Buluntu Yeri : Asopos Tepesi I

Tabaka : IV

Locus : 5

Form : Çömlek

AÇ: 28 cm. **Y:** 7.7 cm. **CK:** 0.9 cm.

Tanım : Çömlek ağız parçasıdır. Kırmızımsı kahverengi (2.5YR 5/4) hamur; yoğun sarı ve gümüş mika, kireç ve taşcık katkılıdır. Astar dış yüzeyde kırmızımsı kahverengi (5Yr 5/3), iç yüzeyde ise açık kırmızımsı kahverengidir (2.5YR 6/4). Pürüzlü ve mat yüzeylidir. İyi fırınlanmış, çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

Kat. No : 83

Levha No : 14

Çizim No : 83

Seramik No : L.10.AT1.D4.L6.PT.90

Buluntu Yeri : Asopos Tepesi I

Tabaka : IV

Locus : 6

Form : Çömlek

AÇ: 43 cm. **Y:** 8.5 cm. **CK:** 1 cm.

Tanım : Çömlek ağız parçasıdır. Kırmızı (2.5YR 4/6) hamur; yoğun gümüş mika, kireç ve taşcık katkılıdır. Astar dış ve iç yüzeyde mat kırmızıdır (10R 4/4). Pürüzlü ve mat yüzeylidir. Kötü fırınlanmış, çark yapımıdır.

Tarih : MÖ 8.-7. yüzyıl

KISALTMALAR

AÇ: Ağız Çapı

C: Cidar

DÇ: Dip Çapı

KÇ: Kaide Çapı

KK: Kulp Kalınlığı

T: Tutamak

Y: Yükseklik

Fig.: Figür

Kat. no: Katalog no

Lev.: Levha

Pl.: Plate

Taf.: Tafel

KAYNAKÇA

Antik Kaynaklar:

- Strabon Strabon, *Coğrafya, Anadolu-Kitap XII, XIII, XIV*, (Çev. A. Pekman), İstanbul, 1987.
- Plinius Secundus G. Plinius Secundus, *Natural History: in ten volumes*, (Trans. By H. Rackham), London, 1961.
- Vitruvius. P. Vitruvius, *Ten Books on Architecture*, (Trans. by I. D. Rowland- T. N. Howe-M. Dewar), New York, 1999.

Modern Kaynaklar:

- Anderson 1897 J. G. C. Anderson, “A summer in Phrygia, I,” *J. Hell. Stud.* XVII, 1897, 396-424.
- Arundell 1975 F.V.J. Arundell, *Discoveries in Asia Minor*, New York, 1975.
- Bean 1980 G. E. Bean, *Turkey Beyond the Maeander*, London, 1980.
- Bean 2000 G. Bean, *Eski Çağda Menderesin Otesi*, (Çev. P. Kurtoğlu), İstanbul, 2000.
- Bejor 2000 G. Bejor, “Per Una Ricerda Di Laodicea Ellenistica”, *Laodicea di Frigia I*, Roma, 2000, 15-23.
- Belke-Mersich 1990 K. Belke – N. Mersich, *Phrygien und Pisidien, Tabula Imperii Byzantini (TIB) 7* (Denkschr. ÖAW. phil. hist. Kl.211), Wien, 1990.
- Bilgin 2017 M. Bilgin, *Laodikeia'nın Gec Antik Çağ Yerel Üretim Kırmızı Astarlı Seramikleri*, Pamukkale Üniversitesi Arkeoloji Enstitüsü, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Denizli, 2017.
- Birmingham 1964 J. Birmingham, “Recent Archaeological Research in Turkey”, *Anatolian Studies*, c. 14, s. 29-33.

- Brein 1978 F. Brein, " Geometrische Dekorierte Keramik aus Ephesos", Proc. X.th Int. Cong., 1978, 721-728.
- Buckler- Calder 1939 W. H. Buckler – W. M. Calder, *Monuments and Documents from Phrygia and Caria*, Monumenta Asiae Minoris Antiqua (MAMA) VI, Manchester, 1939.
- Chandler 1971 R. Chandler, *Travels in Asia Minor 1764- 1765*, London, 1971.
- Cohen 1995 G. M. Cohen, *Hellenistic Settlements in Europe, the Islands, and Asia Minor (Hellenistic culture and society; 17)*, Berkeley: Los Angeles, 1995.
- Cook 1914 A. B. Cook, *Zeus: A Study in Ancient Religion*, Cambridge, 1914.
- Corsten 1997 Th. Corsten, Die Inschriften von Laodikeia am Lykos, Teil1, *Inschriften Griechischer Stte aus Kleinasien Band 49*, Bonn, 1997.
- Cramer 1971 J. A. Cramer, *Geographical and Historical Descriptions of Asia Minor*, Amsterdam, 1971.
- Çokay Kepçe 2009 S. Çokay Kepçe, "The Pottery from Burdur Uylupınar Necropolis", *Adalya*, XII: 9-76. 2009.
- Dedeoğlu 2012 F. Dedeoğlu, "Yukarı Menderes Havzası Dağlık Bölge Yüzey Araştırması 2011 Yılı Çalışmaları", *Araştırma Sonuçları Toplantısı*,30/1, 2012, 215-226.
- Dörtlük 1977 K. Dörtlük, K, "1975 Uylupınar Kazı Raporu", *Türk Arkeoloji Dergisi* 24.2, 9-25.
- Duman 2008 B. Duman, "Anua'nın (Sanaos) Lokalisasyonu Üzerine Düşünceler", Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi No.I, 2008, 43- 64.
- Ergürer 2016 H. Ergürer, Kınık Höyük Demir Çağ Boyalılarında Bezeme Geleneği, *OLBA XXIV*, 2016. 67-170.

- Farnsworth-Simmons 1963 M. Farnsworth- L. Simmons, “Coloring Agents for Greek Glazes” *AJA* 67, 1963, 389-396.
- Gagniers 1969 J. D. Gagniers, “Introduction Historique”, *Laodicée Du Lykos Le Nymphée*, Paris, 1969, 1-11.
- Goldman 1963 H. Goldman, Excavation at Gözlükule, Tarsus, The Iron Age, Princeton: Princeton University Press, 1963.
- Greenewalt vd. 1998 Greenewalt – Crawford H – M. L. Rautman, “The Sardis Campaigns of 1994 and 1995”, *American Journal of Archaeology* 102:3, 1998, 469–505.
- Gündüz 2019 R. Gündüz, *Gökhöyük Bağları Höyüğü Demir Çağı Seramiği*, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Konya, 2019.
- Gürtekin 1998 R. G. Gürtekin, *Lydia Seramiğindeki Yabancı Etkiler*, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayımlanmamış Doktora Tezi) İzmir, 1998.
- Gürtekin Demir 2002 R. G. Gürtekin, Demir “*Lydian Painted Pottery at Daskyleion*”, *Anatolian Studies* 52,2002, 11–143.
- Gürtekin Demir 2011 R. G. Gürtekin Demir, “*An Eastern Mediterranean Painting Convention in Western Anatolia: Lydian Black on-Red*”, in: K. Duistermaat and I. Regulski (eds.), *Intercultural Contacts in the Ancient Mediterranean. Proceedings of the International Conference at the Netherlands-Flemish Institute in Cairo, 25th to 29th October, 2008. Orientalia Lovaniensia Analecta*, 359–378. Leuven.
- Gürtekin Demir vd. 2015 R. G. Gürtekin Demir-Y.Polat, “*Between Lydia And Caria:Iron Approach*”, *Proceedings of the First International Conference at Ege University May 9-13, 2011 İzmir, Bilgin Kültür Sanat Yayınevi*, 2015.

- Gürtekin-Demir 2002 R. G. Gürtekin-Demir, "Lydian Painted Pottery at Daskyleion", *Anatolian Studies*, Vol. 52, BIAA, 2002, 111-143.
- Gürtekin-Demir 2007 R. G. Gürtekin- Demir, "Provincial Production of Lydian Painted Pottery", *Ancient Near Eastern Studies, Anatolian Iron Ages 6*, The Proceedings of Sixth Anatolian Iron Ages Colloquium held at Eskişehir, 16-20 August 2004, Ed. A.Çilingiroğlu and A.Sagona, Paris, 2007, 47-77.
- Hamilton 1842 W. J. Hamilton, *Researches in Asia Minor, Pontus and Armenia: with Some Account of their Antiquities and Geology*, London, 1842.
- Head 1906 B. V. Head, *Catalogue of the Greek Coins of Phrygia*, BMC Greek Coins, London, 1906.
- Head 1977 B. V. Head, *Historia Numorum A Manual Of Greek Numismatics*, London, 1977.
- Kerschner 1997 M. Kerschner, "Ein stratifizierter Opferkomplex des 7. Jh.s v. Chr. aus dem Artemision von Ephesos", *Jahreshefte des Österreichischen Archäologischen Institutes* 66, 1997, 85-226.
- Konakçı 2012 E. Konakçı, *Büyük ve Küçük Menderes Havzalarındaki MÖ 2. Binyıl Kültürlerinin Yeni Veriler Işığında Değerlendirilmesi*, (yayımlanmamış Doktora Tezi), İzmir, 2012.
- Konakçı 2014 E. Konakçı, "Laodikeia'nın İlk Yerleşimi: Asopos Tepesi", *Laodikeia Çalışmaları* 3, 10. Yılında Laodikeia (2003-2013), Ed. Celal Şimşek, Ege Yayınları, İstanbul, 2014, 87-122.
- Magie 1950 D. Magie, *Roman Rule in Asia Minor To The End Of The Third Century After Christ Vol I-II*, New Jersey, 1950.

- Malay 1992 H. Malay, *Helenistik Devirde Pergamon ve Aristokinos Ayaklanması*, İzmir, 1992.
- Mellart 1955 J. Mellaart, “Iron Age Pottery from Southern Anatolia”, *Belleten*, c. XIX, sayı 74, 1955, 115-140.
- Ramage vd. 2021 A. Ramage- N. H. Ramage- R. G. Gürtekin Demir, *Archaeological Exploration of Sardis Report 8*, The Lydian Trenches of the House of Bronzes and Pactolus Cliff at Sardis, London, 2021.
- Ramsay 1895 W. M. Ramsay, *The Cities and Bishoprics of Phrygia*, i being an essay of the local history of Phrygia from the earliest times to the Turkish conquest, Oxford, 1895.
- Ruge 1924 W. Ruge, “*Laodikeia*”, *RE XII.1*, 1924, 722-724.
- Sams 1994 G. K. Sams, *The Gordion Excavations, 1950-1973: Final Reports, Vol. IV: The Early Phrygian Pottery*, University Museum, Philadelphia, 1994.
- Scardozzi 2007 G. Scardozzi, “Ricerche topografiche e telerilevamento”, *Hierapolis Di Frigia I, Le Attività Delle Campagne Di Scavo e Restauro 2000-2003* (Eds. F. D’Andria – M. Caggia), İstanbul, 2007, 67-86.
- Schaus 1992 G. P. Schaus, “Imported West Anatolian Pottery at Gordion”, *Anatolian Studies*, 42, 1992, 151-177.
- Şimşek – Duman 2013 C. Şimşek – B. Duman, “Lykos Laodikeiası’ndan Bir Grup Yerel Üretim Kandil”, *Olba XXI*, İstanbul, 2013, 151-180.
- Şimşek 2007 C. Şimşek, “2006 Yılı Laodikeia Antik Kenti Kazıları”, *28. Kazı Sonuçları Toplantısı, Cilt 1*, Ankara, 2007, 455-478.
- Şimşek 2010 C. Şimşek, “2008 Yılı Laodikeia Antik Kenti Kazıları”, *31. Kazı Sonuçları Toplantısı, Cilt 3*, Ankara, 2010, 101-114.

- Şimşek 2011 C. Şimşek, “2009 Yılı Laodikeia Antik Kenti Kazıları,”32. *Kazı Sonuçları Toplantısı, Cilt 3*, Ankara, 2011, 447-474.
- Şimşek 2012 C. Şimşek, “2010 Yılı Laodikeia Kazıları”, 33. *Kazı Sonuçları Toplantısı (23-28 Mayıs 2011 Malatya)*, Ankara, 2012, 569-601.
- Şimşek 2013 C. Şimşek, *Laodikeia (Laodicea ad Lycum)*, Laodikeia Çalışmaları 2, İstanbul, 2013.
- Şimşek 2021 C. Şimşek, *Laodikeia Kilisesi Sondaj Buluntuları Hellenistik Dönem Seramiği, Laodikeia Çalışmaları 6*, İstanbul, 2021.
- Şimşek- Semiz 2021 C. Şimşek, *Laodikeia Kilisesi Sondaj Buluntuları Hellenistik Dönem Seramiği, Laodikeia Çalışmaları 6*, Laodikeia Kilisesi Taşıyıcı Ayak Sondaj Kazılarında Bulunan Hellenistik Dönem Seramiklerinin Arkeometrik Araştırması, İstanbul, 2021.
- Texier 2002 C. Texier, *Kucuk Asya, Coğrafyası, Tarihi ve Arkeolojisi, Cilt II* (çev. K. Y. Koprman), Ankara, 2002.
- Traversari 2000 G. Traversari, *Laodicea Di Frigia I, Giorgio Bretschneider Editori*, Roma, 2000.
- Traversari 2004 Weber 1898 G. Weber, “Die Flüesse von Laodicea, Mittheilungen Des Kaiserlich Deutschen Archaeologischen Instituts”, *Athenische Abtheilung Band XXIII*, Athens, 1898, 178–195.
- Yeni 2010 S. Yeni, *Demir Çağlar'da Yukarı Menderes Havzası*, Ege Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 2010. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi).
- Yıldız 1994 H. Yıldız, “Denizli-Laodikeia Antik Kenti Temizlik ve Çevre Düzenleme Çalışmaları”, *IV MKKS*, 1994, 219–224.

FIGÜRLER LİSTESİ

Fig.1: Lykos Vadisi ve antik kentlerin uydu görünümü (Laodikeia Kazı Arşivi)	5
Fig.2: Laodikeia Antik Kenti'nin konumlandığı yüksek plato (Laodikeia Kazı Arşivi) ..	6
Fig.3: Kentin erken yerleşim yerlerinden Asopos Tepesi ve Kandilkırı (ETÇ Mezarlığı) yerleşimleri (Laodikeia Kazı Arşivi)	6
Fig. 4: Asopos Tepesi I ve II'nin havadan görünüşü (Laodikeia Kazı Arşivi).....	9
Fig. 5: Asopos Tepesi topografik planı ve kazısı yapılan açmalar (Laodikeia Kazı Arşivi)	10
Fig. 6: Asopos Tepesi tabakaları ve kronolojisi (Konakçı 2012, 176-177; Konakçı 2014,89.)	13
Fig. 7: Geç Roma Dönemi Mimarisi (Laodikeia Kazı Arşivi).....	14
Fig. 8: IVa ve b tabakasının genel görünümü (Laodikeia Kazı Arşivi).....	15
Fig. 9: Dağınık durumdaki kerpiç parçaları (Laodikeia Kazı Arşivi)	15
Fig. 10: Ön yüzü sıvalı duvar. (Laodikeia Kazı Arşivi)	16
Fig. 11: IVa tabakasına ait ön yüzü sıvalı duvar ve sıkıştırılmış sert toprak taban (Laodikeia Kazı Arşivi).....	16
Fig. 12: IV b tabakası mimari öğeleri (Laodikeia Kazı Arşivi)	17
Fig. 13: IV a ve b evlerinin genel görünümü (Laodikeia Kazı Arşivi)	18
Fig. 14: Demir Çağı mimari planı (Laodikeia Kazı Arşivi)	18
Fig. 15: Laodikeia'da ele geçen Demir Çağ Seramiklerinin yüzdelik dilimi	20
Fig. 16: Black on Red seramiklerinin Asopos Tepesi I-II'deki dağılımı.	22
Fig. 17: Asopos Tepesi I'de Black on Red grubunun locuslara göre dağılımı.....	22
Fig. 18: Geometrik Bezemeler	25
Fig. 19: Linear Bezemeler.....	26
Fig. 20: Black on Red seramikleri üzerindeki bezemelerin kullanım oranları	27
Fig. 21: Black on Red tekniğinde boyanan kapların formlara göre dağılımı.....	27
Fig. 22: Laodikeia'da bulunan Black on Red formlarını gösteren tablo.....	28
Fig.23: Laodikeia'da bulunan Bikrom bezemeli kap üzerindeki bezemeler.....	39
Fig. 24: Laodikeia'da bulunan Krem kahverengi seramik üzerindeki bezeme.....	40

RESİMLER LİSTESİ

Resim 1: Laodikeia’da ele geçen Black on Red (Tabak, Çanak, Kâse) seramikler.....	101
Resim 2: Laodikeia’da ele geçen Black on Red (Testicik) seramikler	102
Resim 3: Laodikeia’da ele geçen Black on Red (Testi, Çömlek) seramikler	103
Resim 4: Laodikeia’da ele Bikrom seramik	104
Resim 5: Laodikeia’da ele geçen Kahverengi -Krem seramik.....	104
Resim 6: Laodikeia’da ele geçen Yalın Astarlı seramikler.....	104

LEVHA LİSTESİ

- Levha 1:** Kat. No. 1-5 (Çizim: Kübra Başıyigit)
- Levha 2:** Kat. No. 6-12 (Çizim: Kübra Başıyigit)
- Levha 3:** Kat. No.13-16 (Çizim: Kübra Başıyigit)
- Levha 4:** Kat. No. 17-24 (Çizim: Kübra Başıyigit)
- Levha 5:** Kat. No. 25-29 (Çizim: Kübra Başıyigit)
- Levha 6:** Kat. No. 30-35 (Çizim: Kübra Başıyigit)
- Levha 7:** Kat. No. 36-43 (Çizim: Kübra Başıyigit)
- Levha 8:** Kat. No. 44-50 (Çizim: Kübra Başıyigit)
- Levha 9:** Kat. No. 51-55 (Çizim: Kübra Başıyigit)
- Levha 10:** Kat. No. 56-62 (Çizim: Kübra Başıyigit)
- Levha 11:** Kat. No. 63-69 (Çizim: Kübra Başıyigit)
- Levha 12:** Kat. No. 70-72 (Çizim: Kübra Başıyigit)
- Levha 13:** Kat. No. 73-76 (Çizim: Kübra Başıyigit)
- Levha 14:** Kat. No. 77-82 (Çizim: Kübra Başıyigit)

RESİMLER

Resim 1: Laodikeia'da ele geçen Black on Red (Tabak,Çanak, Kase) seramikler

Resim 2: Laodikeia'da ele geçen Black on Red (Testicik) seramikler

Resim 3: Laodikeia’da ele geçen Black on Red (Testi, Çömlek) seramikler

Resim 4: Laodikeia’da ele geçen Bikrom seramik

Resim 5: Laodikeia’da ele geçen Kahverengi-Krem Boyalı seramik

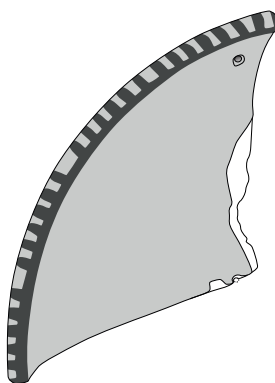

Resim 6: Laodikeia’da ele geçen Yalın Astarlı seramikler

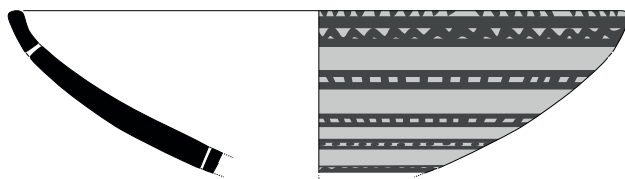

LEVHALAR

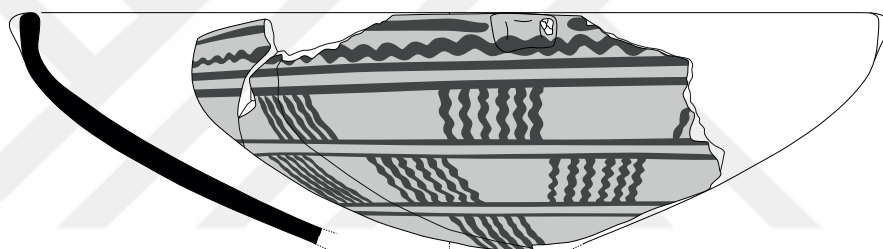

1

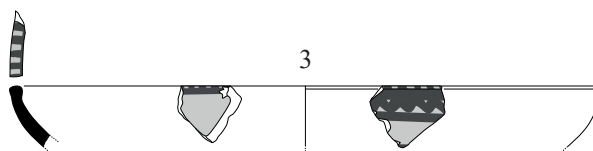
L.11.AT1.D3.L12.PT.01

2

L.10.AT1.D4.L4.PT.40

3

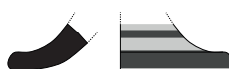
L.10.AT1.D4.L3.PT.09

4

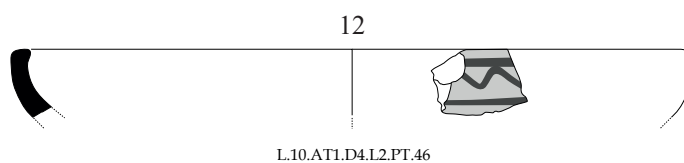
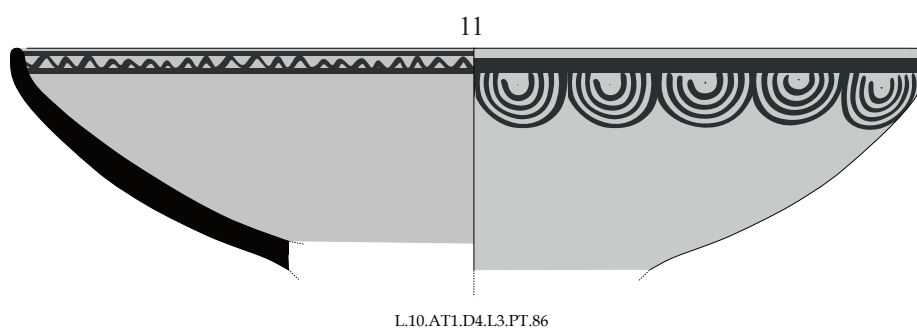
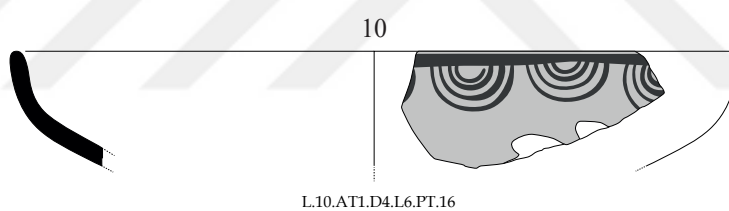
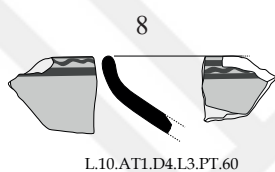
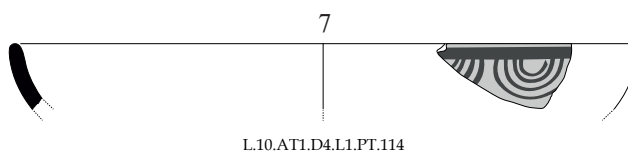
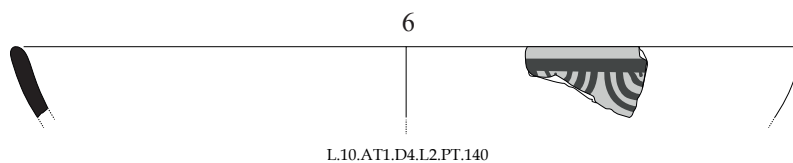
L.10.AT1.D4.L2.PT.101

5

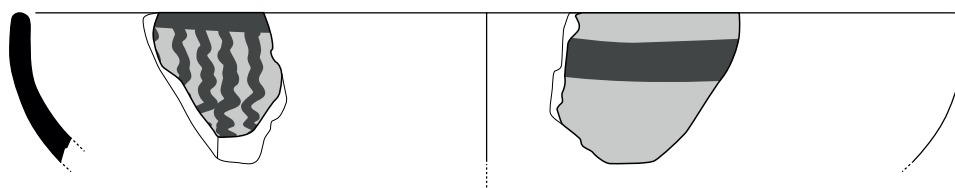

L.10.AT1.D4.L5.PT.36

0 10cm

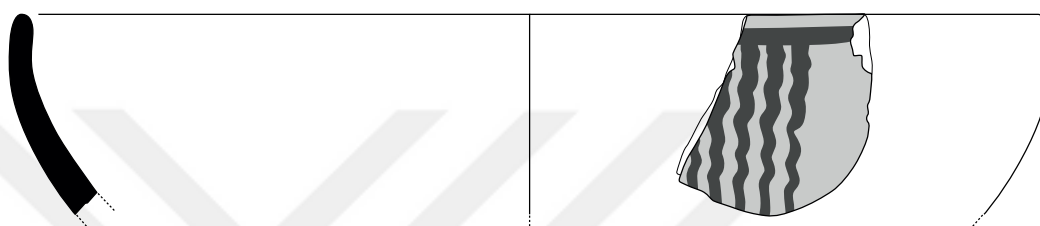

13

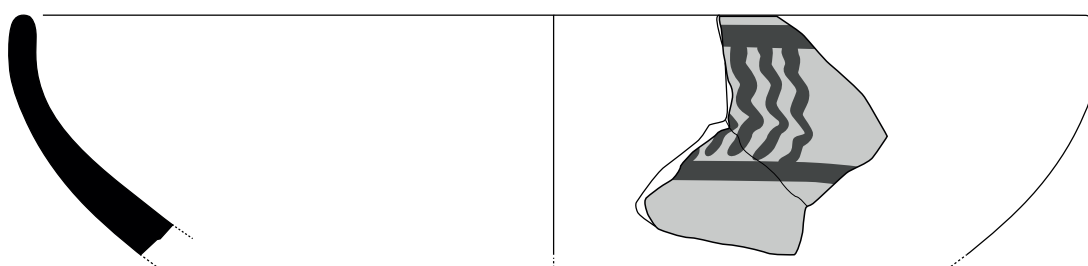
L.07.AT.S1.PT.860

14

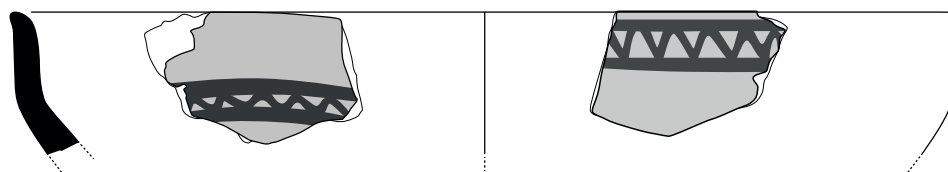
L.10.AT1.D4.L2.PT.45

15

L.10.AT1.D4.L1.PT.162

16

L.10.AT2.C4.L27.PT.97

17

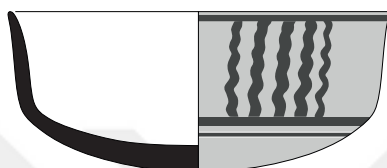
L.10.AT1.D4.L1.PT.178

18

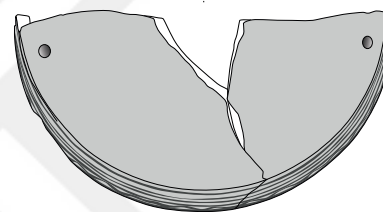
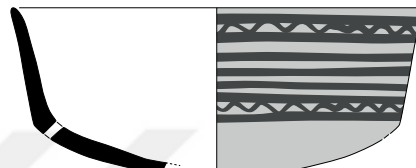
L.10.AT2.C3.L28.PT.82

19

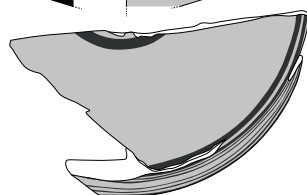
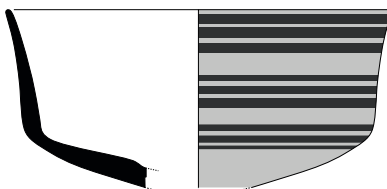
L.10.AT1.D4.PT.17

20

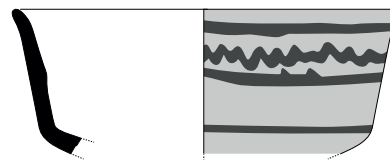
L.10.AT1.D4.L5.PT.30

21

L.10.AT1.D4.L5.PT.11

22

L.10.AT1.D4.L5.PT.65

23

L.10.AT1.D4.L1.PT.175

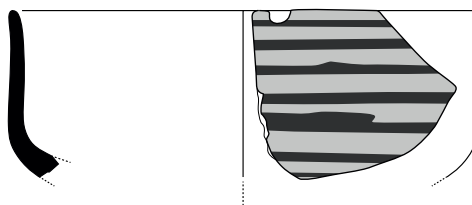
24

L.10.AT1.D4.L6.PT.09

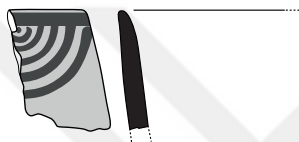

25

L.10.AT1.D4.L4.PT.19

26

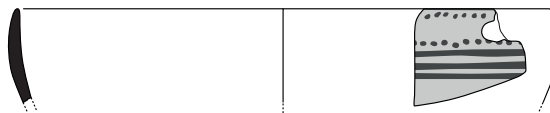
L.10.AT1.D4.L4.PT.72

27

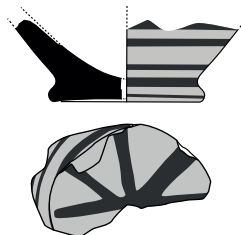
L.10.AT1.B.L1.PT.101

28

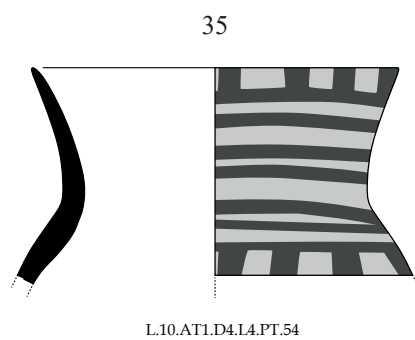
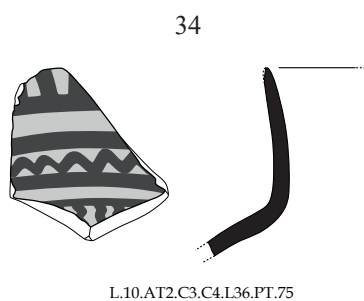
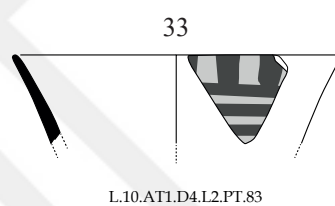
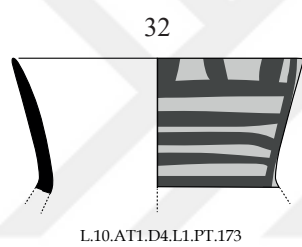
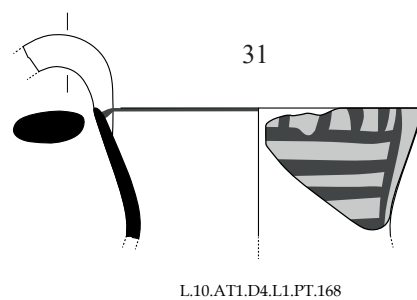
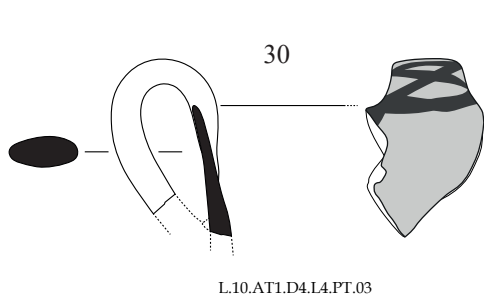
L.10.AT1.D4.L9.PT.14

29

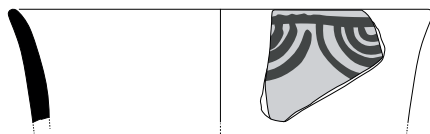

L.08.AT2.C4.L2.PT.121

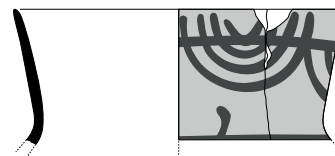

36

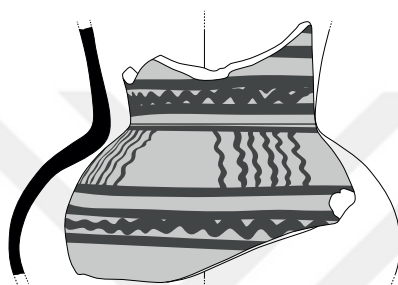
L.09.AT2.C4.L22.PT.895

37

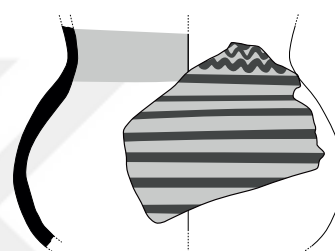
L.10.AT1.D4.L3.PT.68

38

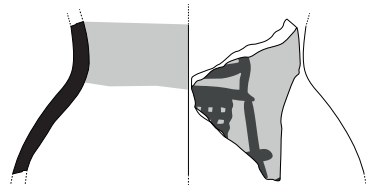
L.10.AT1.D4.L4.PT.89

39

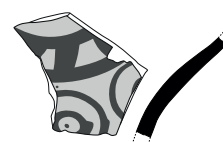
L.10.AT1.D4.L3.PT.52

40

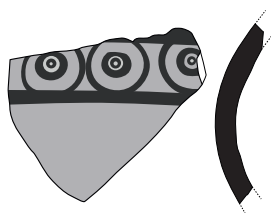
L.10.AT1.D4.L3.PT.73

41

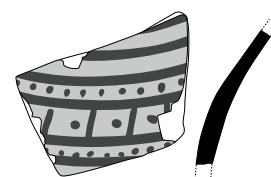
L.10.AT1.D4.L3.PT.27

42

L.10.AT1.D4.L6.06

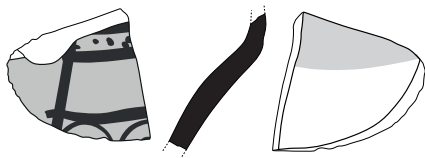
43

L.10.AT1.D4.L3.PT.64

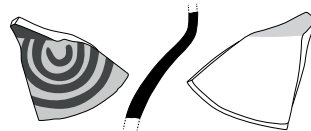

44

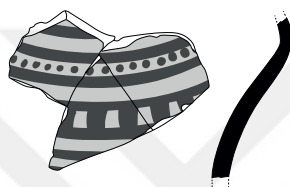
L.10.AT1.D4.L7.PT.15

45

L.10.AT1.D4.L3.PT.57

46

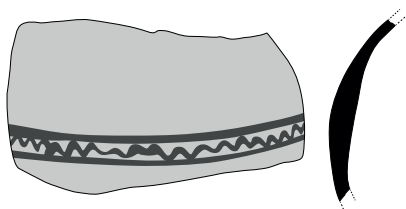
L.10.AT1.D4.L3.PT.56

47

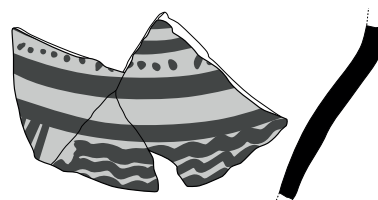
L.10.AT1.D4.L2.PT.119

48

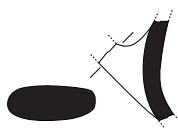
L.10.AT1.D4.L1.166

49

L.10.AT1.D4.L3.PT.58

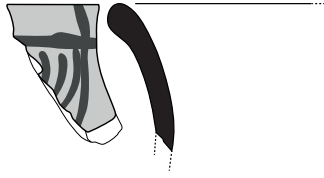
50

L.10.AT2.C3.L28.PT.01

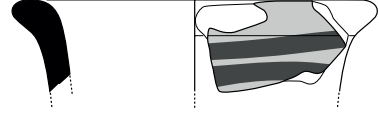

51

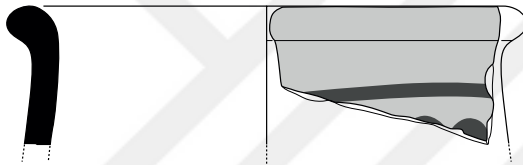
L.10.AT1.D4.L4.PT.71

52

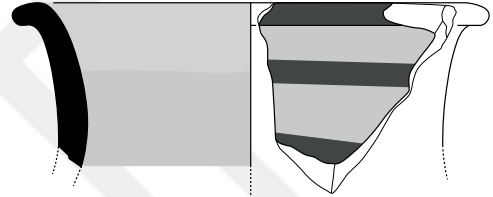
L.10.AT1.D4.L2.PT.30

53

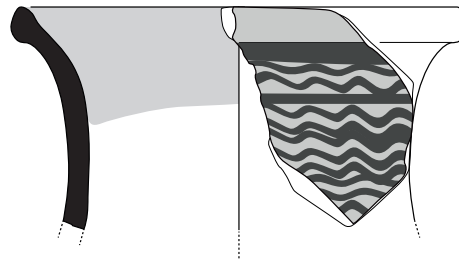
L.10.AT1.D4.L2.PT.26

54

L.10.AT1.D4.L2.PT.81

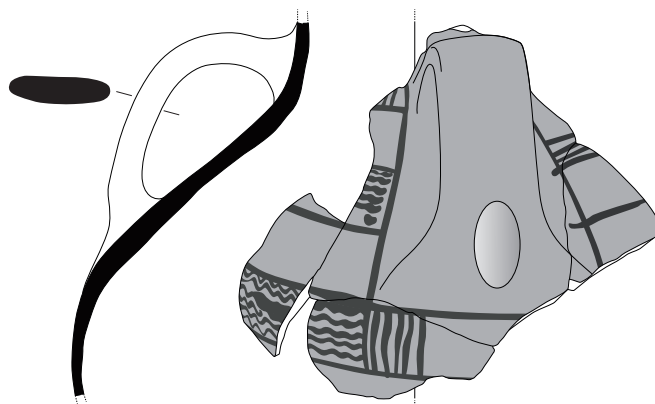
55

L.10.AT1.D4.L4.PT.27

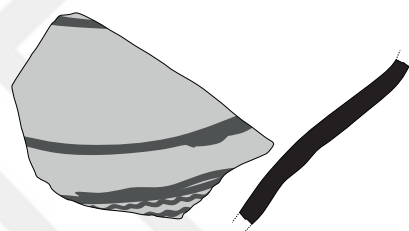

56

L10.AT1.D4.L3.PT.71

58

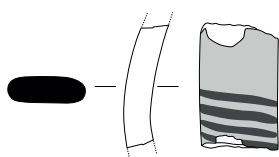
L10.AT1.D4.L4.30

57

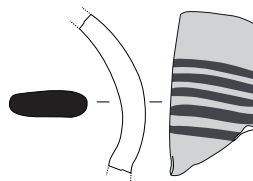
L10.AT1.D4.L3.PT.78

59

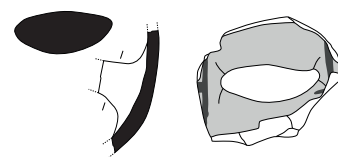
L10.AT1.D4.L3.PT.07

60

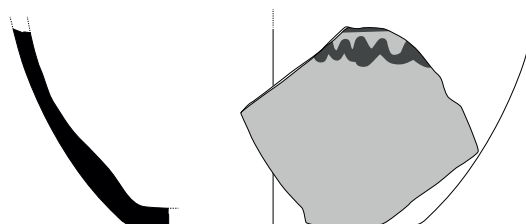
L10.AT1.D4.L6.PT.10

61

L10.AT2.C3.L28.PT.02

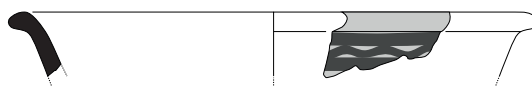
62

L10.AT1.D4.L1.PT.153

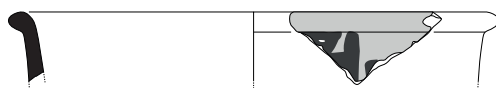
0 10cm

63

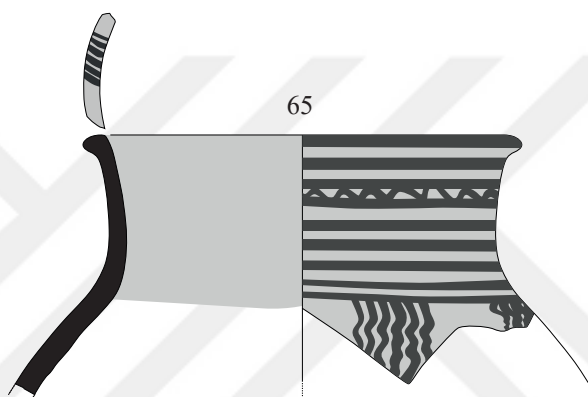
L.10.AT2.C3.L28.PT.149

64

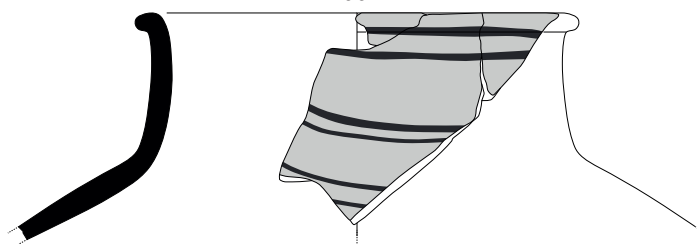
L.10.AT2.C3.L25.PT.05

65

L.10.AT1.D4.L6.PT.11

66

L.10.AT1.D4.L2.PT.73

67

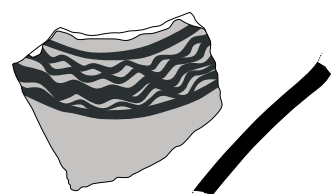
L.10.AT1.D4.L4.PT.56

68

L.10.AT1.D4.L3.PT.28

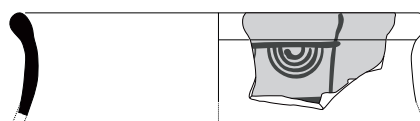
69

L.09.AT1.D4.L2.PT.200

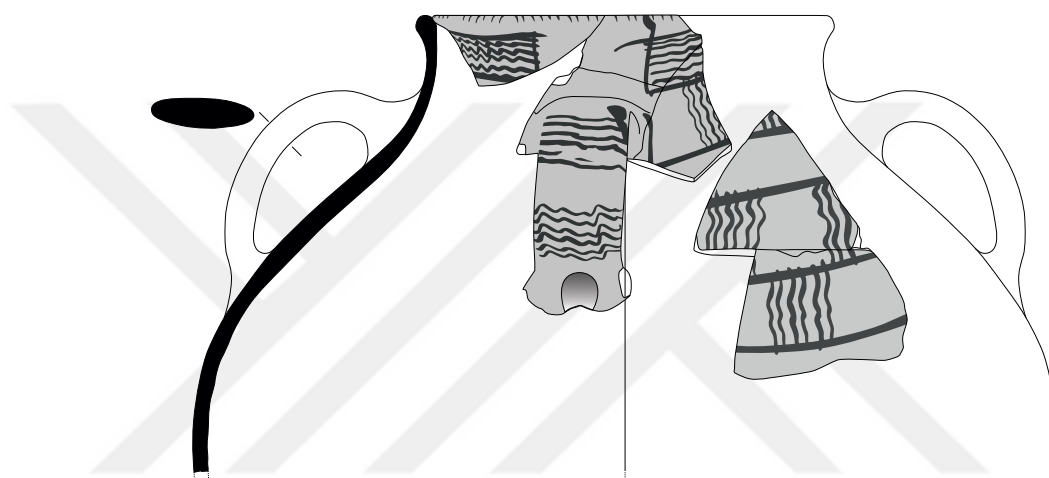

70

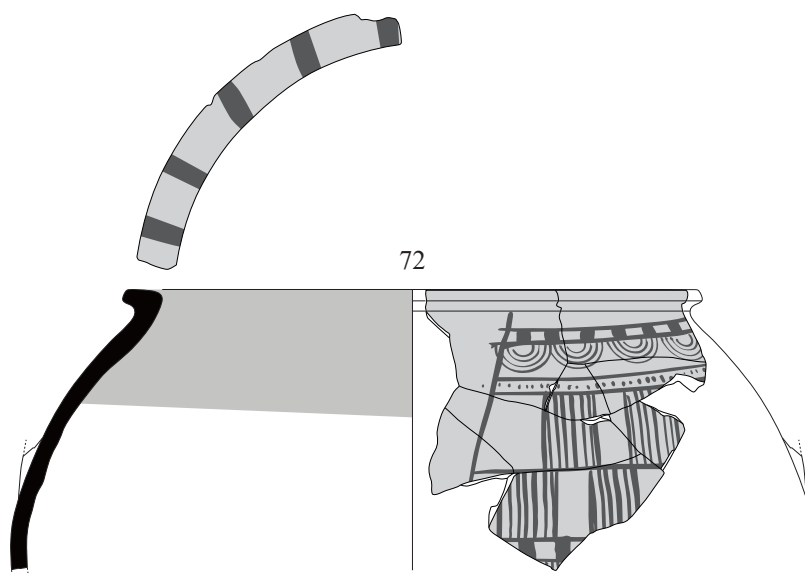
L.10.AT1.D3.L11.01

71

L.10.AT1.PT.1001

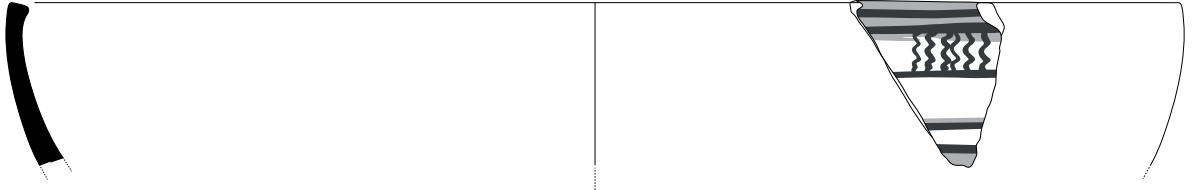
72

L.10.AT1.D4.L3.PT.70

0 10cm

73

L.07.AT.S1.PT.859

Kahverengi Krem Seramikler

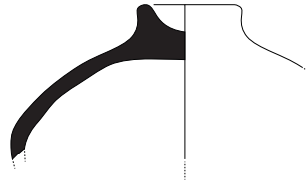
74

L.10.AT1.D4.L6.PT.13

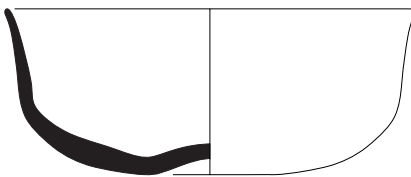
Yalın Astarlı Seramikler

75

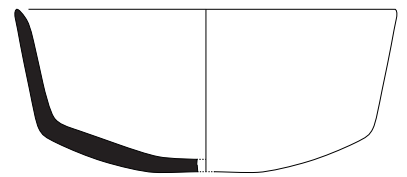
L.10.AT1.D4.L5.PT.31

76

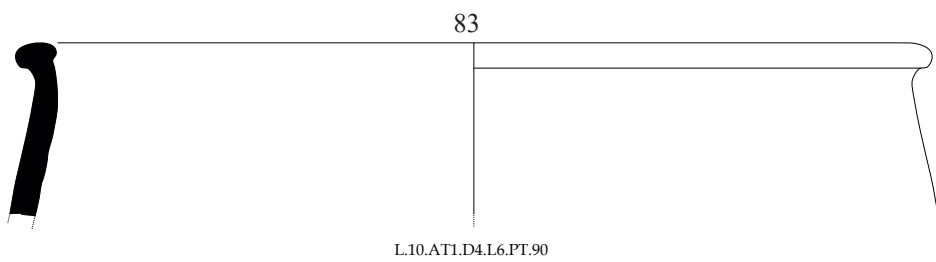
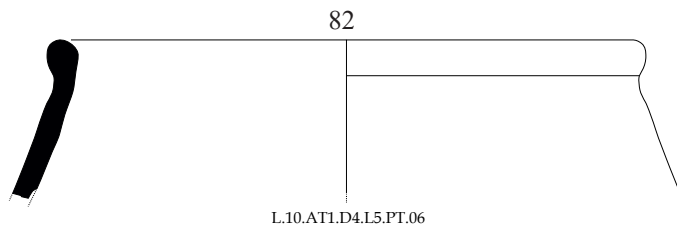
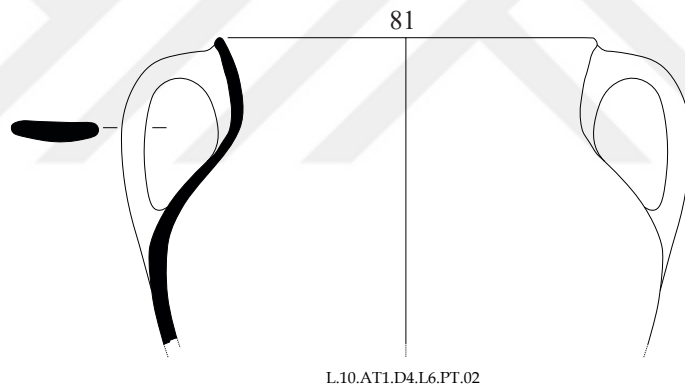
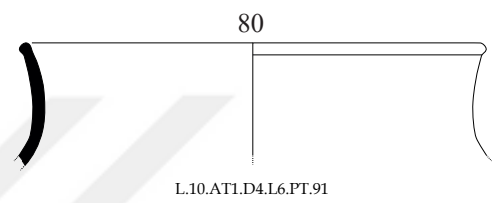
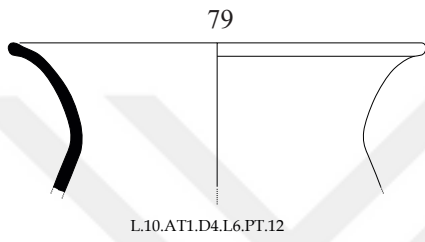
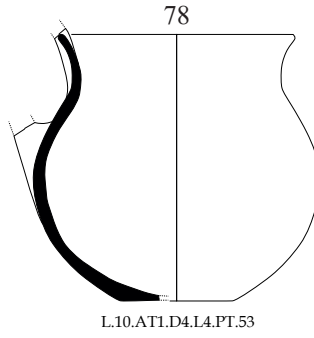
L.10.AT1.D4.L3.PT.79

77

L.10.AT1.D4.L5.PT.23

0 10cm

0 10cm